

HP SZOFTVER

HP Szoftver Konferencia: ötödik alkalommal rendezik meg a maga területén legnagyobb hazai szakmai rendezvényt.

DRÓTGONDOK

Évről évre csökken a vezeték nélküli vonalak száma. Hogyan pótolják a vezeték nélküli távközlési cégek a kieső bevételeket?

**391
forint**

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK • WWW.COMPUTERWORLD.HU
ALAPÍTVÁ 1969 • 2008. MÁRCIUS 18. • XXXIX. ÉVFOLYAM 12. SZÁM

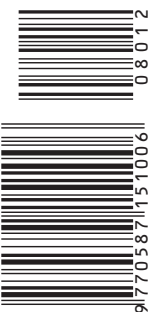

COMPUTERWORLD

környezeti változások

Green IT - ma slágertéma, amely kiemelt figyelmet kapott a 2008-as CeBIT-en is: konferenciákat és nagyszabású prezentációkat szerveztek neves előadókkal, és a Green IT Village területén szinte minden meghatározó gyártó asztalát megtaláltuk, ahol „zöld” vívmányait reprezentálták. Hogyan jelenik meg a téma a vállalati és a konzumer IT-piacon? Erre a kérdésre kerestük a választ a hannoveri kiállításon.

► Beszámoló a 13. és 19. oldalon

08012

Tökéletesség, ahogy én szeretem

PIXMA

you can
Canon

A Canon eredeti tinták, fotópapírok, és nyomtatók tervezésénél elsődleges szempont volt, hogy együttes használatukkal azt kapd, amit elvársz: kiváló minőségű nyomatokat. Élvezd hát fotóid, leveleid vagy akár prezentációid nyomtatásakor azt a minőséget, amit eddig lehetetlennek gondoltál! Válaszd ki a hozzád illő minőséget a www.canon.hu/pixma oldalon.

AKTUÁLIS

- 05** **ELMARADNAK A FEJLESZTÉSEK**
- 05** **A HOTSPOTOK VÉGNAPJAI?**
A mobilinternet terjedésével a Wi-Fi hotspotok a nyilvános telefonok sorsára juthatnak.
- 06** **KÉRJÜK, AKTIVÁLJA PROCESSZORÁT!**
- 06** **TECHNOLÓGIÁT VÁSÁROLT A MICROSOFT**
A Microsoft felvásárolta a Credentica U-Prove technológiát. A bejelentéskor vázolták a fejlesztők és a felhasználók szempontjából fontos, a technológia jövőjét érintő elképzeléseket.
- 06** **ISMÉT PC-PIACON AZ IBM**
- 08** **MOBILOS ADATÁTVITEL AZ EU-BAN**
Az EU-ban jelenleg áttekinthető a teljes távközlési szabályozást.
- 08** **A NOKIÁT AZ ÁG IS HÚZZA**

FÓKUSZ

09 LEADOM A DRÓTOT
Magyarországon, ahogy az egész világon, évről évre csökken a vezetékes vonalak száma. A vezetékes távközlési cégek is lassan, de biztosan változnak, keresik azokat a lehetőségeket, amelyekkel pótolhatják a kieső bevételeket.

10 MOBILOS LEKLIISMERET-FURDALÁS

12 IPTV ÉS MOBILTELEFÓNIA

ÜZLET

13 CEBIT 2008, HANNOVER. KÖZÉPPONTBAN A KÖRNYEZET
Új arculatot keres a huszonharmadik alkalommal megrendezett CeBIT. A szakvásár idén a zöld technológiák jegyében zajlott.

16 LOGOK ÖSSZEFÜGGÉSEINEK NYOMÁBAN...
A folyamatok optimalizálása és a problémák elhárítása az összefüggések kiismerésével lehetséges.

TECHNOLÓGIA

19 KIÁLLÍTÁS ZÖLDBEN
A CeBIT2008 meghatározó green IT jelszava mellett mottónk talán ez lehetne: előre, okosabban.

21 HA ELSŐRE NEM MEGY...

22 WINDOWSOK MÉRETRE IGAZÍTVA

23 KICSIBEN ÉS SZÍNESBEN

ÁLLANDÓ ROVATAINK

04 VÉLEMÉNY
Samu József: JogI eseTeK
Sohasem találnák ki, hogy mi az IT legdinamikusabban fejlődő területe! A jog! Mindenki perel mindenkit, az EU keményít, mi meg csak kapkodjuk a fejünket!

05 ESEMÉNYEK
Mi várható a héten?
Konferenciák, előadások, tapasztalat-cserék

06 HÍRMOZAIK
Tudósítások az IT-szakma legfrissebb eseményeiről, újdonságairól

2008.03.18.

WWW.COMPUTERWORLD.HU

Referenciák szerverplatformra
Összefoglalónk a Windows Server 2008 hazai bejelentéséről videóval: a Windows Server 2008, az SQL Server 2008 és a Visual Studio 2008 Los Angeles-i világpremierjéről.
computerworld.hu/cikkek/ws_2008

A Nav N Go – Mio szerződés vége
A hannoveri CeBIT-en a Mio standján már nem szerepelt az iGo My way navigációs szoftver logója. A Nav N Go a továbbiakban a Mio C310-es PNA-t frissíti.
computerworld.hu/cikkek/navngo_mio

Digg – a legújabb célpont?
A TechCrunch blog értesülései szerint a jó két éve eladósorban lévő oldalért ezúttal a Google és a Microsoft is versenybe száll.
computerworld.hu/cikkek/digg_tech

Lopott játékok az olimpia honlapján
A pekingi olimpia hivatalos oldalán olyan flash-játékok vannak, amelyek független fejlesztők ellopott programjaira épülnek.
computerworld.hu/cikkek/peking_flash

Kiadja IDG Hungary Kft.
1075 Budapest Madách Imre út 13–14. A ép.
HU ISSN 0237-7837 Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578
Internet: www.idg.hu

Felelős kiadó Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu
Lapigazgató Szigetvári József – jszigetvari@idg.hu
Műszaki vezető Birkus Imre – ibirkus@idg.hu
Nyomás és kötészet D-Plus Kft.
1037 Budapest, Csillaghegyi út 19–21.
Ügyvezető igazgató Németh László

Szerkesztőség
Csonotos Péter – pcsonotos@idg.hu
Dervenkár István – idervenkar@idg.hu
Barabás Balázs – bbarabas@idg.hu
Tököli Gábor – gtokoli@idg.hu
Egyed Zsóka – zeegyed@idg.hu
Árokszállási Gábor – garokszallasi@idg.hu
Bata László – lbata@idg.hu
Csórián Sándor – scsorian@idg.hu
Horváth Ádám – ahorvath@idg.hu
Kis Endre – ekis@idg.hu
Makk Attila – amakk@idg.hu

Főszerkesztő Csonotos Péter – pcsonotos@idg.hu
Főszerkesztő-helyettes Dervenkár István – idervenkar@idg.hu
Lapszerkesztő Barabás Balázs – bbarabas@idg.hu
Online-szerkesztő Tököli Gábor – gtokoli@idg.hu
Olvasószerkesztő Egyed Zsóka – zeegyed@idg.hu
Munkatársak Árokszállási Gábor – garokszallasi@idg.hu
Bata László – lbata@idg.hu
Csórián Sándor – scsorian@idg.hu
Horváth Ádám – ahorvath@idg.hu
Kis Endre – ekis@idg.hu
Makk Attila – amakk@idg.hu

Mozsik Tibor – mtibor@idg.hu
Samu József – samu.jozsef@idg.hu
Szabó-Kállay Anna – aszabo-kallay@idg.hu
Trautmann Balázs – trau@idg.hu
Bödör Eszter – ebodor@idg.hu
Telefon: 577-4343, fax: 266-4343
Internet: www.computerworld.hu
e-mail: levelek@idg.hu

Szerkesztőségi ügyelet

Újságíróink szakmai képzésének hátterét a NetAcademia Oktatóközpont biztosítja. www.netacademia.net

Tipográfia: IDG Grafikai Stúdió

Stúdióvezető Palotai Árpád – apalotai@idg.hu
Munkatársak Berényi Teréz – tberenyi@idg.hu
Berényi István – iberenyi@idg.hu
Béres Gábor – gberes@idg.hu
Lázárfalvi Tamás – tlazarfalvi@idg.hu
Lukács Gergely – glukacs@idg.hu
Prekop László – lprekop@idg.hu

Korrektúra: IDG Nyelvi Labor
Hajdú Éva – ehajdu@idg.hu
Sz. Erdős Judit – jerdos@idg.hu

Hirdetésfelvétel
Radácsy Katalin – kradacsy@idg.hu
Telefon: 577-4310, fax: 266-4274
Rodriguez Nelsonné – irodriguez@idg.hu
Telefon: 577-4311
Bohn Andrea – abohn@idg.hu
Telefon: 577-4316, fax: 266-4274
e-mail: keriroda@idg.hu

Hirdetési osztályvezető
Lapreferens

Kereskedelmi asszisztens

Terjesztés és ügyfélszolgálat
Terjesztési igazgató Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu
Telefon: 577-4301, fax: 266-4343
MediaShop: mediashop.idg.hu
e-mail cím: terjesztes@idg.hu

Marketing
PR-munkatárs Kovács Judit – jkovacs@idg.hu

Konferencia
Rendezvényszervező Kovács Orsolya – okovacs@idg.hu

Jogi közlemények
Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetőségéi szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését.

A COMPUTERWORLD-ben megjelenő valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban), minden megjelent képet, táblázatot stb. szerzői jog védi. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet.

A hirdetések a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, ám azok tartalmáért felelősséget nem vállal.

Terjesztési, előfizetési, ügyfélszolgálati információk

A lapot a Lapker Rt., alternatív terjesztők és egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik. Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, az InterTicketnél (266-0000 9-20 óra között), a postai kézbesítőknel (06/80-444-4444; hirlapelofzetes@posta.hu, fax: 303-3440) Előfizetési díj egy évre 15 624 forint, fél évre 7812 forint, negyed évre 3906 forint.
Lapunkat a MATESZ auditálja
Olvasóink szokásait a Nemzeti Médiaanalízis méri fel.

Samu József
újságíró

JogI eseTék

Sohasem találnák ki, hogy mi az IT legdinamikusabban fejlődő területe! A jog! Mindenki perel mindenkit, az EU keményít, mi meg csak kapkodjuk a fejünket!

Egyszer régen a VIA nemzetközi sajtókapcsolatokért felelős munkatársa, *Richard Brown* azt mondta: „Az IT legdinamikusabban fejlődő ágazata az ügyvédeké!” Ez még akkor volt, amikor összerintük jogosan gyártottak Intel processzorokhoz való alaplap lapkakészleteket –, az Intel szerint meg nem. Aztán idővel a két cég persze ki-egyezzett peren kívül, de nem is ez a lényeg, hanem az, hogy a kijelentés nálam már régen Murphy törvényeinek magasságába emelkedett, sőt érvényessége már Moore törvényével vetekszik, mert azzal ellentétben mit sem veszít aktualitásából, és nem is kell időről időre picikét módosítani.

Vessenek meg, de nekem úgy tűnik, hogy az EU keményít. Mintha meg akarná mutatni, hogy komolyan kell velük számolni.

Az EU trösztellenes vizsgálatának részeként a nyomozók rajtaütöttek az Intel müncheni irodáján, és ezzel párhuzamosan számos, az Intellel kapcsolatban álló cégen Európa-szerte. Az Európai Bizottság vizsgálatot kezdeményezett a cég ellen az AMD számos panasza, illetve Európában, az Egyesült Államokban, Japánban és Dél-Koreában indított pereit alapján. 2006-ban az AMD Németországban azért élt panaszszal az Intel ellen, mert állítólag az fizetett a Media Markt áruházláncnak, hogy utóbbi ne forgalmazzon AMD-processzorra épülő PC-ket. Keresetében idézett egy levelet, amelyet a Media Markt írt egyik beszállítójának, és amelyben kifejti, hogy csak Intel CPU-kra épülő gépeket szándékozik vásárolni. Az állítólagos monopóliummal való visszaélés miatt az Európai Bizottság már 2005-ben is „tisztelétét tette” az Intelnél, akárcsak a japán hatóságok 2004-ben a cég ottani képviselőjénél.

A mostani eset annyiban tér el az akkortól, hogy ez alkalommal azonban nemcsak az Intelnél jártak a vizsgálók. Bár az Európai Bizottság szóvivője nem nevezte meg az ügyben érintett cégeket, számos forrás – beleértve a BBC-t is – úgy tudja, hogy a nyomozók jártak a Media Markt és a DSG International – ez a Dixon, Currys és PC World áruházláncokat is üzemelteti az Egyesült Királyságban – irodáiban is Hertfordshire-ben. Az Intel szóvivője, *Chuck Mulloy* megerősítette a müncheni iroda elleni rajtaütést, de nem kommentálta az esetet, csupán annyit mondott, hogy mindenben együtt-

De az EU nemcsak a chipzillát próbálja meg befogni hálójába, hanem a Microsoftra is célzott lövések sorozatát adta le. Újabb 899 millió eurós büntetést szabtak ki a szoftveróriásra, mert nem tett eleget 2004-ben a trösztellenes ítéletben rótt kötelezettségeinek. A büntetések teljes összege így immár 1,7 milliárdra rúg. Az Európai Unió legfelsőbb versenyügyi hatósága még 2004-ben 497 millió eurós bírságot rótt a redmondi cégre, mert az az ítélet szerint visszaélt monopóliumával. Akkor kötelezték a Microsoftot, hogy tegye elérhetővé a Windows kommunikációs protokolljait, és adjon ki egy a be-

harmincezer oldalnyi dokumentációt hoz nyilvánosságra, épp az Európai Bizottság által az eredeti 2004-es döntésben sérelmezett témakörben, azaz szoftverei kommunikációs protokolljairól és alkalmazásprogramozási interfészéről. Az Európai Bizottságot azonban szemlátomást nem hatotta meg a bejelentés. Kroes úgy véli: „Ez volt az ötödik alkalom, hogy a Microsoft az interoperabilitás kiterjesztésére vonatkozó bejelentést tett.”

A Microsoft álláspontja szerint azonban olyasmért kaptak büntetést, amit már megoldottak: „A bizottság 2007 októberében bejelentette, hogy a Microsoft

...a kijelentés nálam már régen Murphy törvényeinek magasságába emelkedett, sőt érvényessége már Moore törvényével vetekszik...

működnek a hatóságokkal. Hasonlóképp nyilatkozott a DSG szóvivője is a BBC-nek: „Teljes mértékben együttműködtünk.” Az Európai Bizottság nyilatkozata szerint: „A meglepetésszerű ellenőrzések, előzetes lépésnek tekinthetők az EU üzleti versenyt érintő törvényeinek megsértésével kapcsolatban felmerült gyanú miatt indított nyomozásban.” Az Intel zárt körű meghallgatásra idézték Brüsszelbe a felmerült vádakkal kapcsolatban, március 11–12-ére. Az uniós törvényhozóknak hatalmában áll akár éves forgalmának tíz százalékára is megbüntetni a céget, ha az bűnösnek bizonyul a felmerült vádokban.

épített Media Player nélküli XP-változatot is. 2006-ban ezt további 280,5 millióval fejték meg, mert úgy találták, hogy a Microsoft nem tett eleget az eredeti határozatban foglalt kötelezettségeinek. A mostani 899 millió euró ehhez az összeghez csapódik hozzá, így jön ki a teljes büntetési összeg csaknem 1,7 milliárd euróra.

Neelie Kroes az EU versenyügyi biztosa szerint: „A büntetés – indokolt válasz a Microsoft indokolatlan lépéseire.” Ezzel szemben jogászok szerint az összeg az Európai Unió példát kíván statuálni. A Microsoft végül bejelentette, hogy

teljességében eleget tett a 2004-es döntésben szereplő kérdéseknek.” Az ügynek már csak azért sincs még vége, mert a múlt hónapban újabb vizsgálat indult a cég ellen, a norvég Opera Software tavaly decemberi keresete miatt. A norvégok azt sérelmezik, hogy a Microsoft az Internet Explorer böngészőjét kapcsolja a rendszerhez, és ezzel kiszorítja őket a piacról. Az ügy kísértetiesen emlékeztet a 2004-es Media Playerrel kapcsolatos üggyhöz.

Hmm... Azt hiszem, az IT-cégek jogi képviselőit ellátóknak még sokáig biztos állásuk lesz.

Elmaradnak a fejlesztések

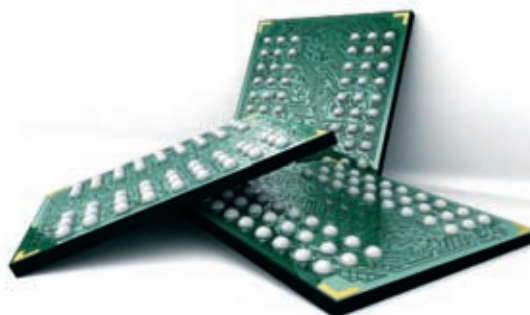
Samu József ■ A Winbond Electronics kivételével a tajvani DRAM-gyártók nem költenek új gyártósorok beszerzésére. A cég arra készül, hogy DRAM-gyártósorait még 2008 év első felében 80 nanométeresről 70 nanométeres technológiára állítja át. Ugyanakkor a technológiai váltás nem jelenti azt, hogy a Winbond agresszíven növelné 12 hüvelykes szilíciumlap- (wafer-) kibocsátási kapacitását a közeljövőben.

Ami a többi tajvani vezető gyártót illeti, valószínűtlen, hogy nagyobb megrendelést adnának le gyártósorokra az év első felében. A Nanya Technology például jelenleg havi 27 ezer

darab 12 hüvelykes wafer tud kibocsátani, és legutóbb 2007 végén hajtott végre komolyabb fejlesztést. A Powerchip Semiconductor Corporation (PSC) tavaly májusban még azt tervezte, hogy havi 70 ezer wafer fog kibocsátani. Ennek megfelelően R1 nevű gyárának tavaly növelte a kapacitását, az R2-es gyárat pedig már építik, de nincs konkrét terve arra nézve, hogy mikor vásárolja meg a gyártóberendezéseket. A vállalat közleményében úgy fogalmazott, hogy ezt majd a trendektől teszi függővé. A ProMOS Technologies két, 12 hüvelykes waferet előállító taichun-

gi gyárának együttes kapacitása havi 80 ezer darab, és a cég nem látja okát, hogy ezt tovább növeljék.

Az üzenet világos: túlkínálat van a piacon, és a DDR2 DRAM-ok értékesítési ára már nagyjából az előállítási költségre – néha az alá – zuhant a közelmúltban, így a gyártóknak semmi okuk arra, hogy növeljék gyártókapacitásukat.

ESEMÉNY-NAPTÁR

Március 18. BUDAPEST
SAP Workshop – MySMB SAP
WWW.SAP.COM/HUNGARY/

Március 19. BUDAPEST
Vállalati tűzfal és VPN-megoldás a WatchGuardtól
WWW.PIKSYS.HU/

Március 20. BUDAPEST
ARIS Audit manager üzleti reggeli
WWW.HYPERTeam.HU/

Március 25. BUDAPEST
Kötetlen beszélgetés az SAP Business One-ról
WWW.E-BONE.HU/

Március 25. BUDAPEST
Haladó modellezés Clementine-nal
WWW.SPSS.HU/

A hotspotok végnapjai?

Barabás Balázs ■ A mobilinternet terjedésével a Wi-Fi hotspotok a nyilvános telefonok sorsára juthatnak, legalábbis az Ericsson szerint. *Johan Bergendahl*, az Ericsson marketingvezetője egy stockholmi konferencián tartott nyitóelőadást, amelyben elmondta: idén Ausztriában a mobil szélessávú hozzáférések száma várhatóan meghaladja a vezetékeseit, Svédországban pedig a legnépszerűbb telefonkészülék egy USB-modem. Ahogy egyre többen kezdik használni a mobil széles sávot, a hotspotokra már nem lesz szükség. „A nyilvános hotspotok, mint amilyeneket egyes kávézóknak használnak, lassan olyanok lesznek, mint a telefonfülkék a széles sáv korszakában” – mondta Johan Bergendahl.

A mobilinternetezés terjedését több tényező segíti – folytatta. – Az egyik az árak csökkenése: Ausztriában, Dániá-

ban és Svédországban például az átlagos havidíj csupán 20 euró. Egy másik tényező az Ericsson által is támogatott HSPA (High Speed Packet Access) technológia terjedése. Egyre több noteszgépbe építik be, nemrég a távközlési vállalat a Lenovóval kötött ilyen irányú megállapodást.

Vannak azonban hátráltató tényezők is, például a roaming. A szolgáltatóknak megoldást kell találniuk a külföldi használat magas díjaira, például úgy, hogy napidíjat számolnak fel. Tárthatatlan ugyanis az a jelenlegi állapot, hogy nem tudjuk, mennyit fogunk fizetni a külföldi használat miatt. Javítani kell a lefedettségen is, habár Johan Bergendahl összeesküvést sejt. – Bizonyára sosem ismernék el, de gyanítom, hogy a szolgáltatók szándékosan árnyékolják a jeleket. Az adatforgalmat üzleti lehetőségnek tekintik – mondta.

Az Olvasó ír

Tisztelt Főszerkesztő!

Nagy élvezettel olvastam az idei 9. számban cikkét a fordított keresztes ördögűzésről. Persze, hogy csökkenteni kell az illegális szoftverek számát, de a BSA módszerei sokszor az ügy ellen dolgoznak. A BSA-val foglalkozó kolléga válasza nem is tudta teljesen kezelni az Ön felvetéseit. Hasonlít ez a magyar adatvédelmi gyakorlat és az ő céljának viszonyához. (Vizsgáztam adatvédelmi felelős vagyok, és építettem már fel banki informatikai biztonsági rendszert, így gyakorlatból tudom.)

Szerintem jelentősen javul a lap, kezd visszatérni a régi színvonal. Persze emberek vagyunk, a cikkek sem egyenszilárdak. Példa erre *Makk Attila* rendkívül korrekt, jó cikke a switchekről, routerekről, és az, amit ugyanő az IDS-, IPS-ekről írt. Az utóbbi anyag fölületes, kioktató hangneme is vonzhatja az olyan apró tévedéseket, mint az a megjegyzés, hogy: azt, hogy „az engedélyezett forgalomban mi van (...) a tűzfal nem vizsgálja”. Ennek így talán még értelme sincs, hiszen van olyan a tűzfal, amely a tartalmat mélyen vizsgálja, és aztán e vizsgálat eredményeképpen engedélyezi, vagy nem az adott forgalmat. Van persze olyan tűzfal is, amely nem sokkal jut túl a kommunikációs portok vizsgálatánál.

Üdvözlettel,
Dr. Szenes Katalin, CISA, CISM

Egységben az erő!

Időpont: 2008. március 20.

Részletekért és regisztrációért kattintson ide: ibm.com/hu/rendezvenyek

_14. NAP: Szervereink kihasználtsága nem optimális, rendszereink működése lelassult, hátráltatva ezzel a megfelelő üzletmenetet. Györgynek nem sikerült kisakkoznia a megoldást.

_19. NAP: Márk már egy lépéssel előttünk jár. Tudja, hogy az IBM bemutatóján megismerkedhetünk azokkal a virtualizációs szoftvertechnológiákkal, melyek az IBM Power platformon teljesítmény és költség szempontjából optimális kombinációt nyújtanak. Erre vártunk. Mikor lesz az bemutató?

_György a fejére csap. Ilyen egyszerű?!

HÍRMOZAIK

NETGEAR-újdonságok

A NETGEAR bemutatta új generációs Wireless-N hálózati megoldásait, ReadyNAS továbbfejlesztett hálózati tárolóegységeit, üzleti felhasználásra tervezett ProSafe switcheit, biztonsági és vezeték nélküli megoldásait, vezeték nélküli hálózati bridge-eket és extenderet, valamint carrier osztályú szélessávú gateway megoldásait a CeBIT-en. Az új generációs Wireless-N eszközök metamateriális antennatechnológiát alkalmaznak annak érdekében, hogy nagyobb sebességet és hatótávolságot adhassanak.

7 éve segít a világon

Hetedik születésnapját ünnepli a budapesti SAP Global Support Center (GSC), az SAP Hungary Kft. üzleti divíziója. A 2001. március 5-én 8 munkatárssal indult szervezeti egység mára 122 főt foglalkoztat, és ezzel az SAP Hungary Kft. második legnépesebb szervezetévé vált. A kiváló technikai és nyelvi képzettségű kollégák feladata az SAP-rendszerek támogatása a német nyelvterületeken, távoli kapcsolat segítségével. A Graphisoft-parkban működő magyar GSC 2007-ben a világon működő másik hat ugyanilyen funkciójú egység közül (Írország, Spanyolország, Brazília, Malajzia, India, Kína) egyedülként érte el az ún. „Legmagasabb ügyfél-elégedettséget” címet az SAP világhálózatában.

ADRT szakértőknek

A nemrég megjelent magyar FineReader 9.0 OCR szoftver hazai bevezetése kapcsán az ABBYY Software House több előadást is tartott a szakközönség részére Budapesten, amit a magyar képviselő, a Licencia Kft., a két disztribútorral (SVED Zrt. és Szervizpark Kft.) együttműködve rendezett. Az előadások súlyponti témája a 9.0 verzióban megjelent ADRT (Adaptív Dokumentum Felismerési Technológia) volt. Ennek segítségével a felismerés már nem külön oldalanként történik, hanem a szoftver a dokumentumot globálisan elemzi, így nemcsak a szöveg, de a dokumentum szerkezete is hűen megtartja az eredeti formáját.

REGISZTRÁLJON!

Ha szeretné hétről hétre

a legfontosabb szakmai résztvevőkhöz eljuttatni az Ön cégével kapcsolatos információkat, regisztráljon Céginfó szolgáltatásunkra oldalunkon!

ceginfo.computerworld.hu

Kérjük, aktiválja processzorát!

Samu József ■ A félvezetőgyárak építésének, fenntartásának és folyamatos szükség szerű fejlesztésének költsége egyre vonzóbbá teszi azt az üzleti modellt, amely szerint termékeiket szerződéses gyártókkal készíttessék el, olyanokkal, mint a TSMC, a Chartered vagy az UMC. Így a cégek óriási pénzeket spórolhatnak azon, hogy

a gyárak fenntartása nem rájuk hárul. Ennek kapcsán viszont felfutóban van egy hamisított chippekkel foglalkozó feketepiac. Jelenleg a kihelyezett gyártásban rejlő veszélyek ott kezdődnek, hogy a munkások zsebre vágják a sorról lekerülő termékek közül valamennyit, majd azokat valamilyen közvetítő segítségével értékesítik, és egészen addig terjednek, hogy az ügyfél maszkjai „valahogy” átkerülnek másra, ahol azok segítségével készülnek a hamisított termékek.

A University of Michigan és a Rice University szakemberei dolgoznak a probléma megoldásán. Egy beépíthető hardveres „zárat” tennének minden chipbe, amelyet csak a szellemi tulajdon birtokosa tudna kinyitni. Az EPIC- (End Piracy of Integrated Circuits) technika egy nyilvános kulcsú kriptográfiai rendszer, amely a meg-

szokott módon működik. A szellemi tulajdon birtokosa két mesterkulcsot generál, egy nyilvánost és egy magánkulcsot. Természetesen minden chipnek tartalmaznia kell egy véletlenszám-generátort és támogatást a nyilvános kulcsú kriptográfiához, valamint a publikus mesterkulcsot is. A kutatók azt állítják, hogy az EPIC-et úgy lehet integrálni már meglévő chippekbe, hogy ne kelljen drámaian megváltoztatni azok terveit.

Mindazonáltal az EPIC nem leközölhető védelem, és ha valaki az integrált áramkör terveit akarja ellopni és a saját termékében felhasználni, akkor némi mérnöki munka árán éppúgy kiemelheti a tervből, mint ahogy az eredeti termék gyártója azt oda integrálta, de az egyszerű lopásuktól és hamisításuktól véd.

Technológiát vásárolt a Microsoft

Kristóf Csaba ■ A Microsoft felvásárolta a Credentica U-Prove technológiát. A felvásárlás bejelentésekor vázolták a fejlesztők és a felhasználók szempontjából fontos, a technológia jövőjét érintő elképzeléseket is. A Microsoft szerint az U-Prove-ot a .Net-es fejlesztők körében jól ismert WCF (Windows Communication Foundation) és CardSpace technológiákba, illetve architektúrális elemekbe fogják integrálni – vagyis a rendszerek, rendszerösszetevők kommunikációja és

a digitális azonosítók kezelése során is elérhetővé válik.

Az U-Prove technológia célja, hogy csökkentse a kockázatát azoknak a fenyegetéseknek, amelyek az online tranzakciók során az interneten megadott bizalmas adatokat veszélyeztetik. Mindezt többek között azzal próbálja elérni, hogy minimalizálja azt az adatmennyiséget, amelyet a felhasználóknak meg kell adniuk egy-egy online tevékenység során. Emellett természetesen

különböző titkosítási technikákat is bevet.

Stefan Brands, az U-Prove technológia kiötlője örült a Microsofttal kötött üzletnek. Elmondta, hogy a Microsoft komoly hajtóereje lehet az U-Prove-nak, hiszen a cég mind szerver-, mind kliensoldali megoldásaihoz fel tudja azt használni. A Microsoft pedig arra számít, hogy a bemutatott technológia a vállalati felhasználók mellett az egészségügyi intézmények és a katonai szervek érdeklődését is felkelti majd.

Ismét PC-piacon az IBM

Kis Endre ■ Az IBM partnereinek keresztül kínál Microsoft-mentes munkakörnyezetet a kelet-európai országokban. A bécsi VDEL az IBM-mel és a gyártó lengyelországi disztribútorával, az LX Polskával kötött OEM-szerződése szerint új asztali dokumentumkezelő szoftvert jelentett be. Az OpenReferent megoldást az osztrák cég az IBM Lotus Notes és Lotus Symphony üzenet- és naptárkezelő, valamint irodai alkalmazásaival, továbbá a Red Hat Enterprise Linux Desktop operációs rendszerével együtt forgalmazza Kelet-Európában. Információink szerint a szállítók azt tervezik, hogy április 1-jétől az orosz, a lengyel, a bolgár, a magyar, a román és a szerb piacon fogják bevezetni a szoft-

vercsomagot, amely ezt követően a térség valamennyi országában elérhető lesz.

Az OpenReferent mind az egyéni produktivitás, mind az üzenetkezelés és a csoportmunka-támogatás terén átfogó, megbízható és alacsonyabb birtoklási összköltség mellett üzemeltethető megoldást kínál, olvasható a VDEL közleményében. A cég partnereivel jelenleg azon dolgozik, hogy a szoftvercsomag számára megszerzeze az érzékeny adatok kezeléséhez szükséges tanúsítványokat. A Red Hat szerver és desktop platformja például már megkapta a 4+ fokozatú adatbiztonsági besorolást az Egyesült Államok után Európában és Oroszországban is. Ez tanúsítja, hogy az operációs rendszer megfelel a kormányzati szervekre vonatkozó elő-

**A VDEL
a partnereivel
jelenleg azon dolgozik**

hogy a csomag számára megszerzeze az érzékeny adatok kezeléséhez szükséges tanúsítványokat.

írásoknak, amelyek többek között a polgárok adatainak kezelését szabályozzák.

Az ISO szabványként bejegyzett Open Document Format (ODF) fájlformátumot használó OpenReferent csomag alapja az IBM és Red Hat által nemrég kötött Lotus Open Collaboration Client Solution megállapodás.

30 millió számítógép felhasználó nem bízik az elektromos hálózatban.

Az APC Smart-UPS® 1000 védi az energiellátást és áthidalja az áramszüneteket.

De bíznak az APC-ben. Ön hogy oldja meg?

Ön hányféle adatot tárol a számítógépén, amelyekre bármikor szüksége lehet? Személyes és üzleti fájlok, fontos pénzügyi információk, videók, képek és zenék... egyre többen és egyre több mindenre használunk számítógépeket, amelyek egyre inkább életünk kulcsfontosságú eszközévé lépnek elő. A számítógépeken tárolt adatok védelmére egyre többen választják az APC szünetmentes (Uninterruptible Power Supply – UPS) megoldásait.

Miért az **APC szünetmentes megoldásai a legkeresettebbek?** Az APC már 20 éve bemutatta az akkoriban úttörő megoldásnak számító szünetmentes tápegységeit, amelyeket azóta is folyamatosan fejleszt. A berendezések megbízhatóságát növeli az APC „Legendary Reliability®” szolgáltatása, amely lehetővé teszi a **számítógépen tárolt adatok és a hardver védelmét is, valamint segít elkerülni**

a váratlan leállásokat. Védelmet nyújt továbbá a napról-napra megbízhatatlanabbá váló elektromos áramellátással szemben is.

Az áramkimaradások szinte mindennapos problémát jelentenek Magyarországon is. Minden vállalatnak, amely számára fontos a folyamatos üzletmenet, komolyan számolnia kell az áramellátásból eredő problémákkal. Az áramellátási problémák komolyan érintik azokat a felhasználókat is,

akik értékes adatokat tárolnak számítógépeiken, és egyre nélkülözhetetlenné válik számukra az APC szünetmentes áramellátást biztosító berendezései.

Az APC szünetmentes tápegységei (Uninterruptible Power Supply – UPS) a számítástechnikai megoldások széles körében alkalmazhatók. Ön már APC felhasználó? Ha igen, szerezze be készülékéhez a legújabb csereakkumulátorkazettát vagy cserélje le készülékét egy újabb típusra!

Tudni akarja, hogy 30 millió ember miért nem tart elektronikus dokumentumainak elvesztésétől?

APC megoldások a védelem minden szintjére

Otthonra

Kedvezőbb árú akku-mulátoros szünetmentes és túlfeszültségvédelmi megoldás otthoni számítógépekhez.

Back-UPS® ES 550

Otthoni irodába

Teljes körű védelem az otthoni és kisméretű irodák számítógépeihez.

Back-UPS® ES 700

Kisvállalkozásoknak

A nagyteljesítményű hálózati tápvédelem kategóriájában a legjobb szerver felügyelettel.

Smart-UPS® 1000

Töltse le az APC "Watts and Volt-Amps: Powerful Confusion" című tanulmányát és nyerjen egy APC Power Ready hátizsákot!

Látogasson el a <http://promo.apc.com> weboldala

és írja be a következő kódot: **65433t**

Tel +36 40 200 262

APC
by Schneider Electric

HÍRMOZAIK

A Novellé a PlateSpin

Szerződést kötött a Novell a PlateSpin Ltd. felvásárlásáról. A 205 millió dolláros tranzakció előreláthatólag hónapokon belül lezárul. A jövőben a Novell szállítja az egyetlen olyan megoldást, amellyel a fizikai és a virtuális környezetben egyaránt biztosíthatók az üzletmetnet szempontjából fontos szolgáltatások. A PlateSpin átfogó megoldásokat kínál a fizikai vagy virtuális számítógépek heterogén munkaterhelésének – az adatok, alkalmazások és operációs rendszerek – felügyeletéhez.

10GBASE-T kártyák

Az SMC Networks bemutatta a Solarflare technológián alapuló 10 Gbps vezetékes sebességvirtualizáció gyorsítását egy 10GBASE-T réz Ethernet hálózaton. A Solarflare virtualizációra optimalizált Solarstorm Ethernet controller és a 10Xpress 10GBASE-T PHY igazi 10 gigabites teljesítményt nyújt szabványos Ethernet csatlakozókon keresztül a legnagyobb igényű alkalmazásoknak. A Solarflare-alapú 10GBASE-T NIC-eket és switch-eket jelenleg az SMC szállítja.

Mobilos adatátvitel az EU-ban

Az európai uniós tagországok távközlési hatóságait magában foglaló csoport (ERG) szeretné elkerülni, hogy a több országot érintő mobiltelefonos beszélgetések díjainak csökkentéséhez hasonlóan, uniós szintű szabályozást hozzanak létre a mobiltelefonos adatátvitellel kapcsolatban – jelentette be a csoportot idén vezető *Pataki Dániel*, a Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH) elnöke.

Tavaly ősz eleje óta a mobiltelefonos barangolási díjak jelentős csökkenését hozta az erről szóló európai uniós rendelet. Az Európai Bizottság azóta – magyar javaslatra is – vizsgálja az adatátvitel (SMS, MMS, internet) piacát is abból a szempontból, hogy nincs-e szükség ott közvetlen uniós beavatkozásra.

Pataki Dániel most úgy fogalmazott, hogy jó lenne, ha a szolgáltatók maguk érnék el a díjcsökkentést, de ha mégis szükség lesz a brüsszeli szabályozásra, akkor figyelembe kell venni a hangroaming tapasztalatait. Ezek egyike szerinte, hogy nem csupán az árszint a fontos, hanem az úgynevezett számlázási egység is (például

perc vagy adatátvitelnél báj) – közös szabályozásnál az utóbbit is érdemes uniós szinten harmonizálni.

Az EU-ban jelenleg áttekintik a teljes távközlési szabályozást. Pataki kifejtette, hogy a szabályozói csoport „hangadó” kíván lenni a folyamatban, emellett „eredményeket is szeretne felmutatni olyan szakmai témákban, amelyek előrevizik az egységes uniós piacot, és a fogyasztók számára is segítséget, előnyöket kínálnak”.

Az eredmények közé sorolta, hogy a csoport legutóbbi találkozásán elfogadtak egy közös ajánlást: az úgynevezett végződtetési díjak tekintetében egy országon belül nem lehet különbség sem a mobiltelefon, sem a kábeles telefonok kategóriájában. – Magyarország ezt a feladatot már elvégezte, de most az ERG európai szinten is előírta – tette hozzá.

A hatóságok a mellett is elkötelezték magukat, hogy felgyorsítják a díjak költségelemzését, és közöttük javaslatot tesznek az egységesen követhető költségmódszertanra. Az NHH elnöke szerint azonban egy hatóságnak nem csak az a célja,

hogy a versenyen keresztül úgy érvényesítse a fogyasztói érdekeket. Abban is szerepe van, hogy a fogyasztóknak segítsen eligazodni a lehetőségek között. Magyarországon ez a feladata az NHH Tantsz honlapjának.

Az uniós távközlési felülvizsgálat jegyében az elmúlt hetekben az Európai Parlamentben is több meghallgatást tartottak a kérdésekről. Az MTI kérdésére Pataki Dániel kifejtette: ezek azt tanúsították, hogy számos kérdés megfogalmazódott az Európai Bizottság azon javaslatával szemben, miszerint a brüsszeli EUTesztület nemcsak a jelentős piaci erejű szolgáltatók kiválasztásakor élhet vétőjoggal, hanem akkor is, amikor e szolgáltatókra kötelezettségeket rónak. Vitatják egyelőre azt az elképzelést is, hogy uniós szintű hatóságot kellene felállítani. – A következő hónapok kérdése, az hogy létezik-e olyan intézményi modell, amely esetleg más formában, de megvalósítja a bizottság azon javaslatait, amelyekről egyetértés van – fogalmazott az NHH elnöke.

IDC IT SECURITY ROADSHOW 2008

Stratégiai és Megoldások Vállalata Biztonságáért

Budapest, 2008. március 26., szerda

Corinthia Grand Hotel Royal
1073, Budapest, Erzsébet krt. 43-49.ELŐSZÖR MAGYARORSZÁGON: **SIMON SINGH**, TITKOSÍTÁS SZAKÉRTŐ**Simon Singh**
író, újságíró, TV producer

Simon Singh előadásából megtudhatjuk, hogyan változtatta meg az ENIGMA-kód a kódok történelmét. Elmeséli, hogyan találták rá a szövetséges kódtörők a gyengeségeire, és hogyan fordították meg a második világháború menetét. A konferenciára elhoz magával egy eredeti ENIGMA kódológépet, így ez azon ritka alkalmak egyike lesz, amikor egy teljesen működő ENIGMÁT láthatunk. Dr. Singh bemutatja a gépet és annak működését, és elmagyarázza, hogy mit is tanulhatunk ma a második világháborúban elkövetett hibákból.

További információ: Úveges Szabolcs, email: suveges@idc.com tel.: +36 1 473 23 75
Regisztráció: www.idc-cema.com/events/itsecurity08hu

Arany partnereink:

Észít partnereink:

Médiapartnereink:

Keresztesi János az IVSZ élén

Árokszállási Gábor • A FreeSoft Nyrt. vezérigazgatóját, *Keresztesi Jánost* választotta új elnökének az Informatikai Vállalkozások Szövetsége március 12-i tisztújító közgyűlésén. Az új elnök mandátuma két évre szól. Elődje, *Kovács Zoltán* három év után köszönt le.

A március 12-én tartott rendes évi közgyűlés keretében az új elnökségi tagok személyéről is döntöttek. A Nemzeti Fejlesztési Terv szakterületi képviselője *Drajkó László*, a Microsoft Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója, míg a megüresedett piacbővítési pozíció felelőse a leköszönő *Kovács Zoltán* (Kirovski Zrt.) lett.

Keresztesi János a 70-es évek végén az Országos Számítástechnikai Vállalatnál kezdte pályafutását. 1991-ben a Digital Equipment Hungaryhez csatlakozott. 1995-től közel

négynégy éven át volt az Oracle Hungary partnerkapcsolati, majd indirekt-értékesítési igazgatója, 1999 áprilisától pedig a Sun Microsystems hazai leány-

vállalatának ügyvezetője. A Sun Microsystems két alkalommal az európai régió legsikeresebb vezetőjévé választotta, 2001-ben elnyerte az Informatikai Vállalkozások Szövetsége által odaítélt, Az Év Informatikai Menedzsere díjat.

2004 júniusa óta a FreeSoft Nyrt. vezérigazgatója. 2005-től az IVSZ elnökségi tagja. Korábban, olyan témákért volt felelős, mint a szoftverszabadalom és a hazai kvv-k működését segítő hitelgarancia-program. Mostanáig a hazai hardver- és szoftvervállalatokat képviselte az elnökségben.

Az közgyűlésnek *Kákosy Csaba* gazdasági és közlekedési miniszter is vendége volt, aki köszöntő beszédében elmondta: annak érdekében, hogy az iparág megfelelő képességgel rendelkezzen, önálló szakállamtárságot hoznak létre. Az állami szerepvállalás az iparági szabályozásra, a verseny élénkítésére és célzott akciótervek indítására terjed ki.

Keresztesi Jánoselnök
Informatikai Vállalkozások Szövetsége

Leadom a drótot

Magyarországon, ahogy az egész világon, évről évre csökken a vezetékes vonalak száma. A vezetékes távközlési cégek is lassan, de biztosan változnak, keresik azokat a lehetőségeket, amelyekkel pótolhatják a kieső bevételeket. [írta: Vass Enikő]

A statisztikai adatok és a piaci tapasztalatok is egyértelműen mutatják, hogy a vezetékes távközlési vonalak száma érezhetően csökken, ahogy az ezeken a vonalakon beszélt percek mennyisége is. A legutolsó adatok szerint 2007 harmadik negyedében 30 ezerrel csökkent a bekapcsolt fővonalak száma, miközben az alternatív szolgáltatók majdnem 16 ezerrel növelték a vonalak számát. Ugyanennek az időszaknak a végére 3 319 000 bekapcsolt vonal volt Magyarországon területén. A csökkenő tendenciát a mellékelt grafikonok jól illusztrálják.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH) adataiból kiderül, hogy **a vállalkozások szinte 100 százalékánál van vezetékes telefon, a kisebb vállalkozásoknak is csupán hat százalékánál van vezetékes vonalról** – vagyis a vezetékes vonal üzleti életben elfoglalt státusza megmaradt. Egy vállalkozás havonta átlagosan ugyanannyit költ a helyi hívásokra, mint a mobilhívásokra, és költség tekintetében a belföldi távolsági hívások állnak a harmadik helyen, ezt követi a havi díj, és a nemzetközi hívásokból eredő költségek.

A távközlési iparágban a szolgáltatókat kiszolgáló Ericsson Magyarországnál is látják a változásokat. *Somogyi Gábor*, ágazati igazgató szerint az biztos, hogy a régóta velünk lévő vezetékes telefónia az elkövetkező néhány évben még feltétlenül velünk is marad. Azt azonban látni kell, hogy csak a hagyományos PSTN-szolgáltatásokra alapozott – előfizetés és percdíjalapú – üzleti modellek már nem eredményeznek növekedést. A távközlési szolgáltatók ver-

senye, a mobil térhódítása és az internettelefon is előfizetőket hódít el, a vonalszámok és a percdíjak csökkennek. Az igazgató szerint ez nem feltétlenül csökkenti egy eszköz- és megoldásszállító cég üzleti lehetőségeit. Az operátorokra a kieső bevételek miatt kétféle nyomás is nehezedik: meg kell újítaniuk a szolgáltatásokat és növel-

A vezetékes telefónia még jó ideig velünk marad...

Somogyi Gábor
ERICSSON MAGYARORSZÁG

niük kell a tradicionális szolgáltatásra kialakított hálózat hatékonyságát. Mindkét irány komoly üzleti lehetőség ad az Ericsson számára.

ÁTRENDEZŐDIK A PIAC

Az igazgató szerint nem tapasztalható, hogy kevesebb fogyna a vezetékes szolgáltatóknak szánt eszközükből, inkább a szállítások átrendeződéséről beszélhetünk. Azt elismerte, hogy sokkal keveseb-

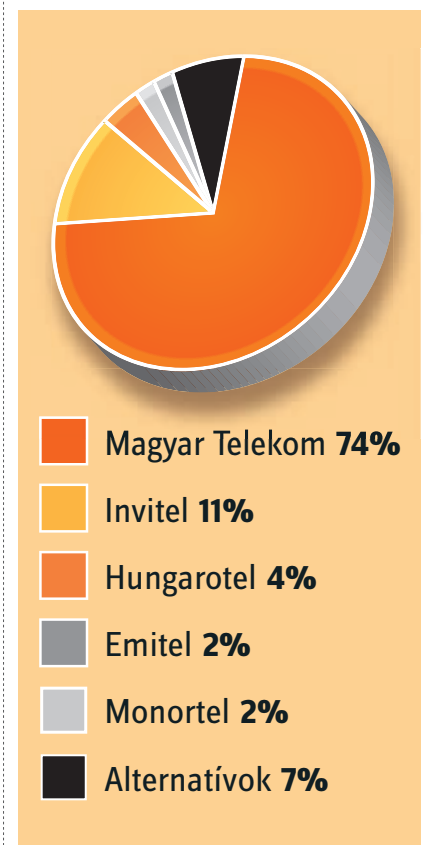
bet adnak el például hagyományos vonalakat működtető áramkörökből, de az is igaz, hogy a telefonközpontok több új generációja is megjelent. A softswitch-ek – amelyeknek az Ericsson a legnagyobb szállítója – sokkal hatékonyabban kezelik a hagyományos vonalkapcsolt telefonforgalmat, mert azt „emulálják” egy csomagkapcsolt (IP) hálózaton. Az új architektúrára alapozott (mobil- és fix hálózatra is alkalmazható) softswitch termékek növekvő részét adják az Ericsson bevételeinek. Például a TSS (Telephony Softswitch) ugyanazt a vezetékes telefonszolgáltatást teszi lehetővé, mint hagyományos elődei, de működtetése az operátorok számára a korábbi telefonközpontokénak töredékébe kerül. Ezeknek az eszközöknek az alkalmazásából azonban a felhasználó semmit sem vesz észre.

Somogyi Gábor szerint az operátorok a hatékonyságnövelés mellett a szolgáltatási portfólió megújításával próbálják megtartani ügyfeleiket és növelni bevételeiket. **Majdnem minden vezetékes operátor internetszolgáltatással is – azaz adatátvitellel – hasznosítja rézhálózatát. Ez újból igen jelentős üzlet az Ericsson számára.** Az ehhez szükséges DSLAM-eszközök között az Ericsson EDA (Ethernet DSL Access) berendezései a legnépszerűbbek ma Magyarországon. Ezeknek az eszközöknek további generációit várja a vezetékes piac. A VDSL2-technológiával működő DSLAM-ok 50–100Mbps sebességet adhatnak. Ehhez azonban már komoly üvegszál hálózattal kell az operátoroknak az előfizetőkhöz közelebb menni. A teljesen üvegszál (FTTH) technológiák népszerűsége is egyre nő. Az Ericsson ezen a területen jelentős növekedést vár. Nem véletlen, hogy egyik

akvizíciója egy üvegszál technológiát fejlesztő cég, az Entrisphere volt, amelynek GPON technológiája ma az operátorok egyik nagy kedvence.

VÁLTOZNAK AZ ÜZLETI MODELLEK

Az ágazati igazgató úgy véli, a sebesség mellett az operátorok az üzleti modelleken is igyekeznek változtatni. A bit-

Vezetékes szolgáltatók részesedése a fővonalak száma alapján 2007/3. n.é. (az alternatív szolgáltatók esetében saját infrastruktúra alapján)

pipe vagy access provider státuszról sok operátor igyekszik kitörni, és innovatív szolgáltatásokat kínálni a rézhálózaton. A legismertebb ilyen szolgáltatás az IPTV, de sok újdonság várható ezen a téren. Az Ericsson új üzletága, a Business Unit MultiMedia éppen ezeknek a lehetőségeknek a kiaknázására jött létre az elmúlt évben. Az Ericsson csupán a trendek követé-

sével nem maradhatna a verseny élmezőnyében. Folyamatosan végeznek jövőkutatást, emiatt az Ericsson Consumer and Enterprise Lab évente sok tízezer felhasználó szokásait firtatja, hogy előre jelezhesse azok változását. Az előrejelzések alapján készülnek termékkonceptciók és indulnak fejlesztések. Egy ilyen új terméket mutattak be a barcelonai Mobile Congressen

is, amelynek középpontjában az interaktív IPTV-szolgáltatás áll: a műsor nemcsak megállítható és elindítható volt, hanem közben a felhasználók szöveges üzeneteket is küldhettek a tévén, ajánlhattak és küldhettek egymásnak műsort, sőt a rendszer a fix és mobil felhasználókat is kezelte. Az ezt kiszolgáló rendszerek Stockholmban működtek. Az új termék két trendre is rávilágít: egyrészt azt várják, hogy az internethez hasonlóan a televíziózásban is egyre nagyobb szabadságot (vagyis user controllt) igényelnek majd a felhasználók, másrészt a kiszolgálórendszerek már igen távolról is „hostolhatók”.

Somogyi Gábor szerint **az operátorok nem szorulnak az Ericsson tanácsaira, mivel az üzlet változásait ők érzékelik először**. Az Ericsson csupán abban segíthet, hogy igyekszik megosztani velük a száznál is több országból is összegyűlt tapasztalatait – fejezte be az igazgató.

A CÉGEK MÁR LÉPTEK

A piacot kívülállóként ismeri a Deloitte Zrt. pénzügyi tanácsadó részlegének igazgatója, *Karli Péter*. Szerinte a megváltozott piaci helyzetre a távközlési cégek már reagáltak. A legfontosabb és legellentmondásosabb lépés az, hogy a cégek a technológiai megközelítésből áttértek az ügyfélalapú megközelítésre, mivel egy adott társaságnál több szolgáltatást vesznek igénybe az ügyfelek, a technológiai alapú megközelítés tehát már nem működött.

A szűkülő piac miatt azonban a költségsökkentés és a működés optimalizálása is elkerülhetetlen; ezen a legtöbb hazai távközlési társaság folyamatosan esik át. A szűkülő piac és a költséghatékony növekedés arra ösztönzi a piacot, hogy a konszolidáció felé elinduljon. A felvásárlások időszaka itthon már jó néhány éve tart, így a távközlési piacot már csak néhány jelentősebb szereplő uralja. A térségben viszont Romániában és Lengyelországban a konszolidációs folyamat még az elején tart.

RENDSZERINTEGRÁTOROK LESZNEK

Az, hogy mit is tehet egy-egy szolgáltató a vezetékös infrastruktúra kihasználása érdekében, attól is függ, milyen ügyfeleket céloz meg. A nagy cégek esetében, ahol egyetlen hálózat szolgálja ki az IT- és telekommunikációs igényeket, logikus lépés, hogy a vezetékös szolgáltató nemcsak hangot, hanem IT-hez kapcsolódó szolgáltatásokat is kínáljon. Így logikus üzleti döntés volt például, amikor a Magyar Telekom megvásárolta a rendszerin-

tegrátori tevékenységben erős KFKI-t. Ez nem egyedi lépés, mivel vannak már előzményei: a BT indult el legkorábban ezen az úton.

A kis- és középvállalkozások számára, valamint a lakossági piacnak a szélessávú internet jelenti a megtartó erőt. A tipikusan lakosságot megcélzó IPTV is azt példázza, hogy a nagy sáv szélességet igyekeznek kihasználni a szolgáltatók.

A vezetékös szolgáltatók az internetes tartalomszolgáltatás területén is erősek. Míg az internet kezdetén a tartalomszolgáltatói oldal célja az értékesítés támogatása volt, most ez megváltozott, és az online hirdetési piac erősödése következtében e cégek önállóan is profitot termelnek. Mivel ez jól illeszkedik a társaság meglévő struktúrájába, egy ideig még nem várható, hogy az online tartalmat működtető távközlési cégek ezeket például média-cégeknek értékesítsék.

A BT a közé a kevés távközlési cég közé tartozik, amelyeknek a tulajdonában nincs mobilszolgáltató, ezért ez is jól mutatja, mi a tennivaló ezen a piacon. A szolgáltató **virtuális mobilszolgáltatással egészítette ki vezetékös kínálatát, így a meglévő ügyfélkapcsolatokat is hatásosabban kihasználhatják**. Azt látni, hogy a magyar piacon is előfordulhat ilyen típusú fejlemény – fejezte be Karli Péter.

A KORÁN VÁLTÓ

A BT (vagyis British Telekom) rég nem csak a hagyományos előfizetőkre alapozó távközlési szolgáltató, mivel ma már IT-szolgáltatást is kínál. A BT Magyarország regionális ügyfélkapcsolati és hálózatüzemeltetési igazgatója, *Ferenczi Tamás* is tudja, hogy a BT az elsők között ismerte fel a telekommunikációs vállalatok közül: az internet megjelenésével a hagyományos hangalapú szolgáltatásokból származó bevételek hosszú távon nem eleget hoztak a fenntartható üzletmenet-höz. A BT ezért bevezette szélessávú stratégiáját, és tevékenységét emellett a nemzetközi színterekre is kiterjesztette. A brit távközlési szolgáltató IT-szolgáltatóvá való fejlődése nem egyik napról a másikra történt; a stratégia része volt a 21. századi hálózat (21CN) nevű program, az iparág legnagyobb – 10 milliárd font értékű – ilyen jellegű beruházása. Ez nagyrészt a szélessávú internetes hálózat kiépítéséből állt. A szélessávú ügyfelek tekintetében a növekedés gyorsnak számított, és a BT-nek ma (közvetve és közvetlenül) 10 millió szélessávú ügyfele van az Egyesült Királyságban, amely két-

Mobilos lelkiismeret-furdalás?

A mobilszolgáltatók azok, akik a vezetékös távközlési szolgáltatók kényeszerű váltását és átalakulását kikényszerítették. A Pannon elismerte, az első két évben nem is számítottak a szolgáltatás ilyen mértékű népszerűségére. Abban viszont már az elejétől fogva biztosak voltak, hogy azon a piacon, ahol egy vezetékös telefonvonalra éveket kell várni, a mobiltelefon hiányt pótló szolgáltatás. Ezért is fektették a hangsúlyt az országos hálózat kiépítésére és fordították erre erőforrásaik nagy részét – az idő minden tekintetben igazolta elképzeléseiket. A T-Mobile elismerte, hogy az első években készült üzleti tervekben nem számoltak a nagy népszerűséggel, a mobilhasználat tömeges térnyerésével azonban már érzékelhető és tervezhető volt az előfizetők ilyen nagy száma. A növekedés mértéke az elmúlt években nem volt meglepő, az új megoldások, alkalmazások bevezetésével, a gép-ember és a gép-gép közötti mobilkapcsolat terjedésével, illetve a mobilinternet gyors elterjedésével ez a dinamika természetesnek mondható. A T-Mobile a következő években az előfizetések számának további növekedésére számít, és nem tartja elképzelhetetlennek a 120 százalékos elterjedtséget, vagyis az egy lakosra jutó 1,2 mobil-előfizetést sem.

A harmadikként piacra lépő Vodafone válasza szerint már az alapításkor ígéretes iparág volt a telekommunikáció, a befektetők sok fantáziát láttak benne.

NEM FÉLÜNK A VOIP-TÓL

A VoIP-szolgáltatástól nem félnek a szolgáltatók. A Pannon szerint a VoIP- és IP-technológia nem veszélyezteti a mobilbevételeket. A Skype nem ver-

senytársa a mobilszolgáltatásoknak, sem a hang-, sem az adatforgalmat tekintve. A Pannon úgy véli, hogy kiegészítő szolgáltatásként megvan a helye a távközlési szolgáltatások között. Megfigyeléseik szerint azonban nem nő tovább a Skype-ot használók tábora, vélhetően korlátolt használhatósága (például nincs adatmegőrzési funkciója) miatt. A fogyasztók kiváló minőségű, bárhol és bármikor hozzáférhető szolgáltatást akarnak, amelyet jelenleg a mobilszolgáltatóktól megkaphatnak. A T-Mobile tudja, hogy a távközlési piacon folyamatos a technológiai megújulás, és a verseny nemcsak szolgáltatók, hanem különböző technológiák között is zajlik. Ez régóta így van, és a T-Mobile ennek megfelelően alakítja üzleti stratégiáját. Az új megoldások és alkalmazások terjedésére nem fenyegetésként, hanem lehetőségként tekintenek.

A Vodafone úgy vélekedik, hogy manapság egy mobilszolgáltató már nemcsak a hanghívások bevételeiből él, hanem rendkívül sokrétű szolgáltatást is kínál. A szolgáltató mindig kedvező tarifák kialakításán fáradozik, így a megfelelő csomag megválasztásával az ügyfél még jobban is járhat, mint például a VoIP-os telefonálással.

SZEREPCSERE KIZÁRT

Arra, hogy a mobilszolgáltatók a vezetékös szolgáltatókhoz hasonló helyzetbe kerülhetnének, a mobilosok kevés esélyt látnak. A Pannon szerint ilyen technológia ma egyelőre nincs, a T-Mobile felkészülten várja a hasonló technológiák megjelenését. A Vodafone kérdésünkre kérdéssel válaszolt: miből gondoljuk, hogy egy ehhez hasonló technológia nem náluk jelenne meg?

szereze annak, amennyit a cég a szolgáltatás bevezetésekor eredetileg tervezett. Ferenczi Tamás elismerte, a hagyományos szolgáltatásokból származó bevételek stagnálnak vagy csökkennek, ám az új hullámos bevételek – és különösen a nemzetközi növekedés – megfelelően elősegítik a BT átfogó növekedését.

ALAPVETŐ KÜLÖNBSEGEK

Ha a magyar piacot nézzük, akkor a regionális igazgató szerint mindenképp figyelembe kell vennünk az alapvető különbségeket az Egyesült Királysághoz képest. **A brit telekommunikációs piac máig a legversenyképesebb Európában, emellett ez volt az elsőként liberalizált távközlési piac, ahol a BT a funkcionális szétválasztást alkalmazva, Openreach hálózata keresztül ugyanazokat a szolgáltatásokat kínálta minden versenytársának.**

Ferenczi Tamás szerint a magyar piac jelenleg a dereguláció jóval korábbi szakaszában jár. Bár létezik bizonyos szintű verseny, a vállalatok inkább egyfajta piacvédő stratégiát választottak. Ez rövid távon ugyan jobb eredményeket hozhat, ugyanakkor azonban késlelteti a szolgáltatási piac átalakulását, a fogyasztó

számára pedig konzerválja a magasabb árakat.

A BT vezetője jelenleg nem lát arra utaló jeleket, hogy a vállalatok jelentős beruházásokra törekednének, inkább csak kilencvenes évekbeli befektetéseiket próbálják visszanyerni. Ennek a jövőben meg kell változnia, ha a helyi telekommunikációs piac elő akarja mozdítani a modern gazdaságot Magyarországon, és a telekom cégek hozzá akarnak járulni az ország hosszú távú versenyképességéhez – véli Ferenczi Tamás.

ÜGYVELE VÁLOGATJA

Kicsit más perspektívából közelíti meg a kérdést az Invitel, amely mára a Magyar Telekom egyetlen igazi riválisa. *Zsembery György*, az Invitel értékesítési és marketing vezérigazgató-helyettese szerint ügyfélszegmensenként változik, hogy mennyire van létjogosultsága a vezetékes telefonianak, és mit kell hozzá tenni ahhoz, hogy ez fontos maradjon a jövőben is. Az nem titok, hogy a hagyományos értelemben vett hang-

szolgáltatások tartósan remek bevételi források, de az is látható, hogy a mobiltelefon és az IP-telefon világában nem szabad csak ebben gondolkodni. A vezetékes infrastruktúrával rendelkező

szolgáltatónak át kell rendeznie üzleti modelljét. Az egyik lehetséges irány a mobilitás – amely nem csak a GSM-3G technológia adta szabadságot jelenti.

A MOBILCSERE BEFEJEZŐDÖTT

Azt látják, hogy a lakosságnál, aki akarta, már mobilra cserélte a vezetékes telefonját – ez abban is megmutatkozik, hogy a vezetékes vonalak elvándorlásában radikális csökkenés tapasztalható. Ezt nyilván az ADSL is segíti – az új vezetékes előfizetések létesíté-

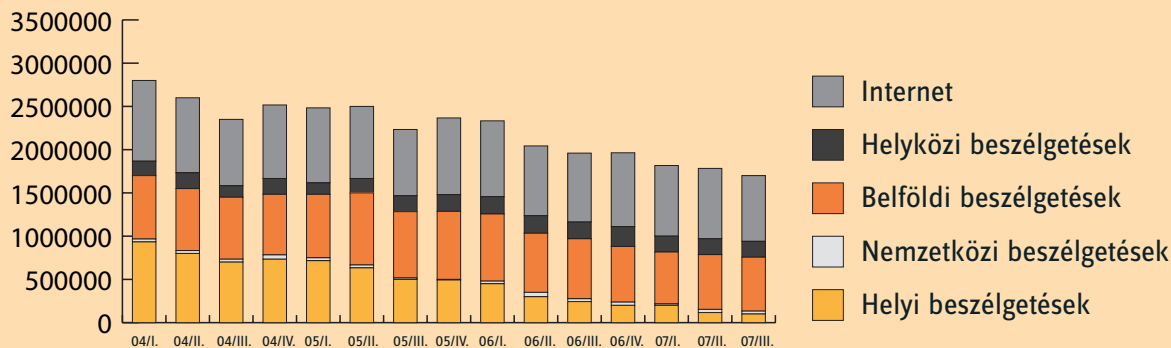
sének 80 százaléka az ADSL-hez köthető – és ezt a folyamatot még a hangelőfizetés nélkül igénybe vehető ADSL sem állította meg. A szolgáltató árképzése azonban hozzájárul, hogy ár/érték arányban a két szolgáltatás együtt tűzőképebb legyen. – Az is megfigyelhető tendencia,

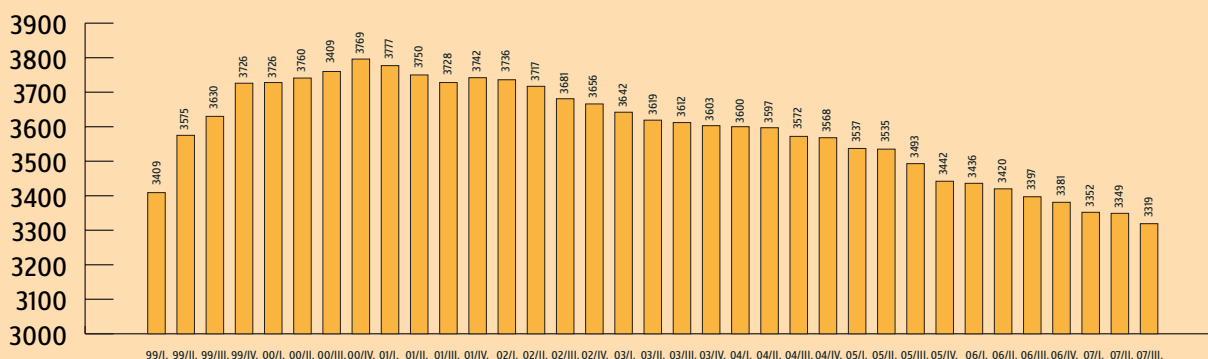
Ferenczi Tamás

regionális igazgató
BT Magyarország

Kezdeményezett hívások időtartama (ezer perc)

Fővonal szám alakulása

Bekapcsolt fővonalak száma (ezer db)

hogy a kábelfelvezetést más szolgáltatóval igénybe vevő régi ügyfeleink visszatérnek az Invitelhez – ahol a szolgáltató szerint jobb minőséget tudnak biztosítani.

A vállalkozásoknál azonban stabilan megmaradnak a vezetékes vonalak, ám a telefon hagyományos használata csökken, a hangforgalomra fordított összegek 70–80 százalékát a mobiltelefon viszi el. Zsembery György szerint ezért egyértelműen kimondható, hogy a vonal-szám-csökkenésben és a -használatban stabilizáció figyelhető meg. Öt százalékkal kevesebb vonalon ugyanakkora forgalom generálódik, mint egy évvel ezelőtt. A szélessávú internet újabb értéket adott a vezetékes vonalnak. Szélessávú interneten IPTV-t is lehet használni, és ez az interaktív tévé iránt érdeklődőknek vonzó lehetőség. Azt, hogy milyen technológiát állítunk csatarendbe, mindenképpen az ügyféligények diktálják, mivel elsődleges feladatunk őket kiszolgálni – fejezte be Zsembery György.

MÁS HELYZET

Kicsit árnyaltabb a helyzet a GTS-Dataphone-nél, mivel az elmúlt egy évben a cégnek szinte egyedülálló módon sikerült növelnie a hangszolgáltatásokból származó bevételeket – igaz, az üzleti szféra tekintetében. *Szatbmáry Géza* ügyvezető igazgató szerint 2007-ben 20 százalékkal nőtt a Dataphone ISDN üzleti hangszolgáltatás piaca; a 2007-es évet 9 százalékos növekedéssel 14,6 milliárd forintos árbevétellel zárták. A cégnek 40 ezer lakossági ügyfele van, 15 ezren pedig nagy üzleti előfizetők. Az ügyvezető igazgató arra is büszke, hogy az elhordozott számok 10 százaléka hozzájuk került – igaz, a statisztikát rontja, hogy ugyanahhoz a tulajdonoshoz tartozó két szolgáltató egymás között hordozott el számokat. Szerinte a távközlés tekintetében konzervatívak a vásárlók: az ISDN 30-as központok a legnépszerűbbek, noha a cégnél IP Centrex néven IP-alapú központot is lehet vásárolni. Az elkövetkező években minden bizonnyal az irodán belüli mobilitást szolgáló VoIP-technológiába fektetnek majd be az ügyfelek. Az igazgató azt sem tartja kizártnak, hogy egy mobilszolgáltatóval közösen dolgozzanak ki üzleti ügyfeleiknek egy csomagot – így teljes lenne a távközlési portfólió. Közben pedig folytatják optikai hálózatuk fejlesztését – a teljes beruházás, vagyis a Szlovákiától Romániáig tartó gyűrű 300-400 millió eurós beruházást jelent. Szatbmáry Géza arra a kérdésre, hogy milyen terület felé forduljanak a csökkenő bevétellel küszködő cégek, azt válaszolta, hogy ő a tartalomfejlesztésben lát lehetőséget.

IPTV és mobiltelefon

Gyökeres átalakuláson megy át a Deutsche Telekom. Ennek egyik látványos jele volt a DT-dolgozók tavalyi sztrájkja. A vállalat vezérigazgatója azonban elszántnak látszik. [írta: Barabás Balázs]

A Deutsche Telekom vezérigazgatója, *René Obermann* meglepő bejelentést tett egy hónappal ezelőtt: a DT továbbra is keresi a lehetőségeket mobiltelefon-szolgáltatásának kibővítésére Európán és az Egyesült Államokon kívül, de inkább új hálózatok kiépítésébe fektet helyett, hogy meglévő szolgáltatásokat vásárolna fel. **A vállalat reális lehetőségnek tartja, hogy mobil szélessávú szolgáltatásokat indítson olyan országokban, ahol gyenge a távközlési infrastruktúra** – tette hozzá.

A DT tavaly több konkurens céget is felvásárolt az Egyesült Államokban és Hollandiában, hogy növelje piaci részesedését, és

a jelek szerint most a fejlődő piacokat veszi célba. Mondhatni, az utolsó pillanatban, hiszen a nagy versenytársak túl vannak a lehetőségek keresésén: a Vodafone például már tavaly szerződést kötött arról, hogy belép az indiai piacra.

SZTRÁJK ÉS LEMONDÁS

Nem véletlen, hogy a DT vezetése csak most jutott el odáig, hogy az üzletfejlesztésre koncentráljon. A közelmúltig ugyanis az óriásvállalat átalakítása volt a prioritás, azon belül pedig a költségek lefaragása. Tavaly hosszú idő telt el azzal, hogy az egyik szakszervezettel megegyezésre jussanak a bércsökkentésről. Az intézkedés nem kevesebb mint 50 ezer embert érintett (ez mintegy negyede a DT németországi teljes alkalmazotti létszámának), és végül kompromisszumos megoldás született: a menedzsment által meghatározott 9 százalékos lefaragásból végül 6,5 százalék lett. Ez sem rossz eredmény, tekintettel arra, hogy ez így is évi 700 millió eurós megtakarítás. Nemrég azonban kiderült, hogy a T-Systemsnél nem bércsökkentésre, hanem elbocsátásokra lehet számítani (*1. keretes írásunkat*). És minden bizonnyal ismét sztrájkra. Közben a felső vezetésben is

akadtak megoldandó kérdések. Habár *Klaus Zumwinkel* DT-elnök szerződése idén tavasszal járt le, sajtóinformációk szerint az aggasztó üzleti eredmények miatt már tavaly egyre nagyobb nyomás nehezedett rá. Ám míg ez csupán házon belül zajlott, és különösebben nem ártott a vállalat hírnevének, a nemrég koptattat adócsalási botrány annál inkább. A több száz millió euró nagyságrendű ügyel kapcsolatban *Angela Merkel* német

kancellár úgy fogalmazott, hogy „súlyos és nyomasztó”. Az első gyanúsított éppen *Klaus Zumwinkel* volt, akinek lemondását *Angela Merkel* elkerülhetetlennek nevezte. Február közepén az elnök lemondott mind a

DT-nél, mind a Deutsche Postnál betöltött tisztségeiről. Utódjává a DT *Wolfgang Reitzlét*, a Linde ipari gázszolgáltató vállalat vezérigazgatóját szerette volna megnyerni, ám ő nem vállalta a pozíciót. A DT új elnöke *Ulrich Lehner*, a Henkel tisztítószervállalat vezérigazgatója lett.

PROFIT KONTRA SZABÁLYOZÁS

A fentieket figyelembe véve elmondható, hogy *René Obermann* vezérigazgató nehéz helyzetben végezte eddigi munkáját. Ezt tükrözi a január végén, Berlinben tartott beszámolója is, ahol a sajtó munkatársainak elmondta: **a vállalat egy évvel korábban „rankívül kritikus helyzetben” volt, a 2006-os év pedig „katasztrófális”. Az azóta eltelt időszak azonban biztatóan alakult**, és folyamatban van a korábban meghirdetett stratégia alkalmazása. Ennek egyik célja, hogy a szervezeti átalakítás révén 2010-ig 4,7 milliárd eurót takarítsanak meg, és ezután versenyképes árakkal jelenjenek meg a vezetékes telefonía üzletágban. Az átalakítás azonban nem jelent minden esetben elbocsátásokat, inkább az átlomány áramvonalasítását. Példaként azt említette, hogy 4000 szakképzett dolgozót alkalmaznak, és 3800 fiatal-

T-Systems: megvan a partner

A Deutsche Telekom március 5-én jelentette be, hogy a T-Systems együttműködési megállapodást kötött az amerikai Cognizant vállalattal. A T-Systems számára így megnyílik a lehetőség, hogy külföldi – főként indiai – olcsó munkacserét foglalkoztasson, ezzel is csökkentve költségeit. Erre szüksége is van, tekintettel arra, hogy árbevétele tavaly 6,9 százalékkal csökkent. A Cognizant révén a T-Systems 40 ezer dolgozót foglalkoztathat outsourcing-alapon. A megállapodás szerint a német vállalat 1150 indiai alkalmazottját a Cognizanthoz helyezik át. *Reinhard Clemens*, a T-Systems vezérigazgatója elmondta, hogy vállalatánál elbocsá-

tások várhatók, de nem nyilatkozott arról, hogy ez hány dolgozót érint a jelenlegi 56 ezer alkalmazottból. Hozzátette azonban, hogy a létszámleépítés fokozatos lesz és igyekeznek az elbocsátottaknak új feladatokat találni a vállalatban belül. *R. Clemens* az átalakítások nyomán arra számít, hogy a következő néhány évben vállalatának árbevétele 14 százalékkal fog növekedni, amely duplája az IT-szolgáltatási piac jelenlegi növekedési ütemének. A Cognizant számára a megállapodás azért előnyös, mert bővítheti európai piacát (jelenleg bevételeinek 16 százaléka származik Európából). A T-Systems európai ügyfelei közé tartozik a Daimler, a BMW és az Airbus.

nak adnak lehetőséget szakmai gyakorlatra.

Ami a szélessávú internetszolgáltatásokat illeti, az új díjsomagok és a jobb szolgáltatások révén a vállalat 1,9 millió új ügyfelet szerzett a szélessávú szolgáltatásokra. **Ezzel a vállalat teljesítette célját, hogy 40–45 százalékkal növelje az új lakossági ügyfelek számát 2007-ben. Szintén a tervek szerint alakul az IPTV-szolgáltatás értékesítése, ez év végéig 500 ezer ügyfelet szeretne toborozni a DT.**

Ugyanakkor tavaly 2,1 millió ügyfél szüntette meg vezetékes telefon-előfizetését. Ezen a ponton *Obermann* felhívta a hallgatóság figyelmét, hogy a versenypiaci jogszabályok túlságosan korlátozzák a korábbi távközlési monopóliumok mozgásterét, ez pedig gátolja az innovációt és a befektetése-

ket. Amennyiben a politikai vezetők és a hatóságok nem veszik figyelembe a távközlési piacon zajló fejleményeket és az új technológiák terjedését, Németország és az EU még jobban lemarad az Egyesült Államok és Ázsia mögött a fejlett hálózati technológiák kifejlesztésében – figyelmeztetett a DT vezérigazgatója. Ami egyébként paradox helyzetre utal, tekintettel, hogy a fő tulajdonosa, a német kormány profitot vár el a Deutsche Telekomtól, ugyanakkor bizonyos területeken korlátozza tevékenységét.

René Obermann tájékoztatásával egy időben jelent meg a Deutsche Telekom jelentése a mobilüzletágról. Az eredmények szerint a T-Mobile sikeresen bővítette ügyfélbázisát a 2007-es üzleti évben, a legjobban a kelet-európai és az amerikai leányvállalatok teljesítették.

	Dec. 31. 2007 (ezer)	Dec. 31. 2006 (ezer)	Változás (%)
Mobile-ügyfelek Összesen	119 606	108 465	10,3
Európában	90 921	83 425	9,0
az Egyesült Államokban (T-Mobile USA)	28 685	25 041	14,6
T-Mobile Németország	35 952	31 398	14,5
T-Mobile Nagy-Britannia	17 311	16.905	2,4
PTC (Lengyelország)	12 998	12.228	6,3
T-Mobile Austria	3 273	3 180	2,9
T-Mobile CZ (Csehország)	5 271	5 049	4,4
T-Mobile Magyarország	4 853	4 431	9,5
T-Mobile Szlovákia	2.367	2 201	7,5

A T-Mobile ügyfelei számának alakulása

Új arculatot keres a Deutsche Messe a huszonharmadik alkalommal megrendezett CeBIT-nek. A szervezők a továbblépés egyik lehetséges irányát a megakiállítás tematizálásában és konferenciajellegének erősítésében látják. Ennek megfelelően a szakvásár idén a zöld technológiák jegyében zajlott. [Írta: Kis Endre]

Középpontban a környezet

A Deutsche Messe igazgatótanácsának elnöke, *Ernst Raue* zárójelentésében egyenesen úgy fogalmazott, hogy Hannover a zöld IT-ben érdekelt vállalatok első világszintű fórumának adott otthont. Ezeknek a szállítókknak a tábora rohamosan nő, és ennek megfelelően a CeBIT-en bemutatott energiatakarékos, környezetbarát termékek és megoldások kínálata is rendkívül gazdag volt. A kínálat az üvegházhatást kiváltó gázok kibocsátásának csökkentését célzó gyártási folyamatok bemutatásától kezdve az alacsony energiafelvétel mellett üzemelő termékeken át az ipárgspecifikus zöld technológiáig terjedt.

VIRTUÁLIS ERŐMŰVEK, DIGITÁLIS VILLANYÓRÁK

A kézenfekvő megoldások között a CeBIT közönsége láthatta például a Fujitsu Siemens kijelzőjét, amely készletben állapotban ténylegesen nulla wattot fogyaszt. A kijelző energiaellátását ugyanis a PC felügyeli, és azt energiakímélő üzemmódban teljesen megszünteti. A gyártó azt tervezi, hogy még a nyár folyamán forgalomba hozza új kijelzőjét, amely a végfelhasználók villanyszámláját is csökkentheti, a nagyobb vállalatok pedig jelentős megtakarítást érhetnek el vele. Számos szervertől ugyanis a munkaadókat nem kapcsolják ki a munkaidő végén, és ez eddig azzal járt, hogy a PC-k mellett

és szünetmentes áramforrások, a zöld adatközpontok nélkülözhetetlen kellei sem. Az idei kiállítás látogatói azonban kevésbé megszokott megoldásokkal is találkozhattak az energiafogyasztás csökkentésének témakörében. Ezek közé tartoznak az internetre csatlakozó digitális villanyórák, amelyek segítségével a fogyasztók valós időben követhetik költségeik alakulását, a szolgáltatók pedig új modelleket dolgozhatnak ki a mérőolvasás és a számlázás terén.

A villanyáram helyi előállítása vagy a mérőórák felügyelete valószínűleg csak kevesek képzeletét ragadja meg első hallásra. Pedig olyan koncepcióról van szó, amely rendkívül izgalmas módon alakíthatja át a villamosenergia-fogyasztás gyakorlatát. Tételezzük fel, hogy olyan intelligens otthonban lakunk, amelyben energiafelhasználási profilt konfiguráltunk különböző eszközeink számára, és a beállítások szerint energiafogyasztásunk adott százaléka újratermelődő energiaforrások felhasználásával előállított villanyáram kell, hogy legyen – mert ez olcsóbb, vagy támogatás jár érte, vagy erre törvény kötelez bennünket. Ebben az esetben az **internetre csatlakozó mérőórák észleli, hogy mely szolgáltatótól milyen módon – például központi erőműben vagy helyi szél-turbina által – előállított villanyáram áll rendelkezésre**

Tegyük fel, olyan intelligens otthonban lakunk,

amelyben energiafelhasználási profilt konfiguráltunk különböző eszközeink számára

ha az általa használt elektronikai eszközök akkumulátora lemerülne. Talán mondani sem kell, hogy a napelemes táskák újrahasonított teherautó-ponyvából készül.

A standokról nem hiányoztak az utóbbi pár évben megjelent, energia-takarékos szerverek, hűtőrendszerek

és szünetmentes áramforrások, a zöld adatközpontok nélkülözhetetlen kellei sem. Az idei kiállítás látogatói azonban kevésbé megszokott megoldásokkal is találkozhattak az energiafogyasztás csökkentésének témakörében. Ezek közé tartoznak az internetre csatlakozó digitális villanyórák, amelyek segítségével a fogyasztók valós időben követhetik költségeik alakulását, a szolgáltatók pedig új modelleket dolgozhatnak ki a mérőolvasás és a számlázás terén.

A villanyáram helyi előállítása vagy a mérőórák felügyelete valószínűleg csak kevesek képzeletét ragadja meg első hallásra. Pedig olyan koncepcióról van szó, amely rendkívül izgalmas módon alakíthatja át a villamosenergia-fogyasztás gyakorlatát. Tételezzük fel, hogy olyan intelligens otthonban lakunk, amelyben energiafelhasználási profilt konfiguráltunk különböző eszközeink számára, és a beállítások szerint energiafogyasztásunk adott százaléka újratermelődő energiaforrások felhasználásával előállított villanyáram kell, hogy legyen – mert ez olcsóbb, vagy támogatás jár érte, vagy erre törvény kötelez bennünket. Ebben az esetben az **internetre csatlakozó mérőórák észleli, hogy mely szolgáltatótól milyen módon – például központi erőműben vagy helyi szél-turbina által – előállított villanyáram áll rendelkezésre**

a hálózaton, és a kínálatból az általunk megadott preferenciák szerint választ.

Atalakulóban a biogáz-, a nap- és szél-erőművek hetvenes éveikben kialakult modellje is. Ezek ma már nem hagyományos értelemben vett központi erőművek, hanem sokkal inkább nagy földrajzi kiterjedésű, elosztott energia-termelő rendszerek. **Helyi jellegű ellenére ezek a villanyáram-generátorok ugyanakkor egyre nagyobb szerepet kapnak majd a központi villamosenergia-ellátásban.** Ennek érdekében a hálózaton keresztül rendkívül megbízható módon virtuális erőművekké kell integrálni őket – ami az IT és a telekommunikáció eszközei nélkül elképzelhetetlen. A CeBIT kiállítói szerint ez a futurisztikusnak ható jövőkép a rendelkezésre álló technológia jóvoltából a mindennapok gyakorlatává válhat, lehetővé téve az otthonok és középületek jelenleginél sokkal takarékosabb energiaellátását.

MOBIL BI ÉS CRM

A vállalati informatika területén idén sok reflektorfény jutott a weben keresztül szolgáltatás formájában elérhetővé tett szoftveralkalmazásoknak – ami rájuk is fér, mert térhódításuk a nyilvánvaló előnyök ellenére a vártnál sokkal lassabb. Ennél a SaaS (Software-as-a-Service) üzleti modellnél újabb trend az üzleti alkalmazások mobillá válása. Napjainkban például egyre több üzleti

intelligencia és ügyfélkapcsolat-kezelő rendszer érhető el intelligens telefonokon. Ennek köszönhetően az alkalmazottak helytől függetlenül férhetnek hozzá a munkavégzéshez szükséges üzleti adatokhoz és dokumentumokhoz. Eközben az IP-alapú egységes üzenetkezelés révén maguk is folyamatosan elérhetővé válnak, még hozzá az irodában ülve, vagy az íróasztaltól távol, a terepet járva ugyanazon a telefonszámon. **A CeBIT közönsége az idén is számos megoldást láthatott a Web 2.0-s technológiák, blogok, könyvjelzőcserélő és társasági oldalak, valamint wikik üzleti alkalmazásaira.** Ugyancsak sok kiállító foglalkozott az évek óta fókuszban álló nyílt forráskódú szoftverek, a szolgáltatásorientált architektúra (SOA) és a rádiófrekvenciás azonosítás (RFID) területével.

Az *Auto ID/RFID Solutions Park* és a *Tracking & Tracing Theater* címmel megrendezett kiállítások a valós életből vett példákon keresztül illusztrálták az utóbbi technológia alkalmazását, többek között a gyártás és

Vízhűtés a zöld adatközpontban

a logisztika, az egészségügy és a beléptetőrendszerek területén, s ez a szervezők közvélemény-kutatása szerint különösen a kis- és középvállalatok körében váltott ki élénk érdeklődést. Ezeket a tematikus kiállításokat az integrált vállalatirányítási rendszerek, az üzleti intelligencia, valamint a kkv-eknek szánt üzleti megoldások té-

makörében szervezett konferenciaprogramok egészítették ki.

Miközben a multinacionális cégek az utóbbi évek trendjének megfelelően inkább német leányvállalataikon keresztül képviseltették magukat, így jelenlétük elsősorban a helyi piacnak szólt, a német cégek, mint például az SAP, nagyobb bejelentéseiket is a CeBIT-re időzítették.

A 4-es pavilonban felállított standján a szoftvercég több mint negyven partnerével együtt mutatta be előre konfigurált, iparág-specifikus, valamint kisvállalati ERP-rendszereit, és ezek igény szerinti szolgáltatás formájában elérhető változatait. Az SAP az ugyancsak német IDS Scheerrel közösen a szakvásáron jelentette be, hogy kiterjeszti a két cég között meglévő együttműködést. Ennek eredményeként a vállalatok az IDS Scheer modell- és folyamatközpontú megközelítését alkalmazhatják az SAP SOA-képes üzleti alkalmazásainak bevezetésében. Ez a gyakorlatban az SAP NetWeaver Enterprise Services Repository és az ARIS Platform integrációját jelenti, amelynek köszönhetően a vállalatok az eddigieknél gyorsabban azonosíthatják a felmerülő üzleti igényeket, és azokat kézzelfoghatóbb megterület eredményező megoldásokkal fedhetik le.

Az SAP azt is bejelentette, hogy a szintén sokéves technológiai partnernek számító Intellel közösen a közeljövőben új rendszereket jelent be a gyártó- és a szolgáltatóipar, valamint a kereskedelem szereplői számára. Ezeket az OEM-partnerektől és disztribútoroktól rendelhető, Intel Xeon-alapú gépeken a Novell SUSE Linux Enterprise operációs rendszere és az SAP MaxDB adatbázis-kezelője fut majd az SAP Business All-in-One vállalatirányítási rendszere mellett, rendkívül gyors bevezethetőséget kínálva az említett iparágakban tevékenykedő szervezeteknek.

Nem utolsósorban a szoftvercég azt is közzétette, hogy a CeBIT idején az Egyesült Királyságtól Kínáig további 21 IT-szolgáltató termékei között megjelent az SAP Business ByDesign megoldás is, amely a középvállalatok igényeire szabott szolgáltatás formájában kínálja az integrált vállalatirányítási rendszerek funkcionalitását.

JÖVŐPARK

Nagy hagyományokra tekint vissza a CeBIT részét képező *future parc* kiállítás, amely az állami, egyetemi és ipari kutatóintézetek mutatják be évről évre legizgalmasabb projektjeiket és fejlesztéseiket az információtechno-

lógia és a telekommunikáció területéről. A látogatók idén többek között új audio- és videotechnológiákkal, a mesterséges intelligencia és a szemantikus folyamatok alkalmazásaival, okos textíliákkal, valamint háromdimenziós kamerákkal és kijelzőkkel ismerkedhettek meg a szakvásáron ebben a szekciójában. A kiállítók emellett olyan projekteket is felvonultattak itt, amelyek

A másik fókuszterület: IT az egészségügyben

például a szoftverfejlesztés, illetve az archiválás megkönnyítésére, vagy a beltéri navigáció lehetőségeinek kiaknázására irányulnak, továbbá új távlatokat nyitnak az ember és a számítógép interakciójában – például a „gondolatokat olvasó” neurális kezelőfelület révén.

A Fraunhofer Institute olyan megoldást is bemutatott PointScreen néven, amellyel a számítógép eger és billentyűzet használata nélkül, pusztán rámutatással vezérelhető. Az elektromos mezők érzékelésén (EFS) alapuló technológia az emberi test dinamikájának mérésén alapul, és a mozdulatok irányát, sebességét alakítja át valós időben a navigációt és interakciót lehetővé tevő utasításokká a gép számára.

A hannoveri vásárváros 8-as csarnokában a CeBIT idején zajlott a TeleHealth nemzetközi konferencia és kiállítás, amely az egészségügy számára fejlesztett informatikai és telekommunikációs megoldásokkal foglalkozott. Az egészségügyi ellátás az a terület, amely az előregedő lakosság és az egekbe szökő költségek miatt a közeljövőben látványos átalakulás elé néz, legalábbis a fejlett országokban, így érthető módon a szállítók, közöttük az IT-cégek érdeklődésének középpontjában áll. A bemutatott fejlesztések egyrészt a betegadatok elektronikus ke-

zelésére kínálnak megoldást, másrészt az idősek és krónikus betegek otthoni környezetben való ellátását hivatottak segíteni. Utóbbiak közé olyan rendszerek tartoznak, amelyek lehetővé teszik a beteg állapotának követését az interneten keresztül.

Az IBM szintén itt mutatta be ASME vizualizációs technológiáját, amely a beteg virtuális anatómiai modelljéhez,

avatarjához rendeli annak összes diagnosztikai adatát, a teszteredményektől a röntgenfelvételekig. Az orvosok így könnyen áttekinthetik a teljes kórtörténetet, akár általános, akár speciális nézetben, az érrendszer vagy a csontok és az izomzat képeinek megjelenítésével.

A SZÁMOK BŰVÖLETÉBEN

Jóllehet az IT-szakvásárok sorsa a CeBIT-et sem kerüli el, a kiállítás megújítására törekedő Deutsche Messe szervezői alapvetően jó munkát végeztek. Idén 77 ország 5845 szervezete mutatott be kínálatát Hannoverben (tavaly 70 ország 6100 kiállítója vett részt). Ez ugyan kétezerrel kevesebb, mint a rendezvény fénykorában regisztrált adat, de még mindig impresszív, és alighanem a legnagyobb a maga kategóriájában. A látogatók száma, amely egykor elérte a 800 ezret, ennél is nagyobb mértékben csökkent. Idén azonban így is 495 ezren váltottak belépőt a CeBIT-re, amelyet minden ötödik látogató külföldről keresett fel. A szervezők hangsúlyozták, hogy ez a szám az előző évi 480 ezerhez képest 3 százalékos növekedést mutat. A jelek szerint tehát jövőre is lesz CeBIT, már azt is tudni, hogy mikor – a kiállítás 2009-ben március 3 és 8 között várja majd az érdeklődőket.

A Fujitsu Siemens Computers a Windows Vista®
Business operációs rendszert ajánlja.

We make sure

FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS

Megszületett a mobilitás szuperhőse

**3 év
garanciával**

ESPRIMO MOBILE V5505 – BELÉPŐ A PROFESSZIONÁLIS MOBIL MUNKAVÉGZÉS VILÁGÁBA.

Az **ESPRIMO Mobile V 5505 Intel® Centrino® processzor technológiával** a megfelelő sokoldalú mindenes professzionális noteszgép az érzékeny alkalmi felhasználók számára. Ezek a noteszgépek igen kedvező áron biztosítják a nagy teljesítmény és mobilitás tökéletes egyensúlyát. A ragyogó, 15,4-hüvelykes, szélesvásznú kijelző és az ergonomikus nagy méret maximális kényelmet biztosít a munkához útközben és az irodában egyaránt.

- **Intel® Centrino® processzor technológia**
 - Intel® Core™2 Duo processor T7300 (2.0 GHz, 4MB cache, 800MHz FSB)
 - Intel® Pro W-LAN 13945 a/b/g
 - Intel® 965GM chipset
- **Eredeti Microsoft® Windows Vista® Business operációs rendszer**

- 2GB DDRII PC 667 memória
- 250GB SATA merevlemez
- DVD-RW optikai meghajtó
- 15.4" WXGA kijelző
- Bluetooth V2.0
- 3 év helyszíni garancia

Nettó: 204 370 Ft-tól

Bruttó: **245 245** Ft-tól

Elérhetőségeink:

Telefon → 06 40 200 440

E-mail → sme@fujitsu-siemens.com

Web → www.fujitsu-siemens.hu/sme

Az alábbiak az Intel Corporation Egyesült államokban vagy más országokban használt védjegyei: Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon, és Xeon Inside. Az ár és a technológia változásaira minden jog fenntartva. Az ár 2008. február 15. – 2008. március 31. között, illetve a készlet erejéig érvényes. A reklámanyagban használt képek illusztrációk.

Logok összefüggéseinek nyomában... ...hogyan azok ne csak a levegőben lógnak

Napjaink összetett üzleti környezetében kevés az egyes rendszerek naplóállományait külön-külön vizsgálni. A folyamatok optimalizálása és a problémák elhárítása az összefüggések kiismerésével lehetséges. Itt jön képbe a korrelációs logelemzés. [Írta: Árokszállási Gábor]

A hány rendszer, anynyi naplófájl. Amennyiben ezek túl részletesek, rendszergazda legyen a talpán, aki kiigazodik a bejegyzések között. Ha viszont nem elég részletekbe menők, akkor valószínűleg pont azokat az anomáliákat nem sikerül feltárni, amiért az egész logolási hóbelevancba belekezdünk.

– A korrelációs logelemzés előzményeket és következményeket hivatott felderíteni – mondta Szabó László, a Kürt Zrt. Információmenedzsment Megoldások Üzletág információbiztonsági szakértője. – Nem önmagukban vizsgálja a tűzfalak, behatolásdetektáló rendszerek (IDS), kiszolgálók, hálózati aktív elemek, valamint alkalmazások eseményeit, jelzéseit, hanem a különféle megoldásokban keletkezett logok összefüggéseiből kiindulva az esetleges problémák (például lemezolvasási hiba, sikertelen bejelentkezés) forrása-

Szabó László
információbiztonsági szakértő
Kürt Zrt.

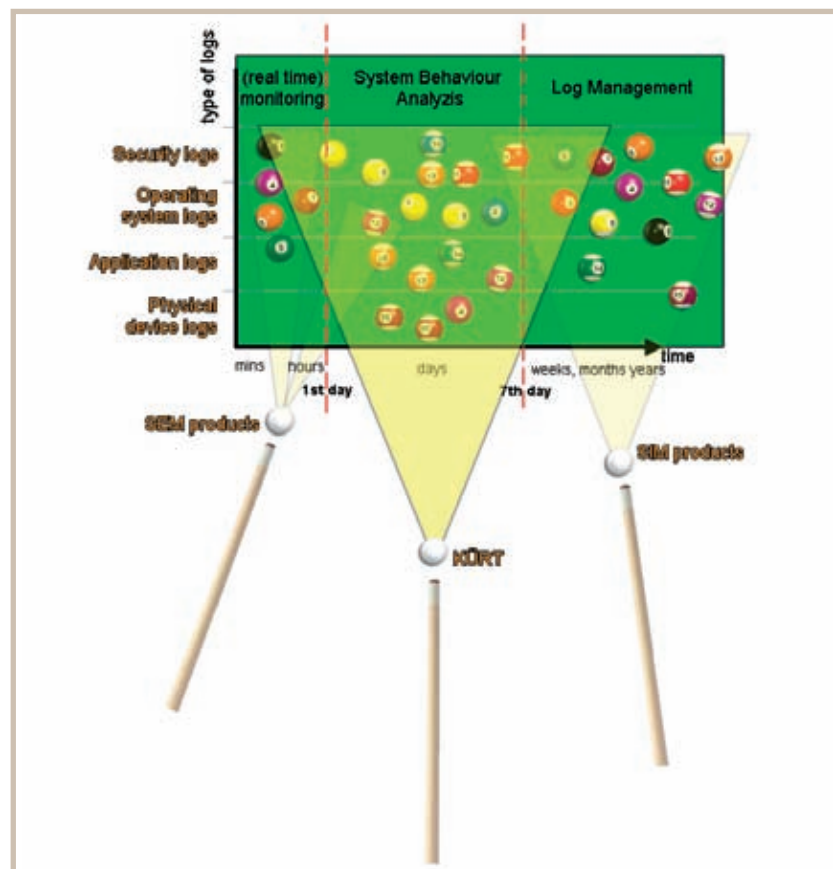
it keresi. Segítségével fel-lehetők azok az események, amelyek előidéztek a keletkezett hibát, vagy valamilyen összefüggésbe hozhatók azzal. Emellett nyomon követhetők az esemény további lehetséges kihatásai, így rövid idő alatt elejét lehet venni a komolyabb következményeknek.

Zsilinszky Sándor, a Kürt Zrt. Információmenedzsment Megoldások Üzletág vezetője szerint **a korrelációs logelemzés által az IT és az üzleti oldal számára egyaránt átlát-**

hatóvá válik az informatikai környezet, ez segíti a két fél kommunikációját, választ ad gyakran felmerülő kérdésekre, és az újabb fejlesztések tervezését is támogatja.

HAZAI TALÁLMÁNY

– A korrelációs logelemzés mostani formájában korábban nem létezett, a módszer megalkotása a Kürt nevé-

A KÜRT korrelációs logelemzése kitölti a logok valós idejű monitorozása és a hosszú távú, feldolgozás nélküli log tárolása közötti űrt

hez köthető – mondta Szabó László. Zsilinszky Sándor hozzátette: körülbelül 3 éves fejlesztésről van szó. A cég felismerte, hogy a különálló eszközök nem adnak komplex megoldást a vállalatoknak, illetve általában valamilyen konkrét (már ismert) veszélyhelyzet típusra vannak felkészítve, és nem igazodnak rugalmasan az egyes szervezetek meglévő környezetéhez – különösen nem a specializált rendszerekhez. Így az IT-részleg feladata megtalálni azokat a problémás területeket, amelyek monitorozásra szorulnak. Erre viszont általában nincs meg a kellő kapacitás.

A Kürt megoldása platformfüggetlen, gyakorlatilag bármilyen eszközzel együtt tud működni. A megfigyelendő informatikai rendszereket a cég a következőképpen osztotta fel: informatikai infrastruktúra, hálózat, alkal-

mások, védelmi eszközök. Először a natív módon támogatott rendszereket vonja be a vizsgálatba, majd a specializált rétegeket is a saját fejlesztései által.

MINDEN ESETRE

Folyamatos rendszermonitoringra és eseti ellenőrzésre is lehetőség van. Előbbi esetén a Kürt kihelyezi az ügyfélhez a szolgáltatáshoz szük-

Monitorozás vagy logelemzés?

Lényegében mindkettő a rendszerek működése és a futó folyamatok felügyeletére hivatott. Alapvető különbség köztük, hogy a monitorozás valós idejű, míg a logelemzés utólagos tevékenység – a rendszer működését az események lenyomatából lehet vizsgálni. A monitorozás azonnal riaszt, ha bekövetkezik egy gyanús történet, míg a logelemzéssel ezek utólag észlelhetők. Ebből úgy tűnhet, a logelemzés kevésbé hatékony, azonban eredményes felügyelet csak a kettő együttes alkalmazásával érhető el. A logelemző megoldás visszacsatolásokat adhat a monitoring rendszernek, amely a jövőben így előre tudja jelezni a már megis-

mert problémákat. Ezzel elkerülhető, hogy minden gyanúsnak vélt eseménynél riasszon. Egy IDS például napi működése során akár több száz, több ezer riasztást generálhat, amelyeknek mintegy 99 százaléka téves (false positive), és csak néhányal érdemes foglalkozni. – Ha az IT-munkatárs ömlesztve megkapja a riasztásokat, semmivel sem kerül közelebb az esetleges probléma megoldásához, nem kezeli hatékonyabban azokat, hiszen az erőforrásait lekötő a téves riasztások kivizsgálása – magyarázta Szabó László.

A logelemzés tehát az események definiálására, míg a monitorozás azok észlelésére hivatott.

séges hardver- és szoftvereszközöket. Támogató rendszerei sokféle logesemény fogadására fel vannak készítve (a feladatot agent szoftverek látják el), a hálózati forgalmat pedig Network IDS szenzorok felügyelik. Az elmondottakat kiegészíti egy erőforrás-monitoring megoldás,

Zsilinszky Sándor
üzletágvezető
Kürt Zrt.

amely a rendszerek pillanatnyi állapotát vizsgálja.

A különféle rendszerek különböző naplóállományait adatbázisba rendezik, majd az erre létrehozott metodi-

A humán szakértelem nem váltható ki teljesen,

hanem csak támogatható informatikai eszközökkel.

ka segítségével korrelálják egymással. Ennek során kiválogatják azokat a releváns eseményeket, amelyek az ügyfél rendszerére valós fenyegetést jelenthetnek.

Első körben egy automatikus előauditot hajt végre a cég, ennek megfigyeléseire épül az azt követő kézi vizsgálat, amelyet egy erre szakosodott munkatárs végez. A kizárólag logelemzéssel foglalkozó alkalmazottak száma tíz fölött van. Zsilinszky Sándor a humán szakértelem fontosságát hangsúlyozta. Szerinte az pil-

lanatnyilag nem váltható ki teljesen, csak támogatható informatikai eszközökkel. Szabó László hozzátette – **logot olvasni pont olyan, mint új-ságot. Az ember csak a lényeges részeket olvassa végig, ezek megtalálásához azonban elengedhetetlen némi rutin.**

Az eseti ellenőrzést általában a kisebb vállalkozások választják, ott általában valamilyen megtörtént incidensnek kell utánajárni. A vizsgálat hatékonyságát és a költségek csökkentését ekkor nagyban segíti a nemrég bevezetett portáltechnológia. Nincs szükség helyszíni kiszállásra és eszköz telepítésére; az ügyfél az internet segítségével egy biztonságos kapcsolaton keresztül töltheti fel ellenőrzésre szánt naplóállományait. A vizsgálat végeztével elkészült jelentést ugyan-csak a portálról töltheti le.

FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

– A jövőbeni fejlesztések első számú iránya a következő: az utólagos logelemzést minél közelebb vinni az események bekövetkezési idejéhez, a visszacsatolások kezelését pedig automatizálni kell. Ez ugyanis nagyban növeli a hatékonyságot, csökkenti a kockázatot azáltal, hogy hamarabb lehet reagálni a felmerülő problémákra – mondta Szabó László.

Syslogot hozott a posta...

A naplóállományok ügyes kezelését, értelmezését azok tudják igazán értékelni, akiknek több eszköz (számítógépet, kapcsolókat...) kell felügyelniük. Egy gépen dolgozva az ember többé-kevésbé értesül az eseményekről –, de a háttérben berregő szerverek, hálózati eszközök, szünetmentes áramforrások üzemi állapotára külön-külön figyelni kell. A naplók készítése ezért fontos. Általában minden informatikai (és nem informatikai, i. repülőgépek fekete doboza) eszköz alkalmas rá. Nagyobb hálózaton a sok-sok gép naplójának áttekintése rengeteg időt vesz igénybe. Ezt ugyan lehet automatizálni, egyes dolgokra rákeresni, de a naplóban éppen azt kell keresni, ami szokatlan, és sok naplóállományban ez sokáig tart.

Ezen könnyít egy kicsit a syslog rendszer. A Unix, Linux rendszerek saját naplójából egy többé-kevés-

bé szabványosnak tekinthető naplózó rendszer lett, amelyet ír a legtöbb rendszer, és rengeteg syslog fogad. Van ingyenes, shareware és kereskedelmi változat. Van olyan, amely csak szövegfájlba ír, van amely akár ODBC-n keresztül, adatbázisba. A Windows operációs rendszer az eseményeit saját formátumban kezeli, de ehhez is vannak olyan kiegészítő szoftverek, amelyek ezeket az eseményeket syslog szerverre továbbítják.

Ezekkel egy bármekkora hálózat összes (!) eseményét egyetlen helyen lehet megtalálni. Igaz, elemzése komoly technikai és emberi felkészültséget igényel, hiszen naponta több száz megabájt is lehet. A syslog elemzésének segítségével, az adatbázisba szervezésre, a lekérdésekre vannak eszközök, de az igazi értékelő feladat egyelőre az emberekre vár.

SOA START

Összeáll, ami összetett

A SOA Start szolgáltatással saját környezetében vizsgálhatja meg egy SOA-bevezetés várható folyamatát, módszereit, eredményeit. Hogy a SOA elméletből gyakorlattá váljon, megfelelő módszertanra, konkrét tapasztalatokra, szolgáltatóorientált látásmódra van szükség. Az Alerant és BCA szolgáltatása ezt nyújtja az induláshoz.

www.soastart.hu

Alerant Informatikai Zrt.

1117 Budapest, Infopark sétány 1. • Telefon: 205-0055 • Fax: 205-0056
E-mail: info@alerant.hu • www.alerant.hu

alerant

Üzletre szabott informatika
A SOA magyarországi
szakértője

BCA
tanácsadó partner

Krízisterápia

Konferencia

Hatékony technikák a vállalati krízisek orvoslására

Kilátástalannak tűnő váratlan helyzetek? Ugye ijesztően hangzik? Jóllehet, a krízishelyzeteket nem láthatjuk pontosan előre, de felkészülhetünk rájuk!

Magyarországon a cégek felkészültsége a **vératlan katasztrófákra** messze elmarad a nyugat-európai átlagtól. Vajon az Ön cége kellőképpen **felkészült a krízisekre?** Elképzelte már, mit tenne, ha egy **influenza világjárvány** fenyegetné vállalata zökkenőmentes működését? Ön szerint ilyen esetben **kit terhel a cselekvés felelőssége:** az államot vagy az Ön vállalatát? Szeretné tudni, hogyan nézhet szembe a nem egyszer cégek bukását is előidéző **informatikai katasztrófákkal?** Kíváncsi rá, hogy van-e megoldás a sokszor kilátástalannak tűnő helyzetekre?

A **Figyelő** soron következő konferenciája a vállalati krízishelyzeteket és azok megoldási lehetőségeit veszi górcső alá neves szakértők segítségével, számos esettanulmányt elemezve.

Szakértői előadások többek között **Dr. Bújdosó Lászlótól**, a Pandémiás Bizottság megbízott kormánybiztosától, továbbá a **MOL**, az **IBM** és a **Magyar Telekom** kríziskezelési stratégiáitól.

Kerekasztal-beszélgetéseinken részt vesznek a katasztrófavédelem, a GKM, az energia és az IT szektor, valamint az Egészségügyi Minisztérium, és az OTH járványügyi főosztályának felelős képviselői.

Itt lesz velünk a téma világhírű szakértője, **Ralph van Uden** is a **Deliotte**-től.

Készüljön fel előre!

Regisztráció: www.fn.hu/konferenciak

Dátum:
2008. április 3. csütörtök, 09:00-16:30-ig

Helyszín:
SYMBOL Budapest
(1036 Budapest, Bécsi út 56.)

Részvételi díj:
március 11-ig kedvezményesen **36 000 Ft**
március 12-től **42 000 Ft**

Főtámogató:

Támogató:

Médiatámogatók:

Szervező:

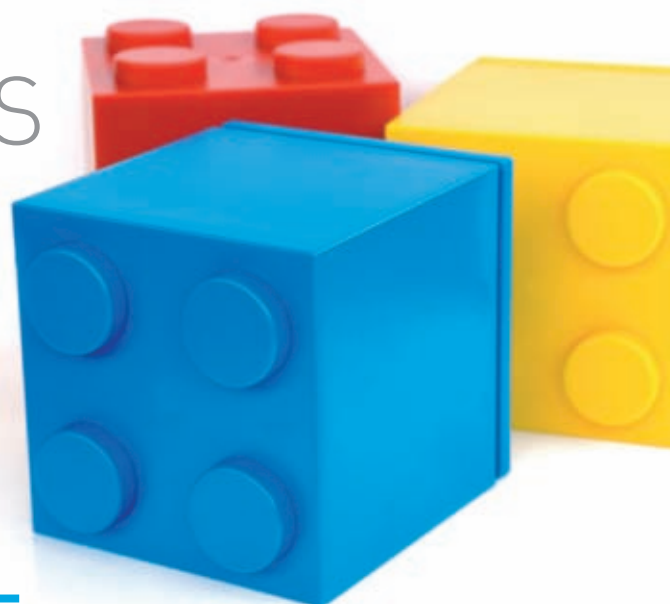
Kommunikációs partner:

GAME DEVELOPERS FORUM 2008

2008. május 17., szombat
Palace MOM Park,
Budapest

VILÁGOKAT ÉPÍTÜNK

<http://www.gdf-hu.com>

TÉMÁINK

- A valós világ fenyegetése, az illegális valós világbeli kereskedelem veszélyei az MMO-kban, és a lehetséges módszerek a leküzdésükre
- Koncept és vizuális tervezés
- Filmkészítés valós idejű eszközökkel:
- Játékfejlesztés az ázsiai piacra
- Játékok mobilra
- Következő generációs művészeti tartalmak készítése
- Mesterséges intelligencia a játékokban
- Közeli kapcsolat: filmipar és játékipar
- Játék Enginek
- Cross-Platform-fejlesztés

Támogatók:

D-Link
Building Networks for People

XBOX 360™

Médiapartnerek:

/GameStar/dev

index

Szervezők

GameStar

MCB

Kiállítás zöldben

Évről évre beszámoltunk a szakvásáron bemutatott újdonságokról. Idén talán nem lelkenedezhetünk falrengető technológiai vívmányokról, viszont látható az iparág lassú előrehaladása. A kiállítási pavilonokat meghatározó green IT jelszava mellett mottóink talán ez lehetne: előre, okosabban. [Írta: Egri Imre]

Ahogy azt már régóta megfigyelhetjük, a hannoveri CeBIT kiállítótérülete egyre kevésbé van kihasználva; a vásár kismértékben ugyan, de évről évre zsugorodik. Nem meglepő ez, ha arra gondolunk, hogy az IT-iparág világszerte növekedési problémákkal küzd, no és a legtöbb országban a gazdaság sincs éppen a csúcson, amely megint csak visszafogja a beruházásokat. **A kiállítás rendezői úgy próbáltak ez ellen védekezni, hogy már-már zavaróan sokszínűre szervezték a kínálatot.** Komoly és nagy banki informatikával, valamint üzleti ügyviteli alkalmazásokkal foglalkozó cégek foglalnak el pavilonokat, ahol elég kimért a hangulat, ugyanakkor nem sokkal odébb tinédzserek kiáltják kórusban

aktuális kedvenc gyártójuk nevét, némi szóróajándék reményében.

A gazdasági nehézségek, továbbá az, hogy az alapvetően szükséges technológiák – például bőséges számítási teljesítmény, tárolóeszközök, internet-hozáférés, vezeték nélküli hálózatok – már jó ideje rendelkezésre állnak, úgy tűnik, más irányba terelte a fejlődést. Ahelyett, hogy újabb, átütő erejű technológiai előrelépéseket keresnének a gyártók, inkább arra koncentrálnak, hogy ügyesebben kihasználják a már meglévő találmányokat. Persze így ment ez már évek óta, de most még szembetűnőbb, hogy a tavalyi évek hangzatos címei elmaradoztak, kikoptak. Hiányzik például a felhőzatalból a nagy (na jó, mára már nem számít olyan átütően nagy) optikai tárolóformátumok harca, hisz

nemrégiben leáldozott a HD DVD-nek, és éljen a Blu-ray. Itt vannak viszont a teljesítményt vagy az energiafelhasználást javító, még egy kicsit szebbet-jobbát nyújtó újítások, amelyekről végül olyan érzésünk lesz, hogy lám, nem csak van valamink, de lassan már hasznát is vesszük.

ZÖLDEBB MEZŐKRE

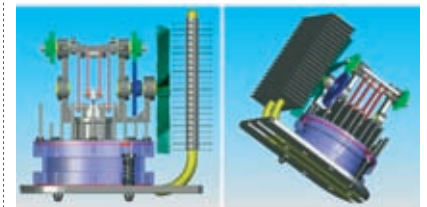
A 2008-as CeBIT hivatalos témája – ha lehet ilyen hirdetni egy általános számítástechnikai és telekommunikációs vásárra – a környezetvédelem, pontosabban a hatékonyabb energiafelhasználás és bolygónk klímájának védelme.

A green IT témájával egy egész pavilon foglalkozott, illetve számos cég kiért rá a standján. Konferenciákat és nagyszabású prezentációkat szerveztek neves előadókkal, és a Green IT Village területén szinte minden meghatározó gyártó asztalát megtaláljuk, ahol „zöld” vívmányait reprezentálták. A német *Computerwoche* és más CeBIT-partnerek is felkarolták és népszerűsítették az ügyet, hogy az hosszú távú jelentőségéhez méltón megragadassa a közönség figyelmét. Mi több, *Michael Glos*, a gazdaságért és technológiáért felelős miniszter is sajtóban megjelent üdvözlőbeszédével járult hozzá az eseményekhez: a kiállítást kihagyhatatlan lehetőségként említette, mint a zöld IT-megoldások átfogó bemutatóját. Megjegyzendő, Németország 2007-es elsődleges energiafelhasználása az utóbbi 25 évet tekintve a legalacsonyabb annak ellenére, hogy a lakossági felhasználás nőtt.

ZÖLD KOMPONENSEK

Nem véletlenül értek el átütő sikert az Intel többmagos processzorai; a Core Duo és a Core 2 Duo olyan alapot szol-

gáltak noteszgépekhez és asztali masinákhoz, hogy azok nemcsak teljesítménnyel, hanem árammal is bírják a tempót. A vásáron, vagy nem sokkal előtte, több alaplapgyártó is bemutatott zöld fejlesztéseket, vagyis olyan kiegészítő

Az Air Power Cooler a hulladékhőt hűtésre hasznosítja

szítő rendszereket, amelyek még jobb energiagazdálkodást tesznek lehetővé.

Az MSI standján láthattuk, hogy a cég ez ügyben komoly erőfeszítéseket tett. Prémium kategóriás alaplapjain bevezette a szerverekben alkalmazott Hi-c CAP-technológiát. Ennek lényege, hogy a szokásos kondenzátoroknál egy nagyságrenddel hatékonyabb és apróbb kapacitorokat alkalmaznak a processzor tápellátásához, így lényegesen csökken az energiafelhasználás és a melegeedés, ahogy az alaplap várható élettartama és megbízhatósága is. Nem véletlen, hogy felső kategóriás termékekben találkozunk majd ezzel a fejlesztéssel, mivel a Hi-c CAP elemek lényegesen drágábbak a hagyományosaknál.

Rajzfilmszerűen viccesnek tűnik az a hűtés, amely éppen magát, az elvezetendő hőt használja fel működéséhez. A Perpetuum Mobile hangulatú szerkezet a lapkakészlet hűtésében segít anélkül, hogy elektromosan hajtott ventilátort használna. Az Air Power Cooler a hőtől kitáguló és mozgásba lendülő levegő energiájának 70 százalékát képes a légmozgás javítására felhasználni, ezzel

Eldőlt a HD DVD és a Blu-ray csatája. A győztes formátumot író-olvasó meghajtott már nemcsak nyomokban, hanem szó szerint kupacokban álltak a CeBIT-en

pedig hűti a rendszert. Még az 1600-as években fedezték fel az alapelvét, de még az is lehet, hogy korunkban fogják a legészelebb körben alkalmazni.

Legszűkebb (munka)környezetünk állapotán lendít a világ első Anion noteszgépe, amely az MSI fejlesztése. Lényege, hogy a noteszgép hűtéséhez ionizált levegőt állít elő és használ, és ez lehetővé teszi a porszemcsék kiválasztását, emellett általánosan fertőtlenítő hatása. A standon ezt nyilván nem érezhetjük, de rosszul szellőzött irodákban az Anion javíthat a légkörön.

Szintén noteszgépes, de korábban bevezetett MSI-fejlesztés a játékosoknak szánt noteszgépeken bevezetett Turbo Button, amely 20 százalékos processzorórajel- (és persze teljesítmény-) növelést aktivál, ha a készülék elektromos hálózatról üzemel. A most bejelentett Turbo Battery technológia éppen ellenkező irányban terjeszti ki a lehetőségeket, ugyanis ha telepről használjuk a gépet, akkor órajelcsökkenést válthatunk ki, és ez akár 20 százalékos üzemidőtöbbletet is jelenthet.

A tartósabb, jobb minőségű és energiatakarékosabb jelszavakat sok cég vésette marketing-mellvértjére. Szerencsére valós technológiai újítások és eredmények állnak a szlogenek mögött. A GigaByte például Ultra Durable termékeivel igyekezett hosszabb életű termékeket előállítani, ezekben tartósabb kondenzátorokat (solid capacitor) alkalmaznak. Idén ez kiegészült a Dynamic Energy Saverrel, amellyel jelentős energiamentiség takarítható meg. A technológia lényege, hogy a CPU terhelésétől függően kapcsolják be annak energiaellátó fázisait, így javítva az energiafelhasználáson.

INTEGRÁLNÍ FELSŐFOKON

Az AMD, követve fő riválisát, az Intel, kisebb csíkszélességgel készült, így

energiatakarékosabb processzorokat mutatott be a CeBIT-en. A 45 nanométeres technológiával előállított, négymagos Shanghai kiszolgálókba szánják, míg asztali gépekbe a Deneb kódnevű, szintén négymagos CPU-t szerelik majd. Az újdonságok csak a második félévben kerülhetnek piacra, jelenleg még tesztelik őket.

Nem csak processzorból áll azonban az AMD világa. Annak idején az ATI felvásárlásával a gyártó nem titkolt szándéka volt, hogy olyan integrált videovezérlő lapkákat fejlesszen ki, amelyek teljesítménye játékgéphez méltó. A cég eddig is jelentős eredményeket ért el ebben az ügyben, de új Puma nevű lapkakészletével minden eddigi várakozást túlszárnyal. Az exkluzív bemutató alkalmával egyértelműen kitűnt, hogy hamarosan kapható lesz az asztali játékgépekkel összevethető teljesítményű noteszgép, integrált VGA-val. Az MSI tesztnoteszgépén 145 képkocka/másodperc körüli sebességgel élvezhetjük a Half Life 2 demót.

HÁTTÉRTÁR KOMOLYAN

Ma már igen elavultnak számít, ha gépünk merevlemezének tartalmát megosztjuk az otthoni hálózati adat-

tárolás érdekében, mivel így viszonylag nagy lesz a fogyasztás. Szinte minden hálózati termékeket forgalmazó cég kínál olyan viszonylag olcsó, egyszerűen kezelhető hálózati adattárolót (NAS), amelynek otthon látjuk hasznát.

Több gyártó is jelentett be ket-tő-négy merevlemez RAID-tárolókat a CeBIT alkalmával. Belépő szinten, RAID 0,1 és JBOD támogatással indít a kétrekeszes SMCNAS02, amelynek különlegessége a beépített memóriakártya-olvasó. Gyártója házi adattárolásra szánta. Merevlemez nélkül árulják, hogy olcsón építhessük fel saját megoldásunkat, ugyanakkor a hozzá vásárolt merevlemez bemutatva a magyar vásárlók is 50 euró visszatérítést igényelhetnek az árából.

A D-Link legfeljebb négy SATA HDD fogadására kész, OLED-kijelzős DNS-343 modellszámú fejlesztését mutatta be, amelynek az előző modellekhez képest újdonsága, hogy már a RAID-5 tömbbe is képes szervezni a meghajtókat, amely a biztonságot jobb helykihasználással kombinálja, mint a RAID 1. A technikai beállítások és a merevlemez-kapacitásról szóló információ közvetlenül a DNS-343 kijelzőjéről olvasható le. Microsoft Active Directory Server támogatása segít a rendszabályozásban, és beépített FTP, iTunes, UpnP-AV-Server és USB nyomtató szerver modullal is ellátják. A készülék igényes fémházban, merevlemez nélkül kerül forgalomba.

Hasonló funkcionalitással, de már igényesebb belépő szinten, üzleti technológiákkal felvértezve készült a NETGEAR ReadyNAS NV+ termékcsaládja, amelyeket már merevlemezekkel, előre telepítve és beállítva árúsitának. A ReadyNAS NV+ modellek négy, melegében cserélhető SATA-fiókot tartalmaznak, támogatják a RAID 0, 1 és 5 változatait, valamint a NETGEAR saját, szabadalmaztatott X-RAID technológiáját. Utóbbi automatizált RAID-bővítést tesz lehetővé, a felhasználónak csak be kell helyezni az új merevlemez. A NETGEAR ProSafe Dual WAN Gigabit SSL VPN tűzfal (FVS336G) SPI-tűzfal kombinál a 4 portos 10/100/1000 Mbps switch-csel és duál Gigabit WAN portokkal, valamint támogatja az SSL és az IPsec VPN-hozzáférést, így nehéz lenne olyan kisvállalati NAS-feladatot mondani, amelyet ne lehetne megoldani vele.

LÉGBŐL KAPOTT HÁLÓZATOK

Természetesen a vezeték nélküli technológiák álltak a hálózati termékek fejlesztő cégek figyelmének közép-

pontjában, **leginkább pedig az egyelőre még nem véglegesített, de már célegyenesben futó 802.11n. A 300 megabit másodpercenkénti adatforgalmat lebonolyító készülékeket az innovatívabb gyártók már tavaly piacra dobták,** most a kétsávú (dual band) változatok és egyéb fejlesztések bemutatására koncentráltak. A D-Link, a NETGEAR és a Linksys egyaránt bemutatta saját dual band megoldásait. Az új WiFi-

Xtreme N Duo: kétsávú Wi-Fi útválasztó a D-Linktől, különlegessége a látványos OLED-kijelző

eszközök jellegzetessége, hogy már nemcsak a 2,4 GHz-es frekvenciasávon működnek, hanem 5 GHz-en is, így nagyobb teljesítményre képesek és kevesebb gondot okoznak nekik a háztartási gépek rádiózavarai. Ezt az alapképességet a NETGEAR metamateriális (speciális felületű), zavarmentes antennákkal igyekezik erősíteni. A D-Link a kezelhetőségben kínál többet, legújabb Xtreme N Duo útválasztója ugyanis jól áttekinthető OLED-kijelzővel rendelkezik.

TV 3D-BEN

Számos egyéb, érdekes technológiát csodálhattunk meg a szokásos kategóriából, például az ultraapró pécéket, a minden eddiginél okosabb navigációs rendszereket és megjelenítőket. A méretek helyett most inkább a mélységek felé mennénk el, ahová a Zallman 3D-s megjelenítői viszik a szemlélődőt. Az LCD-alapokra épülő monitor képe első (és sokadik) ránézésre is zagyva, ha azonban orrunkra bigygyesztjük a polarizáló szemüveget, akkor bal, illetve jobb szemünk a külön neki szánt képet látja, és mélységet kap a mozgókép. Már évek óta láthattunk hasonló fejlesztéseket a kiállításon, de még sok kutatómunka, közönségszabvány, az azt támogató kameramegoldások és 3D-s műsorok kellene az áttöréshez. Ez majd talán egy másik CeBIT fő témája lesz. *(A kiállítás nagyvállalati szegmenséről Újlet rovatunkban számolunk be.)*

A Panda Többet véd

panda
MalwareRadar

Auditálja hálózata védetségét
Válassza a **MalwareRadart™**
a **Panda Security új audit szolgáltatását.**

Ne foglalkozzon a logok bogarászásával.
Ne kutasson biztonsági rések után.
Bízsa a profikra!

!

Biztos benne hogy hálózata nem fertőzött?
Bizonyítsa be!

Nem biztos benne hogy hálózata nem fertőzött?
Ellenőrizze!

Munkafolyamat:

- Gyűjtse be az adatokat a MalwareRadar központi egységével.
- Indítsa el az audit szolgáltatást.
- Fertőtlenítse hálózatait.

Az eredmény:

- 24 óra belül a Panda Software elhárítja a Vezetői és a Technikai Audit Riportot.

Felderíti és eltávolítja az összes a hálózatban aktív és inaktív fenyegetést.
Felderíti az összes vírusvédelem szempontjából érintett biztonsági rést.

PANDA

SECURITY | One step ahead.

www.pandasecurity.hu

Ha elsőre nem megy...

Beszereztük a Vista első javítócsomagjának végleges változatát – tapasztalatainkról cikkünkben számolunk be.

[Írta: Lakatos Gergely]

A Windows Vista első nagy frissítésében számtalan dolog megváltozik az eredeti kiadáshoz képest. Ezeket terjedelmi okok miatt sajnos nem tudjuk részletesen sorra venni, ezért most csak a legszembevetőbb, a használatl kapcsolatos, valamint a teljesítménybeli változásokra fogunk koncentrálni.

ONLINE VAGY LEMEZRŐL

Az SP1 telepítéséhez választhatjuk majd a Windows Update szolgáltatást, amely konfigurációtól és Windows-változatunktól függően 51–680 megabájtnyi letöltéssel és merevlemez-kerregéssel terheli majd számítógépünket – ez bőven elviselhető a cserébe kapott szolgáltatásokért.

Elsősorban rendszergazdák számára lesz majd hasznos a letölthető telepítőkészlet, amely mintegy másfél gigabájtnyi helyet foglal el a DVD-n. Ez minden szükséges állományt tartalmaz, és az alapvető 36 nyelvet, köztük a magyart is támogatja. A 32, illetve a 64 bites rendszerekhez viszont eltérő lemezeket kell majd használnunk. Ez a megoldás megint csak a nagyvállalatoknak kedvez, hiszen nem lesz szükség külön konfigurálásra – a telepítőlemez elvégzi majd az összes szükséges műveletet az összes létező Vista-verzióhoz.

A telepítés látványos ablakkal indul, és viszonylag gyorsan végigfut. Körülbelül fél Vista-telepítésnyi időt kell majd várunk, amíg a csík a végére ér, elvégezve minden szükséges módosítást.

ELSŐ BENYOMÁSOK

Újraindítás után már a megújult felület köszönt minket, amelyben elsőre az fog feltűnni, hogy sokkal gyorsabban érkezünk meg bejelentkezés után az asztalra, valamint sokkal rövidebb ideig kell várunk, mielőtt elkezdhetnénk elindítani programjainkat. A Ctrl+Alt+Del billentyűkombinációra felugró képernyőért sem kell már másodpercekig imádkoznunk: a gombok lenyomása után gyakorlatilag azonnal bevillan az adminisztrátori felület. Az általános rendszergyorsulás egyébként is jellemző a megújított operációs rendszerre.

Hibernált állapotból, illetve alvó módból visszaváltva jóval hamarabb betöltődik a Windows. Azonos merevlemezre való másolás, illetve mozgás esetén is nagyobb sebességre kapcsolnak a műveletek – ez rendkívül fontos, hiszen tömörítéskor vagy épp a lapozófájl használatkor is ugyanez a folyamat megy végbe.

A hálózatkezelés szintén nagymértékben gyorsult, a megosztásokat frissebben jeleníti meg a rendszer, és a fájlműveletek is gyorsabban lefutnak. A hálózati diagnosztika működésében egyelőre nem tapasztaltunk változást; tesztkörnyezetünkben nem tudtunk olyan hibát produkálni, amely az eddigi megszokott kereső-javító párbeszédpaneleknél újabb, még nem látott változatokat hozott volna elő – általánosságban azonban itt is nagyobb sebességet tapasztalhatunk.

A grafikus alrendszer körüli optimalizálásnak köszönhetően jó pár perccel sikerült megnyújtani a noteszgépek akkumulátorainak üzemidejét: egy átlagos, amúgy is energiatakarékos modell esetében ez 4-5 perctől akár 10-15 percig is terjedhet. Bár az időnyereség elsőre talán nem tűnik soknak, az átlagosan 2-2,5 órás akkumulátoros működést figyelembe véve igen kedvező a változás.

Apróság, de **rendkívül előnyös egy, a noteszgépeket érintő hibajavítás: hibernálásból vagy alvó módból visszatérve eddig külön javítani kellett a kapcsolatot, ha vezeték nélkül csatlakoztunk a hálózathoz. Az SP1 telepítése után erre már nincs szükség.**

KISEBB-NAGYOBB VÁLTOZÁSOK

A felhasználói felületen rögtön észreveszünk majd egy apró változást: a Start menüből eltűnt a *Keresés* menüpont. Ennek technológiai oka van: ettől kezdve nemcsak a Windows beépített keresőjét használhatjuk, hanem harmadik fél által készített programokat is, mint amilyen például a Google Desktop Search. A további változtatások megtekintéséhez kicsivel mélyebbre kell ásunk.

Ezek közül elsőként a töredezettségmentesítőt érdemes megemlítenünk. Újabb gombbal bővült ugyanis a panel: most már nemcsak az indítás/leállítás parancsokkal gazdálkodha-

tunk, hanem kiválaszthatjuk azt is, hogy mely meghajtón – vagy meghajtókon – szeretnénk futtatni a rutinokat. Ez bármely asztali számítógép esetében hasznos, hiszen nem feltétlenül szeretnénk mindig – a manapság egyébként is egyre nagyobb – merevlemezeinket és partícióinkat egyszerre rendbe szedetni. Az eddigi Windows-verziókban erre megvolt a lehetőségünk, így igazából nem is értjük, miért vették ki ezt a funkciót a Vista első változatából.

Megújult továbbá a BitLocker meghajtótitkosító-eljárás, amelyet eddig csak a rendszerpartíción használhattunk – vagyis azon a merevlemezben, amelyre a Vistát eredetileg telepítettük. **Most már az összes, számítógépben lévő meghajtót kódolhatjuk, ráadásul már az eddig kötelező, beépített TPM-lapka megléte sem feltétlen követelmény.**

Frissült továbbá a Direct3D megjelenítő rendszer, amely már nem 10.0-s, hanem 10.1-es verziót mutat a DXdiag alkalmazást elindítva – gyakorlatilag tehát az összes szükséges frissítést

tartalmazza, amely a DirectX 10.1-es grafikus kártyákhoz kell.

VISTA, AHOGY ELKÉPZELTÜK

A Windows Vista a mindennapokban jobban használható, fürgébb rendszer lesz. A professzionális alkalmazások – különösen a nagy memóriaigényűek – sokkal gyorsabban futnak, kevesebbet „gondolkoznak”, minden program hamarabb töltődik be. Ugyanez nem állítható azonban teljes biztonsággal a teljesítményigényes alkalmazásokról, például a 3D-s játékokról. Bár gyorsabban indulnak, FPS-értékekben csak a hibahatáron belül mutatnak javulást a szervicsomag nélküli állapothoz képest – elképzelhető, hogy a meghajtóprogramok fejlesztőinek is változtatniuk kell ezt-azt, hogy e területeken is többet profitáljunk a frissítésekből.

Az eddig látottak alapján elégedettek vagyunk a fejlesztők munkájával. Tapasztalataink sebesség és megbízhatóság szempontjából pozitívak, kompatibilitási problémákkal sem találkozunk. Már csak egy kérdés maradt: miért nem elsőre jelent meg ilyen állapotban az új operációs rendszer?

Miért nem?

Sokak szerint az első szervicsomag kiadásával vált olyaná a Windows Vista, mint amilyenek elsőre is lennie kellett volna. Szakértők szerint, ha a Vista pár hónappal később jelenik meg, ezek a változtatások kényelmesen belefértek volna az első kiadásba –, tudatos késletetésről azonban ebben az esetben nem beszélhetünk. Míg a hardveres eszközökkel (pontosabban az azoknál végrehajtott termékfrissítésekkel) kapcsolatban a gyártók részéről jól bevált taktika a meglévő technológia visszatartása, az SP1-gyel kapcsolatban vajmi kevés értelme lenne, mivel ingyenes szoftverfrissítésről van szó – hacsak nem a média és a vásárlók figyelmének felkeltése. A pontos stratégiát nem ismerhetjük, de tény, hogy ezek a hírek a nyomtatott és az internetes sajtóban is nagy figyelmet kaptak.

További kérdéseket vet fel a február eleji, sokadszori késés. Az első szervicsomagnak az eredeti tervek szerint már múlt év végén meg kellett volna jelennie – helyett idén február

ár elején is csak kósza pletykákat kaphattunk arról, hogy már elkészült az RTM – Release To Manufacture, gyártásra kész – változat, amelyet eleinte még a Microsoft TechNet felhasználói sem kaphattak meg. A hírek óriási felháborodást váltottak ki. A Microsoft arra hivatkozik, hogy egyes gyártók meghajtóprogramjaival komoly kompatibilitási hibák merültek fel: telepítés során a rendszer bizonyos hardvereszközöket letilt, majd a folyamat egy későbbi pontjában egyes fájlok véglegesen törölődnek, s ezek hibás működést eredményeznek. Bár hivatalosan nem neveztek meg gyártókat, belső információk szerint a Realtek hangkártyái, az NVIDIA bizonyos grafikus kártyái és az Intel hálózati vezérlői esetében volt tapasztalható a jelenség. A javításra a Microsoft 6 hetet kért – ez alatt az idő alatt megpróbálják azonosítani az összes problémás eszközt, a telepítőbe pedig keresőrutint építenek, amely a hibás fájlok érzékelése esetén nem engedélyezi a frissítést.

Windowsok méretre igazítva

Tudta ön, hogy teljesen legálisan méretre igazíthatja Windows telepítőjét, kidobálhatja belőle azokat a részeket, amelyekre nincs szüksége, elláthatja a legújabb frissítésekkel, beépíthet automatizmusokat, meghajtóprogramokat, mindezt pofonegyszerűen kezelhető és ráadásul ingyenes programok segítségével? Nem? Akkor ismerkedjen meg az nLite-vLite testvérpárral! [Írta: Samu József]

Az szoftverek világában az a szép, hogy sokszor egyetlen ember áll elképesztően hasznos programok fejlesztése mögött: például *Alexander Rosbal*, aki a WinRAR-t készítette, vagy *Miklós Tamás*, aki az AIDA32 és az Everest fejlesztője. Az nLite és vLite is egyetlen személy, *Dino Nuhagic* – azaz nuhi – gyermekei. Az előbbi program segítségével a Microsoft Windows 2000, Windows Server 2003, Windows XP, az utóbbival a Windows Vista szabható méretre. Az nLite nem újdonság, az igazi apropó, amiért elővettük, hogy decemberben megszületett a Vistát átszabó testvére, illetve, hogy itt van az ajtóban a XP harmadik és a Vista első szervizcsomagja, így ezeket inkább érdemes rögtön beépíteni az operációs rendszer telepítőjébe, mintsem utólag telepíteni.

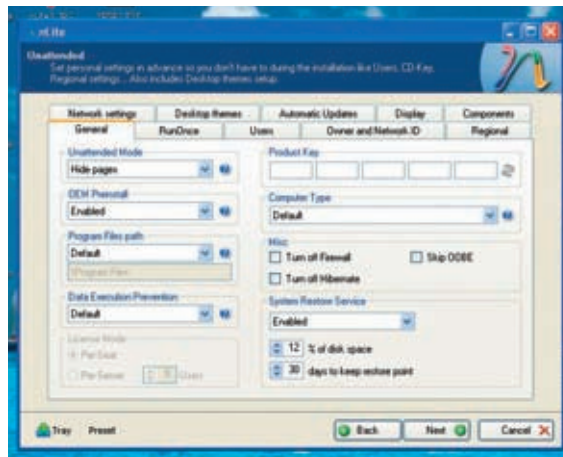
MIRE VALÓK?

A két program funkciói gyakorlatilag azonosak. **Arra szolgálnak, hogy teljesen a mi igényeinknek megfelelően szabjuk át a fentebb említett Windows-változatok telepítőit.** Hogy pontosan mire nyílik lehetőségünk?

Szervizcsomagok, javítások integrációja: annak nyilvánvaló előnye van, ha rögvest a Windows telepítőkészletbe integráljuk a legújabb frissítéseket. Rövidebb a telepítési idő és az utólag installált service pack sem „szemeteli össze” az állományait a merevlemez. Arról már nem is

beszélve, hogyha valaki hozzánk hasonlóan rögtön a premier után szerzte be XP-jét, akkor valószínűleg beleütközött már abba a problémába, hogy az „ős”, SP1 és SP2 előtti XP egy mostani, SATA-vezérlős, PCI Express-es gépre fel sem települ, hanem még a karakteres képernyős állapotában „kékre fagy”. Ha valaki ebben a cipőben jár, akkor az nLite áldás számára. Sőt semmiféle trükközésre nincs szükség, egészen egyszerűen meg kell mutatni az nLite-nak, hogy hol találja a pakkot, amit integrálnia kell, a többi magától elintézi.

Beépített komponensek eltávolítása: gyanítjuk, ez a funkció sokak kedvence lesz. Végre megszabadulhatunk olyan összetevőktől, amelyeket a telepítő – ha akarunk, ha nem – odapetézt a merevlemezünkre! Manapság ez nem igazán a feleslegesen felhasznált merevlemez-területről szól – bár akár arról is szólhat, hisz amíg gyémántárban mérjük a solid state meghajtókat, és azok kapacitása csak töredéke a merevlemezének, minden megabájt számít –, hanem a dolog pszichológiájáról. Végre nincs ott a menü-

Amennyiben a „ha nem érted, mit csinál pontosan, akkor ne piszkáld” iránymutatást tartjuk szem előtt, akkor nem csúszhat be gikszer

ben az az átkozott Fekete Macska, flipper, vagy éppen az Internet Explorer 6, amely helyett az ember úgyis telepíti a 7-est (ezt pedig már eleve lehet is integrálni a telepítőbe), vagy a Firefoxot, vagy amit éppenséggel szeret. **Meghajtóprogramok integrálása és eltávolítása: meglepő, hogy mekkora hely szabadul fel a telepítőből, ha kidobáljuk azoknak a hardvereknek a telepítőit, amelyek például már az XP 2000-es piacra dobása óta egyszerűen elavultak!** Valószínűleg nem lesz szükségünk analóg modemek drivereire, vagy 8–10 éves nyomtatók meghajtóira, továbbá sok más egyébre, amelyekről valószínűleg még csak nem is sejtettük, hogy benne van a Windowsban. A friss meghajtók integrálása azonban nem biztos, hogy sikerül majd. Ezeket csak akkor lehet lenyomni a telepítő torkán, hogyha úgy készítették el őket, ahogy azt anno a Microsoft szerette volna.

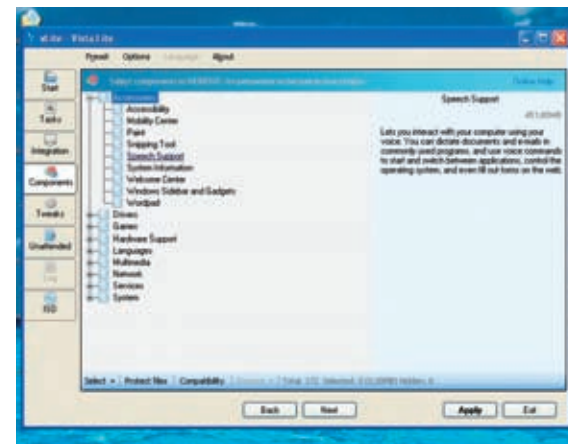
Felügyelet nélküli telepítés: van mód arra is, hogy például a sorozatszám megadásával olyan telepítőt készítsünk, amelyet elég csak elindítani, kijelölni azt a partíciót, amelyen látni szeretnénk, aztán magára is hagyhatjuk a gépet a telepítés közben. A legalább jobbára egységes gépparkkal rendelkező rendszergazdák számára nem kell

hangsúlyoznunk, hogy ez mennyire hasznos!

ISO állomány készítése: a programok képesek bootolható ISO-állományt készíteni, vagy rögvest megírni az optikai lemezeket. A telepítőkészlet elkészítésén kívül további állományokat is elhelyezhetünk a lemezre, például azoknak a drivereknek vagy programoknak a telepítőit, amelyek a rendszer telepítése után azonnal kellenek, vagy jó, ha kéznél vannak.

A BUKTATÓK

Mind az nLite-ot, mind a vLite-ot alaposan teletűzdeltek rövid és lényegre törő súgókkal, amelyeknek különösen a komponensek eltávolításakor látjuk majd nagy hasznát. Ne gondoljunk semmiféle dagályos, hosszú lére eresztett szövegszörnyre, sokkal inkább „Ha ezt eltávolítod, akkor nem tudsz majd nyomtatómeghajtókat telepíteni” típusú figyelmeztetésekről van szó. Ha mindent figyelmesen elolvassuk és a „ha nem érted, hogy mit csinál pontosan, ne piszkáld” iránymutatást tartjuk szem előtt, akkor

A vLite kezelése kicsit kényelmetlenebb, mint elődjéé

nem csúszhat be gikszer. Ha azonban valakinek valamilyen okból a minél kisebb telepítőcsomag elkészítése a célja, akkor könnyű kigyilkolni olyan összetevőket, amelyek nélkülözhetetlenek. **Jó, ha tudjuk, hogy vannak olyan Windows-összetevők, amelyeket a két program képes sebészeti úton eltávolítani, de arra már nincs mód, hogy azt a telepített rendszerbe visszaépítsük!** Eppen ezért érdemes valahogy kipróbálni a végeredményt, hogy minden működik-e mielőtt élesben bevetnénk. A vLite kicsit kényelmetlen sajátossága, hogy minden változtatást külön jóvá kell hagyni a programmal, hogy azokat végre is hajtsa, ez az „Alkalmaz” (Apply) gomb gyakori nyomkodását jelenti, és az ember ezt hajlamos elfelejteni.

Az nLite és vLite két remek alkalmazás, és még ingyenesek is. A kezelésükhöz nem kell pilótavizsga, az nLite pedig egyenesen hiánypótló mű!

Megkérdeztük a Microsoftot

Kíváncsiak voltunk arra, hogy a Microsoft miként viszonyul az nLite és vLite használatához, hogy nem sérti-e a használatuk a végfelhasználói licencszerződést. A jó hír, hogy nem! „Tanulmányozva az EULA-t, az alábbi mondatban definiáljuk a szoftver legális használatát. »A termék egy példánya telepíthető, használható, megjeleníthető, illetve futtatható egyetlen számítógépen, például munkállomáson, terminálon vagy más készüléken.« További utalást az EULA nem tartalmaz a módosított te-

lepítésre vonatkozóan. Vagyis, ha a felhasználó rendelkezik a szükséges licenccel, akkor megengedett a telepítő testre szabása, frissítése és módosítása. Erre a feladatra egyébként a Microsoftnak a Vista esetében van saját megoldása is, ez a Microsoft Windows Automated Installation Kit (röviden AIK vagy WAIK). Ez tartalmazza az összes olyan eszközt, amely a rendszergazdák számára megkönnyíti a Windows Vista képfájllal alapú telepítőkészletének létrehozását és konfigurálását.”

Kicsiben és színesben

Makk Attila • Kipróbáltuk az OKI C3450-et. A nyomtató egy tesztkészülék volt, a hazai képviselő által felkészítve: azaz nem gyári csomagolásban kaptuk, a tonerek már benne voltak, a készülék tökéletesen működőképesen érkezett. Az írott CD-n mellékelte meghajtók rejtélyes módon nem voltak hajlandók feltelepülni, az OKI weboldaláról letöltött meghajtók és segédprogramok azonban teljesen jól használhatók voltak.

A nyomtatót USB-ről és hálózati csatlólról használhatjuk, vagyis alapképi-tésben kisebb munkacsoportoknak alkalmas közös nyomtatóként. A nyomtató tulajdonságait számítógépről tudjuk beállítani, a kezelőpultja három LED-ből és két gombból áll, ezzel legfeljebb megállíthatjuk, törölhetjük az aktuális nyomtatást. A többihez, például a hálózati elérés lehetőségének beállításához, a mellékelte szoftvereket kell használni.

Előre lehet kihúzni a fiókját, amelybe 250 lap fér. Elöl van egy lehajtható papíradagoló, ahonnan borítékot, etikettet, illetve hosszú papírcsíkot nyomtathatunk. Az OKI más készülékeihez hasonlóan ez a nyomtató is fel van készítve az 1200 mm hosszú papírcsík nyomtatására. Windows és Mac alól a saját meghajtóján keresztül használható, azt azonban sajnáljuk, hogy más operációs rendszerek alól nem.

Áramfelvétele – ahogy a lézernyomtatóké – erősen ingadozik, 900–980 wat-

tos csúcsokkal. Készenléti üzemmódban 105 watt körül vett föl, és amikor sokáig nem kap feladatot, akkor áramtakarékos üzemmódba kapcsol; fogyasztása ilyenkor 12 watt körül van. Ebből az üzemmódból azonban már körülbelül egy percre telik, amíg kijön az első oldal.

A kellékanyagok skálája széles: a festék mellett a fotohenger 15 000 oldalanként cserélendő, a szállítószalag és rögzítő egység 50 000 oldalanként. Azt érdemes figyelembe venni, hogy egy 4–6 fős munkacsoport, amelynek ezt a nyomtatót szánták, ennyi oldalt elég hosszú idő alatt nyomtat ki, így lehet, hogy mire sor kerülne ezeknek a részeknek a cseréjére, addigra inkább megéri új nyomtatót venni. Átlagos terhelés 2000 lap/hónapra van megadva, amelylyel a fotohengert jó fél év múlva, a többi egységet két év múlva kell cserélni – a maximális havi terhelés 35 000 oldal.

Sajnos nincs benne lapfordító. A felbontása a szokásos 1200×600 képpont. A fekete-fehér oldalanként megadott 20 lap/perc nyomtatási sebességnél kisebbet és nagyobbat is mértünk. A színes oldalak nyomtatásakor is könnyedén hozta a megadott értékeket – persze az első lapra általában várakozni kell valamennyit a számítógéptől, a nyomtatandó dokumentumtól stb. függően.

Nagyon szépen nyomtat, a fekete szövegek élesek. A színes nyomtatóról általában fotókra asszociálnak, de azt tudni kell, hogy a színes lézernyomtatók nem fotónyomtatásra valók: az igazi célterület a szövegben színnel kiemelt részek, színes grafikonok, fejlécek, céges logók színes nyomtatása. Ugyanakkor az OKI C3450n fényképet is szépen nyomtat, amely részben a High Definition Toner festékének köszönhető, de kétségtelenül nem erre való. A nagy egyenletes felületeken a sávok jól megfigyelhetők, a színhűség alapértelmezett beállításokkal elég gyenge. Ezen nagymértékben lehet javítani, ugyanis a meghajtóban is – de egy segédprogrammal egészen pontosan – szabályozhatjuk, hogy milyen szint miképpen jelenítsen meg. (Fordított gondolkodással: kinyomtatunk egy lapot, rajta a színek, azok mellett a kódok, innen tudjuk, hogy ha valamelyik színt szeretnénk látni, akkor milyen kódot adjunk meg.)

A nyomtató hangja egy működő irodában elenyésző. Ha nagyon csendes helyen szeretnénk használni, akkor használjuk ki, hogy hálózatról is működik, és tegyük másik helyiségbe, folyosóra.

Összegezve: egy kis-közepes irodának, amely rendszeres fekete-fehér nyomtatás mellett színes dokumentumokat is szeretne nyomtatni, jó megoldás ez a nyomtató.

OKI C3450N

ÉRTÉKELÉS ★★★★★★

Memória (alap/max.)	32/288 MB
Havi terhelhetőség (alap/max.)	2000/35000 oldal
Nyomtatási sebesség; fekete-fehér/színes	20/16 oldal/perc
Kezelt papírméret	A/6, C/5-től A/4-ig, 1200 mm papírcsík
Kezelt papír	64-120 g/m ²
Csatoló	USB 2.0, Ethernet 10/100
Méret	290×376×479 mm
Tömeg	21 kg
Ár	110 000 Ft

CIO⁰⁸

Konferencia és kiállítás

Hangszerelés változásszimfóniára

2008. április 17–18.
Siófok, Hotel Azúr

Informatikai döntéshozók éves találkozója

Fókusz: a vállalatok környezetében végbemenő változások IT-menedzsmentje

Ízelítő témáinkból

- **Szerverszobából bőrfotelbe:** a változással együtt a CIO-k szerepe is átalakult a vállalatok életében – stratégiai befolyású szereplővé váltak
- **Alulértékelt CIO-k**
- **Változások mindenáron,** avagy a változásmenedzsment alapjai
- **A technológiaváltozás jövője** – mire készülhet a CIO?
- **Szemben a menedzsmenttel** – CIO-sikerek és kudarcok
- **Az IT projektszerű működtetésének előnyei a vállalatoknál**
- **A vállalatméret változásának informatikai hatásai**
- **Virtuális hulladékgazdálkodás**
- **Jogosultságok, szolgáltatások** és ezek biztonságossága nagyvállalati környezetben
- **Garaszkodás és berhelés** – magyar IT-beszerzési tradíciók

A konferencia teljes részvételi díja szállással

2008. március 28-tól	68 000 Ft+áfa
Részvételi díj korai jelentkezés esetén	
2008. március 27-ig	48 000 Ft+áfa
CIO-k, tavalyi résztvevők és az államigazgatási szektor dolgozói számára	38 000 Ft+áfa

Jelentkezési határidő: 2008. április 16., 12 óra

Bővebb információ és jelentkezés: www.fn.hu/konferencia
Telefon: 437-1414; e-mail: konferencia@sanomabp.hu

Szervezők:

COMPUTERWORLD

FIGYELŐ

Szakmai védnökök:

Szakmai támogatók:

Médiatámogatók:

HP és szoftver

Az emberek többségének a HP-ról a nyomtatók, fényképezőgépek, esetleg noteszgépek és szerverek jutnak eszébe. A most készülő konferencia azonban egészen másról szól. Mi is lesz ez a rendezvény? - kérdeztük Bukits Róbertet, a HP Magyarország Szoftver üzletágának igazgatóját.

A HP most készül az ötödik HP Szoftver Konferenciára. Az esemény a maga területén legnagyobb hazai szakmai rendezvény, hiszen 500-600 fő részvételére számít a cég.

Computerworld-Számítástechnika: Érdekes, hogy a HP éppen a szoftveirevel kapcsolatosan rendez ekkora eseményt. A HP Szoftver üzletága ilyen nagy?

Bukits Róbert: A HP Software három nagy részlegre osztható: a BIO (Business Information Optimization), azaz üzletre optimalizált információ, a BTO (Business Technology Optimization), azaz üzletre optimalizált technológiára és az OpenCall, azaz a telekommunikációs megoldások részlegre.

A BIO divízió zászlóshajója a Neo-view nevű hardver-szoftver adattárház platform, ami kvázi valós idejű választást és folyamatos 7x24 órás működést tud biztosítani, ráadásul integrált a vezető üzletiintelligencia megoldásokkal. Szintén ide tartoznak e-mail- és adatbázisarchiválási és -mentési megoldásaink (DataProtector).

Kiemelt fejlesztési terület volt a BTO: világszinten és itthon is egy intenzív, több mint 6 milliárd USD összértékű felvásárlási időszakon vagyunk túl, melynek során a maguk területén világszinten kiemelkedő piaci részesedéssel bíró cégekhez jutunk, mint például a Mercury, az Opware és a SPI Dynamics.

Az OpenCall divízióhoz tartoznak azok az immár több, mint 20 éves múltú visszatekintő távközlési megoldások, melyeket a HP legnagyobb telekommunikációs ügyfeleinek ajánl. Ezek az intelligens hálózati megoldások teszik töb-

bek között lehetővé az egyre népszerűbb video- és multimédia-szolgáltatásokat is mobiltelefonon és interneten egyaránt. A sokszínűséget és az innovatív fejlesztési ötleteket a kiterjedt partneri hálózat biztosítja, azon kis alkalmazásfejlesztő cégek sokasága, melyek OpenCall alapokon dolgoznak.

CW-SZT: A felvásárlások rengeteg feladatot jelentenek, például a meglévő eszközökhöz való illesztést, a saját termékpalettával való integrációt. Ezek mennyire sikerültek?

B. R.: Szerencsére kicsi az átfedés más termékeinkkel, hiszen alapvetően kiegészítő BTO-megoldásokról van szó. Másrészt a szóban forgó cégek „előző életükben” is már szorosan együttműködtek egymással és a HP-val. Erre a legjobb példa a SPI Dynamics és az ex-Mercury Quality Center meglévő integrációja.

CW-SZT: A hazai piacon jelen vannak-e ezek a megoldások?

B. R.: Közvetlenül egyik cég sem volt jelen. A Mercury képviseltette magát partnercégen keresztül. Ezen a területen komoly installált- és tudásbázissal indítunk. Az Opware a legdinamikusabban bővülő adatközpont- (hálózat, szerverek, adattárolók) automatizációs szoftverek piacvezető szállítója volt. Az SPI Dynamics a webes alkalmazások biztonsági hiányosságaira hívja fel a figyelmet. Manapság nem az a kérdés, hogy a szervezett bűnöző csoportok megtámadják-e ügyfeleink we-

Bukits Róbert

igazgató
HP Szoftver üzletág

bes alkalmazásait, hanem hogy mikor. A támadók továbbléptek a hálózati integrál, és ma már az alkalmazásokat támadják. Az új megoldások elérhetőek már a HP portfóliójában és szakemberképzés is folyamatosan történik.

CW-SZT: Milyen a BTO fogadtatása itthon?

B. R.: Egy évvel ezelőtt mutattuk be először egy CIO rendezvényen a BTO-megközelítésünket. Pozitív volt a visszajelzés. CIO-k számára kiemelten fontos, hogy megoldásainkkal a tel-

jes IT-szervezet hatékonyságát tudjuk javítani. Hídat tudunk építeni a stratégiai tervezés, alkalmazásfejlesztés és üzemeltetés között. Javítani tudjuk az üzleti oldallal az együttműködést. Az új területeken megvannak az első sikerek is. Banki környezetben most implementáljuk a fejlesztési folyamatok támogatására a projekt- és portfóliómenedzsment megoldásunkat, valamint üzleti szolgáltatásmenedzsment és központi konfigurációkezelés területen is megvannak az első sikereink.

CW-SZT: Az idei évben mik a legfontosabb kihívások?

B. R.: Nagyvállalati, államigazgatási oldalról növekszik az igény a megoldásaink iránt. Ahhoz, hogy magas szinten meg tudjunk ezeknek az igényeknek felelni, intenzív képzési programot indítottunk a HP Szolgáltatási üzletággal és partnereinkkel közösen. A CEE régióban partnereink szakembereit Budapesten, a HP Magyarország szervezésében

a saját szakembereink segítségével fogjuk kiképezni. A kapcsolódó ITIL-területen is magas szintű oktatási szolgáltatásokat tudunk nyújtani. Elsőként ITIL-menedzseri tanfolyamokat is tudunk már magyar nyelven tartani.

Az IDG szervezésében szponzorként nemrég részt vettünk egy teszttel kapcsolatos üzleti reggelin, melyen több mint százan vettek részt, ami azt mutatja, hogy ez a terület egyre fontosabb az ügyfél- és szállítói oldalon egyaránt. Ennek megfelelően az alkalmazás-minőségbiztosítás, -teljesítmény és -biztonsági tesztelés az egyik kiemelt területünk. Az ITIL-alapú szolgáltatásmenedzsment területén az új HP Service Manager-t (a HP Service Desk és a HP ServiceCenter utódját) ajánljuk ügyfeleinknek.

Végül az úgynevezett midmarket csomagban belépő szintű, nagyon gyorsan telepíthető és hasznos hajtó felügyeleti és tesztelési megoldásokat kínálunk ügyfeleinknek, melyet kiválasztott partnereink telepítenek.

CW-SZT: Hogyan tudja mindezt lefedni a HP?

B. R.: A HP Szoftver üzletág a HP Szolgáltatási üzletággal történő szoros együttműködés mellett mindig erőteljesen támaszkodott partneri hálózatára. Az utóbbi években dinamikusan bővült partnereink száma, ezzel párhuzamosan tapasztalataik és referenciáik is. Sokan közülük telepítettek már több országra kiterjedő, komplex HP szoftvermegoldásokat, valósítottak meg innovatív új megoldásokat, integrációkat. Nincs olyan termékünk jelenleg, amelyet ne tudnánk magunk vagy magasan képzett partnereink révén lefedni.

A Computerworld HP-mellékletét hirdetőink támogatták.

Elkészítésében közreműködtek: Makk Attila szerkesztő, Egyed Zsóka olvasószerkesztő, Berényi Teréz tördelőszerkesztő. Felelős kiadó: Bíró István, az IDG Magyarország Lapkiadó Kft. ügyvezetője.

Alliance támogató:

Platina támogatók:

Hogy a szoftvert használni is tudjuk

A HP rendkívül széles megoldásportfóliót kínál, és ha csak a szoftveres oldalra koncentrálunk, akkor is zavarbaejtő a választék. Ha én vagyok egy felhasználó, honnan tudhatom meg, melyik szoftvert kell használnom – erről beszélgettünk Czibók Zoltánnal, a HP Magyarország Konzultációs és rendszerintegrátor üzletág igazgatójával.

Computerworld-Számítástechnika:
Az Ön által vezetett üzletág tud választ adni a szoftverekkel kapcsolatos kérdésekre?

Czibók Zoltán: A mi működésünket úgy kell elképzelni, hogy nálunk a vevő nem azzal jelentkezik, hogy konkrétan valamit szeretne venni, hanem egy üzleti problémájára keres megoldást. Mi megvizsgáljuk, felmérjük a vállalat működését, szervezeti, folyamatait, a használt rendszereit, és adunk egy megoldási javaslatot. Hozzánk minden vevőnk mindig ugyanazzal a kéréssel fordul: az IT eszközeit hogyan lehet úgy kihasználni, hogy a cég hatékonysága nőjön, valami eszköz kellene számára az üzleti hatékonyság növelésére. Akárhogy is teszük föl először a kérdést, a végén mindig kiderül, hogy lényegében erre a kérdésre várnak megfelelő választ.

A fő kihívás az üzlettel való minél magasabb fokú együttműködés megteremtése. Szívesen használjuk ezzel kapcsolatban a „transzformáció” kifejezést. Azaz segítünk az üzlet és az IT összehangolásában, az üzleti igények IT-folyamatokká képzésében, az IT működésének, az IT-folyamatoknak a kialakításában, a támogató rendszer implementálásában úgy, hogy az a törvényi és vállalati szabályzásoknak, igényeknek megfeleljen.

CW-SZT: Feltételezzük, a feladat nem ér véget a folyamatok leképezésében. Komolyabb részt is vállalnak a transzformációban?

C. Z.: Természetesen. A transzformáció fontos eleme a működési mód, az emberi gondolkodás megváltoztatása. Nem elég, hogy jó egy eszköz, jelen esetben egy szoftver. Azt be is kell vezetni, a hatékony kihasználását, a kezelését meg kell tanulni. Egészen a rendszerek valós használatbavételéig részt veszünk a munkában – ezért vagyunk rendszerintegrátorok is. Nagy hangsúlyt fektetünk a használatbavételre, használhatóságra, vagyis szem előtt tartjuk az embert is: javaslatot teszünk a rendszer működéséhez kapcsolódó szerepkörökre, feladatokra, felelősségi körökre.

CW-SZT: A HP, mint rendszerintegrátor számára nehéz az ön-

kontroll, mikor más gyártók termékeivel találkozunk?

C. Z.: Mi a teljes rendszert nézzük, pusztán a logója miatt nem ösztönzünk senkit cserére. A rendszerintegráció fő eszköze a meglévő és az új eszközök, folyamatok hangolása. Mi nem sebészek vagyunk, akik mindenképpen kiveszünk valamit. A HP szoftverei ehhez a munkához nagy segítséget adnak. Gyakorlatilag faltól falig megoldásokhoz illeszkedő szoftver- és konzultációs portfóliónk és az egyéb rendszerekkel való integrációs készségünk lényeges eleme lehet a cégek sikerének. Megvannak azok a modern illesztőfelületek és technikák, amikkel a feladat megfelelő tudással kivitelezhető.

CW-SZT: Ezek szerint ebben az üzletágban rendelkezésre áll ez a tudás?

C. Z.: Azt hiszem, nem titok, hogy a saját termékeinkhez mi értünk a legjobban, amit a sok év alatt szerzett iparági tudásunkkal is ki tudunk egészíteni. Azaz a szakembereink nemcsak a HP termékeket ismerik, hanem pontosan tisztában vannak a különböző iparágak (telekommunikáció, pénzügy, államigazgatás, közüzem stb.) sajátosságaival is. Sokat és folyamatosan investálunk a termékeinkbe és a hozzájuk kapcsolódó konzultációs tudásba. Hiszünk benne – és a tapasztalatok is ezt igazolják –, hogy erre bizony a piacnak szüksége van. Szerintem a termékeink és szakembereink is a legjobbak közt vannak. El kell mondjam, hogy az általában vett projektkivitelezési képességünkre is büszkék vagyunk, hiszen számtalan, sikeres konzultációs és rendszerintegrációs projekt van mögöttünk.

CW-SZT: Szüksége van az üzletnek és az IT-nek az üzletre optimalizált technológiára?

C. Z.: Ezt jól példázza egy, az Economist Intelligence Unit által végzett friss felmérés, melynek ered-

ményét nemrég mutatta be a HP.

Az 1125 amerikai, európai, közel-keleti és ázsiai informatikai szakem-

Czibók Zoltán
üzletág igazgató
HP Konzultáció és
Rendszerintegráció

ber megkérdezésével készült felmérés egyértelmű kapcsolatot talált az IT-projektek, -szolgáltatások késedelmes szállítására és a vállalat csökkenő nyereségessége között. A megkérdezett vállalatok közel felénél az IT-projektek legalább 25 százalékát késve adják át; és a válaszadók 57 százaléka szerint minden második informatikai kezdeményezésből legfeljebb egy hoz pozitív üzleti eredményt. A projektek csúszása a termékbevezetések elhalasztását, a várt bevételek kiesését, a tervezett költségcsökkentések késedelmét vagy elmaradását eredményezik – ezek pedig mind befolyásolják a vállalatok jövődolgozatosságát. Az üzletre optimalizált technológia többek között a fenti problémákra is megoldást kínál.

A stratégiai menedzsment támogató portfólió- és projektmenedzsment-szoftver bevezetéséhez például fontos a vállalati folyamatokhoz való kapcsolódás, ezért olyan ismeretekre is szükség van ezeknek a rendszereknek a bevezetéséhez, mint az üzleti folyamatok átalakítása (BPR) és az üzleti folyamatok menedzselése (BPM). A stratégiai menedzsment másik eleme az informatika szolgáltatásorientált megközelítése. Fontos, hogy megkezdjük kiépíteni a kompetenciát az IT-irányítással kapcsolatos tudásokra is.

CW-SZT: Fogalmazhatunk úgy, hogy a Konzultációs és rendszerintegrátor üzletág hasznát, noha az IT-vel foglalkozik, akár közvetlenül is a felhasználó cég vezetése élvez?

C. Z.: Egyértelműen igen. Ahogy az üzleti élet dinamizmusa növekszik, a cég vezetése egyre nagyobb kockázatot vállalva tud megkülönböztető értéket előállítani, és ebben az informatika szerepe egyre jelentősebb. A nagyvilágban az elmúlt évek-

ben lassan megváltozott a főinformatikusok feladata, és ez a tendencia Magyarországon is megfigyelhető. Míg korábban az informatikai rendszer üzemeltetésére koncentrált, ma már részese a vállalati stratégia kidolgozásának és az üzleti vezetésnek. Az IT nem külön egység, hanem teljesen beépült a vállalat folyamataiba, támogatja a vállalat üzleti eredményeinek elérését, s így az IT-optimalizálás egyben az üzleti eredmények, a megbízhatóság, a piaci reagálóképesség javulását is eredményezi, ez pedig az üzleti technológiák optimalizálása. Emellett a törvényi előírások is megkövetelik az átlátható működést, számvitelt, ami ugyancsak érinti az informatika területét.

Termékeink kifejezetten alkalmasak a felsővezetés munkájának támogatására, hiszen a vállalatok vezetése számára egyre fontosabbá válik, hogy az üzleti folyamatokat meneteközben követhessék, hogy az irányítást biztosítani tudják, és ha szükséges, időben be tudjanak avatkozni. Egy hamarosan induló banki projektünkben kiépítendő rendszer eredményként például a CIO a képernyőjén, mint afféle vezérlőpulton, közvetlenül láthatja, hogy milyen állapotban vannak az üzleti oldal felé nyújtott szolgáltatások, az indított fejlesztések. Később ki lehet terjeszteni ezt a CEO-ig, aki az egészből közvetlenül az üzlethez kapcsolható információkat kaphat.

CW-SZT: Más konzultációs, rendszerintegrációs cégek is vannak. Miben több ezeknél a HP Konzultációs és rendszerintegrátor üzletága?

C. Z.: Mint mondtam, nagyon jó termékeink vannak, amiket nagyon jól ismerünk. Régi szlogen, hogy cipőt a cipőboltból – ez esetünkben is igaz. Egy szoftvert nyilván érdemes a gyártójától beszerezni, különösen, ha az a szoftver bonyolult, netán komplex rendszer vagy annak egy eleme. A gyártó ugyanis sokat tud segíteni a rendszerhez illesztésben, a bevezetésben és az üzemeltetésben is. Rendelkezünk az iparági bevált gyakorlatokra alapuló saját implementációs (pl. projektvezetési, ITSM, IT Governance) metodológiával, ami nagyban gyorsíthatja a projektek bevezetését. A saját 15 éves hazai tapasztalataink mellett fel tudjuk használni a HP-nak a világ számos helyén szerzett tapasztalatait is – és persze vannak minősített szakemberek, akik első kézből és rendszeresen szerezhetik ismereteiket az általunk alkalmazott, javasolt rendszerekről.

Az IT nem cél, hanem eszköz

A HP szoftverkínálata az elmúlt évek során kiteljesedett, az infrastruktúra menedzsmenten túllépve ma már az üzleti szolgáltatások támogatását helyezi középpontba. Az ötödik HP Szoftver konferencia alkalmából az újdonságokat vesszük górcső alá.

A HP eddigi szoftveres termék-kínálata az elmúlt évek fejlesztései és felvásárlásai következtében szinte a felismerhetetlenségig átalakult és kibővült. Az átalakulást tükrözi a névváltás is, az addigi OpenView, Peregrine, Mercury termékágakból HP BTO-szoftver lett. A BTO (Business Technology Optimisation) az üzleti technológia optimalizálását jelenti, és fundamentális elmozdulás az eddigi menedzsmentkoncepciókhoz képest. A BTO-filozófia kulcsüzenete, hogy az IT-üzemeltetés és az IT-menedzsment nem „öncélú eszköz”, hanem az üzleti célokat támogató, értékteremtő tevékenység.

SILÓK ÉS ÉLETCIKLUSOK – AMI ELVÁLASZT, ÉS AMI ÖSSZEKÖT

Tipikus nagyvállalati szervezetben a stratégiai, az alkalmazásfejlesztési és az üzemeltetési tevékenység egymástól elválasztva, függetlenül működik, a HP BTO-terminológia szerint úgynevezett silókban. A *stratégiai silóban* zajlanak mindazok a tevékenységek, amelyeket hol IT-governance (IT-irányítás), hol projekt- és portfóliómenedzsment címen szoktak emlegetni: stratégiai tervezés, költségvetés-tervezés, programok és projektek menedzsmentje. Az *alkalmazásfejlesztési siló* legfontosabb tevékenységei az alkalmazások tervezése, fejlesztése, valamint funkcionális és teljesítménytesztelése. Végül az *üzemeltetési siló* a mindennapi üzemeltetés témakörét fedi le (infrastruktúra- és szolgáltatásmenedzsment).

Mindennapi tapasztalataink alapján mindannyian megerősíthetjük, hogy az egyes silók (az ott dolgozó szakembereket éppúgy beleértve, mint a funkciókat és folyamatokat) a gyakorlatban majdnem teljesen hermetikusan zártak, egymással csak minimálisan érintkeznek.

A HP BTO-szoftverportfólió célja ezzel kapcsolatban többértű: egyfelől olyan *támogatóeszközöket* biztosít az egyes silókban tevékenykedő szakembereknek, amelyek lehetővé teszik feladataik hatékony ellátását, másfelől viszont – és tán ez a fontosabb –, lehetővé teszi az egyes silók között az automatizált *adat- és információcserét*, ezáltal felszabadítva az eddig rejtett szinergiákat. A harmadik jellemző pe-

dig az *üzletközpontúság* – az egyes eszközök, illetve a kapcsolatukat szabályzó életciklus-modellek egyaránt az üzleti célkitűzések támogatására lettek kialakítva – ne feledjük, nagyvállalati környezetben számtalan hardver-szoftver platform, alkalmazás és technológia fordulhat elő, és mindezekben egyedül az általuk kiszolgáltató cél, az üzleti célkitűzések és folyamatok támogatása a közös.

finiál, lefedve a vállalati eszközök teljes életciklusát, a beszerzéstől a selejtezésig;

- *szolgáltatási életciklus* – az üzleti és informatikai szolgáltatások tervezését, létrehozását, bevezetését, üzemeltetését, rendszerből kivonását írja le.

Természetesen egy vállalatnál mindhárom életciklus-modell alkalmazható, ha úgy tetszik, az életciklus-modellek a leggyakoribb gondol-

Silókön átvívelő életciklus-modellek

Az ITIL kapcsán gyakran idézik a People+Process+Technology szlogent, azaz hogy a technológia, a folyamatok (módszertanok) és a szakértelem egy-egy szükséges a hatékony informatikai szolgáltatásmenedzsmenthez. Ugyanez természetesen igaz az üzleti szolgáltatások menedzsmentjére is. A BTO kapcsán az úgynevezett életciklus-modellek felelnek meg az ITIL által említett folyamatoknak, ezek mutatják meg, hogy a BTO portfólióelemei révén hogyan valósíthatók meg a legtipikusabb folyamatok a vállalati szervezetben. A HP BTO által definiált 3 életciklus-modell a következő:

- *teljesítmény- és rendelkezésre állási életciklus* – ez mutatja meg, hogy hogyan, milyen folyamatok mentén, mely termékekkel lehet az üzleti szolgáltatások maximális teljesítményét és rendelkezésre állását biztosítani;
- *konfiguráció- és változáskezelési életciklus* – egységes, a teljes szervezetben átvívelő eszközkezelési folyamatot de-

kodási utakat kövezik ki egy szervezeten belül.

Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül röviden nézzük meg, melyek a BTO-szoftverek azon jellemző újdonságai, amelyek elősegítik a hatékony nagyvállalati menedzsment kialakítását és az üzleti folyamatok támogatását.

INFRASTRUKTÚRA-MENEDZSMENT

A HP hagyományosan erős volt ezen a területen, hálózat- és rendszerfelügyeleti termékei lassan évtizedek óta piacvezetők. A Network Node Manager legújabb, NNM8i verziója osztott architektúrára épül, teljesen megújított, korszerű felhasználói felülettel, nagy teljesítményű új korrelációs funkciókkal rendelkezik és percek alatt telepíthető.

A rendszer- és alkalmazásfelügyelet területén az Operations Manager intelligens kliensalapú megoldását szervesen egészíti ki a SiteScope

agentless monitorozó megoldása, lehetővé téve, hogy infrastruktúránkat költséghatékonyan, igényeink szerinti mélységig felügyeljük.

VÉG FELHASZNÁLÓI MONITOROZÁS

A Business Availability Center (BAC) segítségével lehetőségünk nyílik mind a valóságos felhasználói tranzakciók figyelésére, mind virtuális tranzakciókkal szimulálni a felügyelt alkalmazások rendelkezésre állását és teljesítményét. Ráadásul, ha a Performance Centert és Quality Centert használtuk tesztelésre, az ott kifejlesztett scripteket felhasználhatjuk a végfelhasználói monitorozás során is.

ÜZLETI SZOLGÁLTATÁSOK MENEDZSMENTJE

Ugyancsak a BAC gondoskodik az üzleti és technológiai SLA-k definiálásáról, monitorozásáról. Az egyes tranzakciókhoz, szolgáltatás- és konfigurációs elemekhez hozzárendelhetők a velük kapcsolatos költségek, így a rendszer az esetleges SLA-sérülések tényén túl minden incidens és szolgáltatáskiesés esetén mutatja annak pénzügyi következményeit, a leállások költségeit is, így közvetlen kapcsolatot teremt az IT működése és az üzleti mérőszámok között, megteremtve az üzleti szolgáltatásmenedzsment (BSM) alapjait.

UNIVERSAL CMDB – EGYSÉGES ADATTÁRHÁZ, ALKALMAZÁSTERKÉP

A Universal CMDB (uCMDB) révén logikailag egységes központi konfigurációs adatbázisban gyűjthető a vállalat összes „informatikai ingóságai” – minden olyan üzleti és technológiai információ, amely az üzemvitelhez szükséges. A uCMDB nemcsak a hagyományosan „CMDB-be kívánczó” adatoknak, mint a hardver-, szoftverleltár, vagy felhasználói adatok természetes tárolóhelye, hanem az üzleti SLA-knak, kapcsolódó teljesítménymutatóknak (KPI-k) és egyéb üzleti mérőszámoknak is. Fejlett föderatív képességei révén pedig nem kell megbolygatni a szervezet már meglévő adatbázisait, az azokban fellelhető információkat transzparens módon éri el és dolgozza fel. Felderítő modulja segítségével a uCDDB a hardverkörnyezet mellett az üzleti alkalmazások automatikus felderítésére is képes.

AUTOMATIZÁLÁS

Az Operations Orchestration segítségével a már meglévő felügyeleti eszközök egységes automatizálható, workflow-alapú keretrendszerbe foghatók, lehetővé téve a már meglévő folyamatok és azok integrációjának automatizálását.

Amikor a szinergiák egyesülnek

Az SAP nagy, ám rugalmas vállalat: nemrégiben Magyarországon is megjelentek az úgynevezett kiegészítő megoldások (overlay-termékek). Mik is ezek? Miért most kerültek a figyelem középpontjába? Ki veszi meg őket? Ezekről kérdeztük a SAP Hungary Kft. ügyvezető igazgatóját, Stewart Oldroydot, és a termékterület felelősét, Szabó Zoltánt.

Computerworld-Számítástechnika: Mit kell tudnunk ezekről az SAP által kínált kiegészítő (overlay) megoldásokról?

Stewart Oldroyd: Az SAP-t sokan pusztán a nagyméretű cégek vállalatirányítási rendszereként ismerik. A valóság ezzel szemben az, hogy a nagyvállalati ügyfeleken túl a kis- és középvállalkozások számára is kínál megoldásokat. Emellett sok speciális feladatot, így például az államigazgatási, banki ügyletek kezelését már igen sok helyen a cégünk rendszereivel végzik. Mivel az SAP a világ minden táján elterjedt üzleti szoftvermegoldás, néhány kiemelt cég, köztük a HP, egyedi feladatokra velünk együtt fejleszt alkalmazásokat. Ez beleillik az SAP nyitott ökoszisztémájába,

**Stewart
Oldroyd**

ügyvezető igazgató
SAP Hungary Kft.

amelynek lényege, hogy fejlesztői közösségek, partnerek validált megoldásokat regisztrálhatnak, amelyek a megfelelő eljárást követően beépülhetnek az egyes rendszerekbe.

CW-SZT: Mikor jelennek meg a termékek Magyarországon?

S. O.: Az overlay-megoldásokat külföldön már több éve sikerrel használják. Hasonló a helyzet, mint sok más SAP-termékkel. Ezek nemzetközi szinten elismert, és jelentős megtakarításokat eredményező megoldások, amelyeket Magyarországon még nem ismernek, pontosabban itthon eddig még nem mutatkozott irántuk piaci igény. A piac fejlődésével azonban hazánkban is kezd érdeklődés mutatkozni az egyes kiegészítő termékek, így például az SAP Quality Center by HP iránt. A megoldások már az SAP magyarországi partnereinél is elérhetők.

CW-SZT: Milyen jellegűek ezek a kiegészítő megoldások?

Szabó Zoltán: Kiegészítő megoldások lehetnek azok a résterületek, amelyekre az SAP felhasználóinak szüksége van. Ezek alkalmazási területük alapján különböző kategóriákba, így informatikai, pénzügyi és funkcionális cso-

portokba sorolhatók. Mondhatjuk úgy is, hogy CEO-knak, CIO-knak szóló megoldásokat kínálunk.

CW-SZT: Mi a különbség a segédprogramok és a kiegészítő megoldások között?

Sz. Z.: A segédprogramokat jellemzően független cégek készítenek, és az alaprendszer esetleges változtatása esetén előfordulhat, hogy használhatatlanná válnak. Az SAP által fejlesztett megoldások ugyanakkor mindig megfelelnek a legmagasabb szintű elvárásoknak. Ennek érdekében ezek a kiegészítő termékek, megoldások ugyanolyan szintű, és széles körű tesztelésnek, protokollnak vannak alávetve, mint például a középvállalatoknak kínált SAP Business All-in

One. A cég garantálja az illeszthetőséget, és az I. szintű támogatást is, azaz ha probléma merülne fel, az SAP-hoz lehet fordulni, aki ezt kezeli. Ennek az is előnye, hogy így pontosan tervezhető a teljes élettartamköltség (TCO).

CW-SZT: Kiknek ajánlják ezeket a kiegészítő megoldásokat?

Sz. Z.: A speciális felhasználhatóság miatt kifejezetten a közepes és nagyvállalatoknak kínáljuk, ahol megvan rájuk az igény, és a bevezetéssel – a kiegészítő megoldás fajtájától függően – egyes területeken jelentős időt, illetve pénzt lehet megtakarítani.

CW-SZT: Hol tart a hazai bevezetés? Vannak már referenciák?

Sz. Z.: Magyarországon már megtörténtek az első bevezetések, és összeállt az erre szakosodott értékesítési csapat is. A felhasználók számára

négyrészes előadássorozatot kezdtünk el február végén, amelyhez még lehet csatlakozni. A következő előadáson pedig kifejezetten a HP-val közös kiegészítő megoldásokat fogjuk ismertetni.

CW-SZT: Milyen SAP-HP termékek érhetőek el Magyarországon?

Sz. Z.: Két termék, az SAP Quality Center by HP és az SAP LoadRunner

by HP. Az első egy webalapú alkalmazás segítségével biztosítja a követelmény- és hibakezelést, valamint az automatizált tesztfuttatást és jelentéskészítést. Az SAP LoadRunner by HP az üzleti folyamatok minőségének, teljesítményének, skálázhatóságának optimalizálását végzi azon rendszerekben, amelyek SAP-környezetben futnak. Ez egyfajta stressz- vagy teljesítményteszt. Lényege, hogy virtuális felhasználókat generál, amelyekkel a rendszer tesztelhető. Segítségével azonosíthatók a szűk keresztmetszetek, a rendszer lassú részei.

CW-SZT: Mikor éri meg a SAP LoadRunner by HP-t alkalmazni?

Sz. Z.: Az SAP LoadRunner by HP segítségével a vállalatok megkönnyíthetik az SAP és egyéb alkalmazások bevezetését, frissítését és verzióváltását. Ezen túlmenően éles indulás előtt kiszűrhető a rendszerhiba. Ez számos előnyt ad a cégeknek: az alkalmazások válaszüzeinek javulását, a supportköltségek csökkentését, a gyorsabb problémamegoldást, a kockázatsökkenést és a minőség növekedését.

CW-SZT: Kik használják, és milyenek a tapasztalatok?

Sz. Z.: Az elmúlt években jó pár bevezetés történt meg világszerte, például a Vodafone az SAP LoadRunner by HP-t vezette be. Ezzel egy év alatt negyven százalékkal csökkentette az új rendszerek bevezetési idejét. A csokiról híres amerikai Hershey's-nél ugyanakkor az alkalmazással az éles indítás előtt 2400 hibát tudtak kijavítani.

Kiegészítő megoldások

Az SAP Duet lehetővé teszi az SAP üzleti folyamatok és adatok elérését Microsoft Office-on keresztül. A Duet az SAP és a Microsoft együttműködésének első közös terméke, amelyhez mindkét piacvezető vállalat közös támogatást nyújt. A legtöbb infomunka által megszokott Microsoft Office kezelőfelületének alkalmazásával kapcsolódnak az SAP-alkalmazásokhoz, a Duet lecsökkenti a felhasználók tanulási görbét, és szélesebb körű hozzáférést biztosít a vállalati információkhoz.

Az RWD Productivity Pak és Info Pak alkalmas a dokumentációk és környezetérzékeny online sűgő létre-

hozására, és a tranzakciók szimulálására, egyszerre akár több nyelven is. Az alkalmazás automatizálja a munkafolyamatokat, és növeli az oktatás sebességét, hatékonyságát. Ideális oktatóprogram.

SAP Interactive Forms by Adobe: testre szabható űrlapok hozhatók létre közvetlenül az SAP-alkalmazásokból az üzleti és/vagy iparági igényeknek megfelelően. Lehetőséget ad a nagy mennyiségű, papíralapú űrlapokat alkalmazó vállalatok számára az elektronikus űrlapok egyszerű elérésére, könnyű változtathatóságára és konzisztenciájára.

Hatékonyság az IT-üzemeltetésben

Az üzleti eredményesség megteremtéséhez az IT és az üzleti oldalak közötti kérdésekben alaposan megtervezett közös stratégiára van szükség.

Az üzleti tervek, célok és az információs technológiák színergiájának folyamatos összehangolása hatalmas kihívást jelent, mindazonáltal az elvárt hatékonyság, versenyképesség javítása rövid és hosszú távon egyaránt csak korszerű informatikai eszközpark, valamint IT-menedzsment alkalmazása révén valósítható meg. Az IT-specifikus szabványok, követelmények, elvárások növekedésével gyakran az IT-költségek is tovább emelkednek, pedig soha nem volt még ennyire fontos szempont a költséghatékony optimalizált informatika működése. A vállalati és szervezeti folyamatok támogatása nézőpontjából a HP Software BTO (Business Technology Optimization) megoldásai különös hangsúlyt fektetnek a megfelelő stratégiai tervezésre, üzembe helyezésre és üzemeltetésre, illetve az üzleti célok meghatározására, alkalmazására. A következőkben *Mérő Gábor*, az AlphaNet Kft. ügyvezető igazgatója számos lehetséges megoldási alternatívát ismert.

Mérő Gábor

ügyvezető igazgató
AlphaNet Kft.

üzemelő szolgáltatás- és rendelkezésre állás menedzsmentmegoldások működésének megteremtésével. A SOA az IT-működés nagyon fontos építő eleme, célja, hogy segítse a szolgáltatások közötti átjárhatóságot és a hatékony információcserét. Ezáltal teszi lehetővé a különböző aspektusok (rendelkezésre állás, adatforgalom) mérését, beleértve a szolgáltatás kihasználtságának mértékét, avagy épp a nem funkcionális követelmények teljesülését. A folyamatos mérések segítségével megoldható a szűk keresztmetszetek időbeni felismerése, illetve az azonosított hibák gyors megoldása, mielőtt azok negatívan befolyásolnák az üzletmenetet.

AUTOMATIZÁLT IT-FELÜGYELET

Mind több vállalat és informatikai szervezet fogott hozzá már eddig is az IT eredményesebbé tételéhez és működésének konszolidálásához, elsőként megvizsgálva az informatikai folyamatok hatékonyságát, illetve azok üzletmenetre gyakorolt hatását. Napjainkban a megfelelő HP-szoftvereszközt kiválasztva, azonnali képet kaphatnak a szolgáltatáskomponensek aktuális állapotáról, illetve az infrastruktúra-elemek rendelkezésre állásáról. Számos, a munkánk során eddig megismert ügyfél igény alapján átfogó költségképet lehet így szembeállítani az elérhető szolgáltatások minőségével. Ehhez a legmegfelelőbb eszközt a HP Szoftver üzemeltetési megoldásai jelentik, amelyek segítségével megteremthető az átfogó üzleti szolgáltatás- és rendszerfelügyelet, illetve az automatizált informatika.

SZOLGÁLTATÁSKÖZPONTÚ SZEMLELET

A legjobb IT-eszközök és alkalmazások mentén az IT sem tud igazán eredményesen működni akkor, ha hiányoznak a szervezett IT-folyamatok a hatékony szolgáltatás biztosításához. Ilyen esetekben az ITIL-folyamatok (Information Technology Infrastructure Library) alkalmazása

a megfelelő segítség a hatékonyság fokozása érdekében. Fontos, hogy tiszta legyen az elérendő cél, azaz a hatékonyság, a mérhetőség kimutatása, a rendelkezésre állás fokozása, illetve a szervezet működésében a napi üzemeltetési munka támogatása. Az ITIL nemcsak a legjobb ún. mintafolyamatok adaptálásával és egységes keretbe szervezésével támogatja az IT működését, hanem azáltal is segít, hogy világosan felhívja a figyelmet a következőre: az IT is lehet önálló beruházást és folyamatos fejlesztést igénylő szervezet. Ilyen módon van lehetőség az IT eredményességének folyamatos értékelésére, illetve a rövid, közép- és hosszú távú beruházási stratégiai tervek kidolgozására.

ALAPOS TERVEZÉS – GYORS MEGTÉRÜLÉS

Minden beruházási döntés alapja a megalapozott tervezés-előkészítés és a lehetőségek részletes elemzése.

Ahhoz, hogy a konkrét üzleti, majd informatikai projekteknek meglegyen a megfelelő hátterük, meg kell vizsgálni

ni a rendelkezésre álló erőforrásokat és a költségvetést. Ahhoz pedig, hogy garantálható legyen a megtérülés az IT-beruházási és fejlesztési projektek tervezése és koordinálása mellett, azt is figyelembe kell venni, hogy egy szükséges változás milyen üzletileg érzékeny területeket érint az IT-üzemeltetésben. Mivel előfordulhat, hogy egy új beruházást megelőző alkalmazás-szerver-konszolidációval hatékonyabb lehet egy-egy infrastruktúra-váltás és -fejlesztés. Számos ügyfelünknel azt tapasztaltuk, hogy mind az alkalmazások, mind pedig a szerverek, háttérközpont integrációjával csökkent az átfedésben működő rendszerek száma, mivel több esetben azonos architektúrájú rendszerek futtatnak egy-egy szolgáltatást vagy alkalmazást. Ezáltal csökkenthetők a birtoklás teljes költségei (TCO), illetve kevesebb rendszert kell menedzselni, így a működési költségek csökkenthetők. A kiszolgáltatók, átfedésben üzemelő alkalmazások számának mérséklése és a heterogén adattárolási erőforrások központosítása alapfeltevéle az optimális rendszer-működésnek. Az eredmény: javul az IT teljesítménye, a rendszerek pontosága, stabilitása, illetve az alkalmazások rendelkezésre állása, s összességében véve csökken az üzemeltetési költségekhez.

ELÉRHETŐ AZ EREDMÉNYESSÉG

Az AlphaNet technológiai stratégiának egyik kiemelt feladata, hogy az IT-szervezet hatékony működtetését támogató igényeket felmérje, a szervezetek IT-működési gondjait azonosítsa, illetve hogy a megfelelő megoldás kiválasztásban támogassa a döntés-előkészítést. Az átfogó IT-felügyeleti projektek bevezetését követően, a HP Software Center megoldások alkalmazása nem csupán a szervezeti IT-szolgáltatások eredményes fejlesztéséhez biztosít döntési alapot, hanem segíthet a növekvő információmennyiség kezelésében és az egyre szigorúbb adatvédelmi szabályozásoknak való megfelelésben is. Manapság az IT-szervezetek stratégiája a (üzem)biztonság, a virtualizáció és a konszolidáció irányába halad leginkább – ezeknek hosszú távon a működési költségek kimutatható csökkentésével, gazdaságosabb és hatékonyabb működéssel kell megvalósulniuk. Ugyanakkor felmerülhet a kérdés, hogy elég fejlett-e az IT-üzemeltetés a tervezett változások kezeléséhez és nyomon követéséhez. A válasz egyszerű: ne kifogást keressünk, hanem megoldást az eredményes és optimalizált IT-működésre.

Jól menedzselte infrastruktúrák

Az informatikai rendszerek ma már igen összetettek: nemcsak sok eszközből állnak, hanem bonyolultak is. Ezeket megfelelően kihasználni nem magától értetődő. Erről beszélgettünk Molnár Zoltánnal, a Delta Informatika Zrt. vezető rendszermérnökével.

Computerworld-Számítástechnika: Ha jól tudom, a Delta a HP partnere. Mit kínálnak a vevőknek?

Molnár Zoltán: A Delta Informatika Zrt. több éve dolgozik együtt a HP-val mint HP-partner, nem is akármilyen eredménnyel. A legnagyobb partnerük vagyunk három éve, storage területen pedig négy éve.

Nemrégiben megkaptuk a HP nemzetközi díját is, a régiószinten legmagasabb képzettségünkért cserébe. A rendszerintegráció területén 99 százalékban HP-eszközöket tudunk használni.

CW-SZT: HP-szoftvereket is?

M.Z.: Természetesen azt is. A HP-szoftver amúgy egy külön terület. Egyrészt van HP Szoftver Partner minősítésünk, másrészt HP Preferred Partner címünk, ami egyben azt jelenti, hogy megfelelő számú, az egyes területekhez értő, ehhez

szükséges vizsgákon megfelelt szakemberrel dolgozunk.

CW-SZT: Mit értsünk a jól menedzselte infrastruktúrákon? Vannak netán rosszul menedzseltek is?

M.Z.: Egy informatikai infrastruktúra kialakítása régen úgy történt, hogy kell „valami”, van rá adott összeg. Abból megvették a kiválasztott eszközt, azt bevezették, és több-kevesebb sikerrel üzemeltették a már meglévő eszközökkel együtt. Ennek az eredményei még ma is megtalálhatók bizonyos cégeknél; sokszor kifejezetten rejtélyes, hogy adott eszközök mi módon kerülhettek egymás mellé. A nagyobbak ma már korszerűbben döntenek: az adott eszköz feleljen meg valamilyen célnak – bizonyos jogszabálynak, iparági előírásnak. A mi elvünk: gondolkozzunk előre, már a költségvetés tervezésekor, hogy az adott üzleti, működési célok eléréséhez mire van szükség. Az a rendszerintegrációs tapasztalatunk, hogy a szerverek, tárolóegységek telepítése mellett egyre több esetben jön szóba valamiféle szoftveres kiegészítés.

CW-SZT: Erre miért van szükség?

M.Z.: A kiszolgáló infrastruktúrák akkorák – most nem feltétlenül fizikai méretre kell gondolni –, hogy az emberi képességek szűk keresztmetszetet jelentenek.

Kiszolgáló infrastruktúrán nemcsak magukat a szervereket kell érteni, hanem a tárolóegységeket, a SAN-kapcsolókat is. Ezek mindegyike meglehetősen bonyolult szerkezet, valamennyi nagy szakértelmet igényel; egy közepes infrastruktúrához is sok ember szükséges. Ráadásul

igen jól képzett ember, akit aztán rendszeresen tovább kell képezni. A kiszolgálói oldal felügyeletét mindenképpen érdemes automatizálni. Ez a szabványoknak, törvényeknek, előírásoknak, ajánlásoknak való megfelelést is egyszerűbbé teszi. A jól menedzselte infrastruktúrában sok automatizmus van, proaktív megoldások, amelyek a komolyabb hibákat, leállásokat megelőzhetik.

CW-SZT: Lehet valamilyen szabályt adni arra, hogy mitől lesz egy infrastruktúra jól menedzselte?

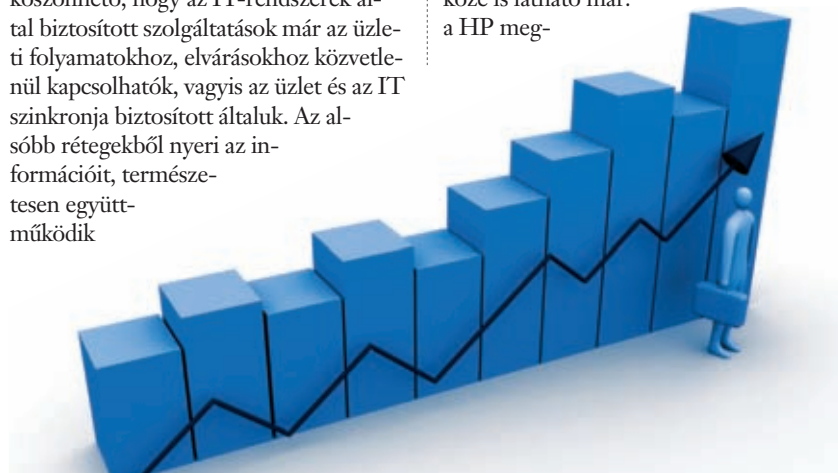
M.Z.: Három szintről beszélhetünk, illetve legújabbán egy negyedik is belépett. Ha ez a három, esetleg négy szint megfelelően van kezelve, akkor az jól menedzselte infrastruktúra. Annnyit azért még hozzátennék, hogy ez nem statikus állapot: a megfelelően kezelt azt jelenti, hogy az adott lehetőségeket adott technológiai szinten oldják meg. Idővel ezeket nyilván a technológia fejlődéséhez kell igazítani.

CW-SZT: Melyek ezek a szintek?

M.Z.: Az első szintet nevezhetjük az infrastruktúra eszközmenedzsment szintjének. Itt található a fizikai információk mint a szerverek, a lemeztömbök adatai. Ezt eszközzintű felügyelettel fedhetjük le. Ma már ez a kötelező minimum, amely egyre több közepes cégnél is megtalálható már – régebben ez volt a felügyelet csúcsa. A HP eszközei közül itt használjuk a *Storage Essentials*-t, amely egy SAN, kiszolgálók, tárolórendszerek, mentőeszközök felügyeletére szolgáló rendszer. A *Data Protector*-ral – amely egy másik HP-alkalmazás, korszerű mentőrendszer – natívan beszél, annak adatait átveszi. Képes jelentéseket, naplókat kiolvasni belőle, és SLA-diagramokat készít. A következő itt használatos szoftver a HP Systems Insight Manager. Ez alapvetően a Proliant szer-

verek tartozéka, de nagy teljesítményű Integrity kiszolgálókat is kezelhetünk vele. A *Storage Essentials*-szel integrált rendszert alkot, közös kezelőfelülete van, azzal együttműködik. Körülbelül ezekkel megoldható az eszközzintű felügyelet, ráadásul az információk egy konzolon áttekinthetők.

A másik réteg a szolgáltatásokat tartja szem előtt, pontosabban szolgáltatásközpontú felügyeletet valósít meg. Nem fontos, hogy egy tápegység működik-e vagy sem, hanem hogy a levelezés vagy egy adott információs rendszer működik-e. Ennek eszköze a *HP Operations Manager*. A menedzsmentszoftverek kiteljesedését lehet ezen látni. Ez HP Open View termékcsaládként indult, mint az infrastruktúrák eszközzintű felügyeleti eszköze (pl. Network Node Manager), időközben alkalmassá vált a rendszerek szolgáltatásközpontú felügyeletére. Ennek köszönhető, hogy az IT-rendszerek által biztosított szolgáltatások már az üzleti folyamatokhoz, elvárásokhoz közvetlenül kapcsolhatók, vagyis az üzlet és az IT szinkronja biztosított általuk. Az alsóbb rétegekből nyeri az információit, természetesen együttműködik

azokkal a szoftverekkel. Egy úgynevezett szolgáltatásfát tartalmaz, amely magában foglalja, hogy egy adott szolgáltatás működése milyen más szolgáltatásoktól, infrastruktúra-elemektől függ. Például a levelezést így le lehet bontani elemekre, hogy mely szervereknek kell menniük, mely szolgáltatásoknak kell futniuk, mely elemeknek kell működniük ahhoz, hogy azt mondhassuk, a levelezés működik. Ez egyszerűsíti a hibakeresést, hiszen erre a fára ránézve rögtön látható, hogy mi okozza a szolgáltatás kiesését, mi az, ami nem működik. A korrelált eseménykezelés nagyon hatékony. Ennek a felügyeletnek jelzése már a CIO monitorán is megjelenhet, ahol az üzleti folyamatok még nem feltétlenül látszanak, de nem kell el-

veszni a részletekben, hiszen elég a szolgáltatások állapotát látni.

A harmadik réteget a *HP Service Manager* szolgálja ki. Ez régen a Service Desk, majd Service Center nevet viselte. Ez az ITIL v3 alapján működik, annak teljesen megfelel a folyamatkezelése. Az incidensek jöhetnek az alatta lévő rétegekből, infrastruktúra-menedzsment rendszerekből, így a HP Operations Managerrel is kommunikál, de természetesen lehetőség van arra is, hogy emberek, felhasználók rögzítsék azokat, webes felületen keresztül. Miután az alsóbb rétegről képes átvenni eseményt, az azt is jelenti, hogy a hiba elhárítása még azelőtt megkezdődhet, hogy a felhasználókat, az üzleti folyamatokat az esemény érintette volna. Ebből már közvetlenül SLA-szintek is kimutathatók: mennyi hiba, esemény volt, mennyi idő alatt sikerült elhárítani, adott rendszerek mennyi ideig álltak, meddig voltak elérhetetlenek.

Ezzel a három szinttel már felépült egy olyan infrastruktúra, amely mindenhol kívánatos lenne. Kétségtelen, nem könnyű, nem olcsó kiépíteni, ám igen jó üzem- és adatbiztonság érhető el, jól automatizálható a hibajavítás és a fejlesztés.

A negyedik réteg már az üzleti folyamatok felügyeletét biztosítja. Ennek eszköze is látható már: a HP meg-

vette a Mercuryrt. Az IT-rendszerek szolgáltatásait a konkrét üzleti folyamatok tekintetében vizsgálja, azokat folyamatosan ellenőrzi. Ezenkívül létezik már az az eszköz is, amellyel a különböző rendszereinket összekötvé sok új információhoz juthatunk.

A mai hardvereszközök megbízhatók, hiába használunk több szervert, tárolóeszközt, a hibák száma csökken. A kevesebb eseményre nehezebb munkaerőt tartani: egyrészt nagyon sokáig nem történik semmi, s az idő alatt a szakember készenléte csökken, és ha valami bekövetkezik, akkor lassan reagál, az események hiánya miatt rutintalanul. Célszerűbb automatizálni, megfelelő eszközöket, szoftvereket használni.

Hozzuk ki a legtöbbet az IT-ból

Az IQSYS Zrt. a HP BTO-megoldások kiemelt hazai támogatója. Kovács Andrással, a cég technológiai igazgatójával beszélgettünk az IQSYS támogatásban betöltött szerepéről.

Az IQSYS a hazai piac meghatározó szereplője az egyedi alkalmazásfejlesztésben, az alkalmazásintegrációban és mindig is ismertek voltunk újító szellemű megközelítésünkről. Számos korszerű technológia, fejlesztési módszertan, és szoftvertermék bevezetése, hazai elterjesztése kapcsolódik cégünkhez. Innovációs tevékenységünk középpontjában a fejlesztések, valamint az IT-irányítás és -üzemeltetés hatékonyságát javító megoldások állnak. A Magyar Telekom T-Systems üzletágának másik tagjával, a KFKI Zrt.-vel közösen a teljes HP BTO-termékcsaládot kiemelt partnerként támogatjuk, amelynek a kerekei között az IQSYS a portfólió 4 kiemelt területére összpontosít – mondta Kovács András.

IT- ÉS SOA-IRÁNYÍTÁS

Ahogy ezt nap, mint nap tapasztaljuk, az IT-szervezetekre egyre nagyobb nyomás hárul annak érdekében, hogy az éves költségvetés szinten tartása mellett minél több üzleti igényt valósítsanak meg, minél rövidebb átfutási idővel, jó minőségben. A nagy szervezetek bonyolult hardver- és szoftver-infrastruktúrája, valamint alkalmazásarchitektúrája mellett ez nagyon komoly irányítási feladatot jelent. Nyilván kell tartani, és össze kell hangolni az üzleti igényeket, a portfólióelemeket, az IT-projekteteket, a szervezet erőforrásait, és folyamatosan kontrollálni kell a költségeket, továbbá időben fel kell ismerni a megcsúszó projektjeinket. Az IT-szervezetnek az üzlethez hasonlóan gazdálkodni kell. A Project és Portfolio Management Center (PPM) integrált, testre szabható megoldást kínál az IT irányításához. Nagyvállalati ügyfeleink már felismerték a PPM-típusú megoldások előnyeit és megkezdték – legelőször problémáikkal összhangban – a szükséges területek támogatását.

Az IT SOA-elvű transzformációja és működtetése a teljes szervezetre kiterjedő SOA-kormányzás nélkül kudarcrá van ítélve. A SOA Center tartalmazza a SOA-kormányzás és -menedzsment alapvető eszközeit. A Registry/

Repository, Policy Management és Contract Menedzsment eszközöket tervezési idejű, míg a SOA Manager moduljait futásidejű feladatok ellátására javasoljuk ügyfeleinknek. Az eszközök mellé az IQSYS saját BPM- és SOA-módszertant dolgozott ki.

AZ ALKALMAZÁSOK ELVÁRT MINŐSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA

Az üzletileg kritikus egyedi fejlesztésű vagy csomagalkalmazásokat bevezetésük előtt szigorú ellenőrzésnek kell alávetnünk, hogy megfelelnek-e a funkcionális és performanciaigényeknek. Az elvárt minőség biztosítása több lépésben, több szervezet bevonásával zajlik,

Kovács András

technológiai igazgató
IQSYS

amely nagy kihívás az IT-részlegek számára. Erre adnak megoldást a HP BTO Quality Center és Performance Center termékei. Ezt sok ügyfelünk tudja igazolni, akiknél a termékeket az elmúlt években már bevezették.

A Quality Center a funkcionális tesztelést támogatja, legyen szó a tesztelés menedzseléséről és kézi végrehajtásáról (TestDirector, TD), vagy automatizált tesztelésről (Functional Testing). A TestDirector használatával látványosan javíthatjuk a tesztek minőségét, szervezettségét és átláthatóságát.

A Business Process Testing eszközben folyamatainkra szabhatjuk azokat a kód módosítása nélkül. Ezekkel a korszerű termékekkel már középtávon is magasabb minőségi szintet érhetünk el a tesztelési költségek mérséklése mellett, csökkentve a hibák miatti leállások számát, illetve azok elhárítási idejét.

A Performance Center eszközeivel tesztelhetjük az alkalmazások performanciaelvárásoknak való megfelelését. LoadRunnerrel könnyedén vizsgálhatjuk az alkalmazásokat különböző terhelési szintek mellett, miközben a szervereinket folyamatosan monitorozzuk. A Performance Center az automatikus tesztelésben a szokásos platformokon túl (Web, Java, .NET) sok egyéb protokollt is támogat, köztük a legelterjedtebb ERP-rendszereket (Siebel, SAP, Oracle).

A SOA tesztelési igények kiszolgálására teljes körű megoldást kínálunk. A szolgáltatásokat a Service Testtel tudjuk funkcionálisan ellenőrizni, míg a LoadRunnerrel performanciaszempontból.

ALKALMAZÁSOK FELÜGYELETE, PROBLÉMAMEGELŐZÉS, HIBABEHATÁROLÁS

Egyre erősödő igény, hogy az üzemeltetés SLA-kat határozzon meg a szolgáltatások minőségének biztosítására. Az SLA-k betartásának ellenőrzéséhez viszont folyamatosan figyelniük kell a szolgáltatások rendelkezésre állását és működésük jellemzőit.

A BAC End User Management (EUM) modulja alkalmas arra, hogy a felhasználó szemszögéből folyamatosan ellenőrizze és mérje az üzleti rendszerek működését. Például így nyomon követhetjük egy internetes banki megoldás különböző szolgáltatásainak a rendelkezésre állását és válaszüdejét.

A BAC SiteScope moduljaival az infrastruktúra-elemek – pl. alkalmazásszerver, adatbázis – mellett akár az egyes hardverelemek (CPU, memória) működése is nyomon követhető. Meg-

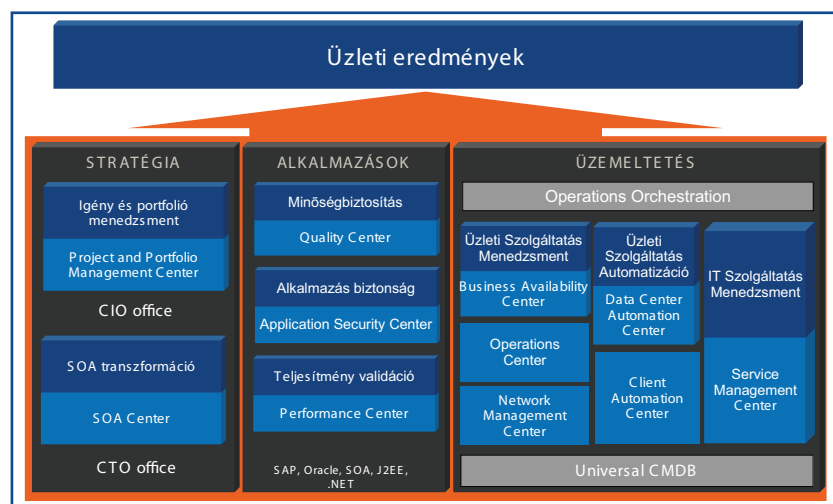
A Service Level Management modul folyamatos visszacsatolást tesz lehetővé az egyes rendszerek rendelkezésre állásáról, illetve arról, hogy ki, hol és milyen SLA-kat sértett meg.

ÜZEMELTETÉS ÉS ÜZLETISZOLGÁLTATÁS-MENEDZSMENT

Az üzemeltetés professzionális eszközökkel való támogatása kiemelt jelentőségű a működéskritikus rendszereket birtokló és/vagy üzemeltető szervezeteknek. Az üzemeltetés során jelentkező problémák, hibák megelőzése, a bekövetkezett hibák azonnali detektálása és legrövidebb időn belüli elhárítása alapvető fontosságú az üzemeltetéssel foglalkozó szakemberek számára.

A HP BTO-termékcsaládjá lefedi az infrastruktúra-üzemeltetés támogatás, illetve felügyelet teljes vertikumát. A Network Node Manager (NNM) és a Network Configuration Manager (NCM) a hálózatfelügyelet és konfigurációmenedzsment, míg a HP Operations (OVO) és a Radia az informatikai eszközök – szerverek, végfelhasználói eszközök – területén biztosítja az üzemeltetés magas színvonalát. A hálózatok és a szolgáltatások állapotáról folyamatos képet kaphatunk a Performance Insight (OVPI) modul használatával, továbbá performanciaproblémákat detektálhatunk segítségével.

Az említett modulokat egyéb felügyeleti vagy ticketing rendszerekkel

előzhető a leállások, illetve gyorsabban azonosíthatók a leállások okai.

Probléma esetén, a rendszereken átívelő tranzakciók egyes rendszerekben töltött idejének megállapításán túl, a Diagnostics modul segítségével lefűrhatunk egyrészen a Java, a .NET alkalmazások belsejébe, illetve betekinthetünk a meghívott ERP-rendszerek (SAP, Oracle) működési paramétereibe.

integrálva biztosíthatjuk az adott szolgáltatás folyamatos menedzsmentjét, figyelembe véve a szolgáltatásra vonatkozó SLA-kat.

Minden egyedi üzleti tranzakciót nyomon követhetünk a Business Process Insight modul segítségével, mérni és monitorozni tudjuk az üzleti folyamat lépései között eltelt időt, valamint a tranzakciók pénzületi értékét az egyes státuszokban.

Mi a különbség egy sikeres és egy elrontott projekt között?

Valószínűleg mindenki felismeri az eredmény alapján: vagy használják a kialakított rendszert a napi üzemeltetésben, vagy nem. Nem kell hozzá különösebben éles szem. Ám az már valami, ha ismerjük azokat a tényezőket, amelyek egy bevezetési projektet sikeressé tudnak tenni. Szarvasy Zoltánnal, a KFKI Rendszerintegrációs Zrt. üzletfejlesztési menedzserével erről beszélgettünk.

Computerworld-Számítástechnika: Akkor mi is tud sikeressé tenni egy projektet?

Szarvasy Zoltán: Hát természetesen mi, a KFKI Zrt.! A tréfát félretéve, az előd cégek (az ICON és KFKI-LNX) révén sokéves tapasztalattal és referenciával rendelkezünk HP-alapú infrastruktúra- és alkalmazásfelügyeleti, valamint IT-szolgáltatás-menedzsment rendszerek tervezésében, bevezetésében. Azzal, hogy a szakembereink KFKI-ban egy csapatban dolgoznak, azt gondolom, hogy túléltünk egy kritikus tömeget. Olyan tudás gyűlt össze a KFKI-ban, ami Magyarországon egyedülálló. Ráadásul vannak olyan kompetenciáink, amelyek másoknál, így egyben nincsenek meg. Ilyen például az SVI partnerség, amelyhez komoly feltételrendszernek kellett eleget tenni. A T-Systems másik leányvállalatával, az IQSYS-szel, a teljes HP szoftverportfóliót lefedjük.

CW-SZT: A piacon sok más HP Szoftver partner van, ők nagyjában-egészében ugyanaból a termékpalettából gazdálkodhatnak. Miben lehet többet nyújtani?

Sz. Z.: Öt pontban tudnám összefoglalni azokat az előnyöket, amelyeket a projektjeink során tapasztaltunk. Az ördög itt is a részletekben rejlik...

Egy: jól ismerjük a felügyeleti (menedzsment) alkalmazásokat, ez természetes. De mi ismerjük magukat a felügyelt rendszereket is. A KFKI Zrt.-ben az IT-infrastruktúra minden területére van szakemberünk. Hálózatok, szerverek, operációs rendszerek tárolóeszközök, IP-telefonrendszerek, IT-biztonsági rendszerek, desktopok – mi van még? Ma már egy hálózatra vagy virtualizált szerverrendszerre meglehetősen sok feladatot bízunk.

Ha ezeket úgy szeretnénk menedzselni, hogy a kapott információk valóban megkönnyítsék az üzemeltetési és hibaelhárítási feladatainkat, fontos érteni az IT-rendszerek működésének sajátosságait. Az sem titok, hogy az egyes eszközök ugyan szabványosan

működnek, de azért minden gyártónak megvan a maga kis „hóbotja”, szokása, sajátossága. A felügyeleti rendszer illesztések ezek is hasznos ismerni, annak érdekében, hogy a felügyeleti rendszer tervezésekor, megvalósításakor a kisebb-nagyobb, projektet készletelő hibalehetőségeket könnyen ki tudjuk kerülni.

Kettő: ha jó menedzsment- vagy szolgáltatás-felügyeleti rendszert akarunk építeni, akkor három egyenlően fontos összetevőre kell figyelniük,

amelyek közül egyik sem elhanyagolható. A siker egyharmada azon múlik, hogy a megfelelő menedzsment-rendszert egy hozzáértő partner vezesse be. A másik harmadát az adja, hogy a felügyeleti rendszerben definiált folyamatok az ügyfél folyamataihoz illeszkedjenek. Kihívás szokott lenni, hogy a megrendelőnél működő üzemeltetési folyamatokat a projekttel párhuzamosan biztosan át kell alakítani – hiszen ebből jön a hatékonyságnövekedés, ami a fejlesztés célja –, mivel a tervezéskor bizonyos folyamatok, illetve szerepkörök, felelősök nincsenek még definiálva, tisztázva. Ebben az esetben az ügyféloldalon a hiányzó erőforrásokat ITIL-tanácsadóink tudják biztosítani, akik egyébként önálló projektként is végeznek folyamattervezési feladatokat. A harmadik harmad, amelyről szintén nem szabad elfeledkezni, hogy a létrehozott rendszert üzemeltetni kell. Van, aki azt hiszik, hogy egy ilyen menedzsmentrendszer csodaszer,

pusztán a létevel hat. Hát nem, ehhez is kell emberi erőforrást rendelni, vagy külső üzemeltetési szolgáltatást igénybe venni. Ha egy felügyeleti rendszert csak akkor kapcsolnak be, amikor valamilyen hibát kell elhárítani, a rendszer nem lesz naprakész, így valószínűleg nem fogunk választ kapni a kérdéseinkre.

Három: nevezzük integrációnak. Most hirtelen nem tudnám megmondani, találkoztam-e már olyan ügyféllel, ahol a menedzsmentrendszer bevezetése előtt már nem lett volna valamilyen működő menedzsmentrendszer, vagy olyan (pl. pénzügyi) rendszer, amiben eszközadatokat tartanak nyilván. Ezeket általában érdemes megtartani, és az új rendszerrel integrálni. Ennek több, nem kizárólag műszaki oka van: a megrendelő nyil-

szerek, amelyek dolgoznak vele; ha például egy eszköz sorozatszámát három helyre kell beírni, ott már lesznek tévedések. Ugyanez igaz a megrendelő más rendszereire, mint SAP, raktári rendszer, leltár... Ha jól működik nem dobjuk ki, nem beszéljük rá az ügyfelet, hogy cserélje le szívünknek kedvesebbé, hanem integráljuk. Az integrált rendszer rengeteg üzemeltetési erőforrást tud megtakarítani.

Négy: innováció. A HP Szoftver rendszerek funkcionalitását növelik a HP rendszereivel szorosan együttműködő saját alkalmazásaink. A megoldások nem versenytársai a HP megoldásainak, sőt a HP termékek funkcióit kibővíti. Az NMSDB fantázianévű megoldásunkat például sok-sok évvel ezelőtt kezdtük fejleszteni, házi használatra, hálózati eszközök konfigurációnedzsmentjére, nyilvántartására. Mára külön terméké nőtt ki magát, ami elsősorban a hálózati adminisztrátorok munkáját könnyíti meg.

Öt: üzemeltetési kompetencia. A KFKI nagy IT-rendszereket (hálózat, szerver, desktop, security, telefónia stb.) üzemeltet. Az IT-szolgáltatás-menedzsment rendszerek tervezéskor, megvalósításakor természetesen kihasználjuk az üzemeltetésben szerzett tapasztalatainkat. Azt, hogy

Szarvasy Zoltán

üzletfejlesztési menedzser
KFKI Zrt.

ván sokat áldozott rá, nem szívesen dob ki nagy összeget az ablakon, a felhasználók már megtanulták kezelni, az üzemeltetők megtanulták üzemeltetni. Az integráció célja, hogy az adatok egyetlen helyen keletkezzenek, és onnan vegyék át azok a rend-

tudjuk, mely folyamatok kritikusak, és hol lehet egy jó döntéssel jelentős erőforrásokat megtakarítani.

A felsorolt öt pont néhány olyan apró dologról szól – már ha ezek aprónak tekinthetők –, amelyeken a projektek sikere múlik.

A HP a Windows Vista® Business operációs rendszert ajánlja.

A HP Compaq 6710b Business Notebook borítása Anti Scratch karcálló bevonatot kap. A drágakőhöz hasonlóan a gép is ennek a tulajdonságának köszönhetően marad olyan hosszú ideig gyönyörű. További két, Anti Spill illetve Anti Shock nevű különleges jellemzőjéről bővebben a hp.hu/6710b oldalon olvashat. Amikor a káprázatos külső tökéletes teljesítménnyel és hibátlan működéssel párosul, az mindent túlragyog.

Bruttó: **265 000 Ft** Nettó: 220 834 Ft Ref. szám: GR684EA HP COMPAQ 6710b BUSINESS NOTEBOOK

- Intel® Centrino® processzortechnológia
 - Intel® Core™ 2 Duo processzor T7500 (2,2 GHz)
- Eredeti Windows Vista® Business
- 1 év garancia

LEGYEN
MEGINT SZEMÉLYI
A SZÁMÍTÓGÉP!

hp.hu/6710b